Zouden ambtenaren zich ook bij die stichting mogen aansluiten?

Préké

Amigoe

103E JAARGANG — NO.: 265

ZATERDAG 15 NOVEMBER 1986

Nieuws in vogelvlucht

AIPEH — Bij 2 achtereenvolgen- ardbevingen op Taiwan zijn van- tenminste 10 doden en 40 ge- den gevallen, aldus de jongste of- ële balans. Bovendien bevond nog een 60-tal mensen onder het van een ingestort flatgebouw. 10-tal vissersboten sloeg om een vloedgolf die volgde op de bevingen.

*****

MSTERDAM — De dollar heeft afgelopen week een behoorlijke eling gemaakt. Vrijdag werd slotkoers genoteerd van 2,2720 erlandse gulden, tegen een koers donderdag van 2,2830. Een week den noteerde de dollar op vrijdag 2,3350 gulden.

*****

BELFAST — Een 29-jarige man is morgen overleden nadat hij door politiewagen werd overreden. gebeurde tijdens demonstraties de Ierse hoofdstad ter gelegenheid het eenjarig bestaan van het Britse accoord over N-Ierland. politieagenten raakten gewond. der werden al 2 huizen van katho- en in brand gestoken en ontplof- 2 bommen. De politie arresteerde jongeren.

*****

VERENIGDE NATIES — Tsjaad om een spoedvergadering van Veiligheidsraad gevraagd. Libië een bloedbad hebben aangericht der de burgerbevolking in het orden van Tsjaad, waar opstande- ngen vechten tegen het bewind van resident Hissene Habre. Ruim 0.000 vierkante km in het noorden Tsjaad zou door Libië bezet zijn, meldt de ambassadeur van Tsjaad de VN, Mohammed Al Adoum.

*****

BONN — Boze reacties in O- itsland op de uitlating van dskanselier Helmut Kohl dat communistische regering "een enselijk systeem" is. Het is de 2e binnen een week dat Kohl in varing komt met O-Duitsland. der vergeleek hij in een interview Newsweek, SU partijleider Gor- tsjov met Nazi-propagandist ebbels. Hetgeen een heftige reac- aan het Kremlin ontlokte.

*****

WINDHOEK — Het ZA leger heeft nderdag acties uitgevoerd op An- lees grondgebied tegen een kamp n Swapo-guerrilla- strijders. aarbij werden 39 Swapo-strijders dood. Het is niet duidelijk of de ZA oepen nog in Angola zijn.

*****

WASHINGTON — De VS hebben rijdag voor de 12e maal dit jaar een ernproef gehouden in Nevada. De om had een lading tussen de 20 en 50 kiloton.

*****

JOHANNESBURG — In de ZA rovincie Transvaal zijn vrijdag een anke boer en zijn zoontje verwond en hun auto op een landmijn reed.

*****

TEHERAN — Iran is vandaag be- onnen aan een 24 uur durende be- chieting van militaire en industrië- doelen in Irak. Het bombardement een vergelding voor een Iraakse chtaanval die het leven kostte aan 0 mensen, zo meldde het Iraanse ersbureau Irna.

*****

MOSKOU — Bijna 7 maanden na eramp in Tsjernobyl is de verwoeste eactor- eenheid 4 geheel in een 61 eter hoge "sacrofaag" van beton ge- at, zo berichtte het SU- partijblad ravda vandaag. De radioactieve raling was nog zo sterk dat de vol- ooiing van de mantel alleen met op stand bediende kranen kon worden itgevoerd.

*****

NOUMEA — In N-Caledonië is andaag een 14-jarige jongen om het even gekomen tijdens ongere- eldheden tussen voor- en tegenstan- ers van de onafhankelijkheid van it Franse overzeese gebiedsdeel in e Stille Zuidzee.

*****

OSLO — De Sociaal- democra- sche regering van Noorwegen heeft rijdag een wetsontwerp ingediend at alle handel met Z-Afrika en Na- ibië zal verbieden. De luchtvaart n scheepvaart- verbindingen wor- en beeindigd. Het staat vast dat er en parlementaire meerderheid voor et wetsontwerp is.

*****

ROTTERDAM — Max van den erg, directeur educatie van de NO- IB en tot voorkort voorzitter van de vdA, verwijt Shell een dubbele mo- aal ten aanzien van ZA. Het bedrijf egt dat geen enkele Shell- maat- chappij buiten ZA betrokken is bij e verkoop aan en het transport van uwe olie naar ZA. Uit andere bron- en blijkt dat wel het geval te zijn, zo eent Van den Berg.

*****

STUTTGART — De vervuiling an de Rijn zoals veroorzaakt door de emische bedrijven Samoz en Ciba- eigy is ruim 15 keer zo erg geweest an beide bedrijven in eerste instan- e gemeld hadden, zo maakten Westduitse autoriteiten bekend.

REAGAN KONDIGT NIEUWE SANCTIES TEGEN SYRIE AF

Ongerustheid in W-Europa over VS stappen om gijzelaars te bevrijden

Londen kritisch over VS beleid inzake Iran

LONDEN — De bondgenoten van de VS hebben vrijdag geprobeerd directe kritiek op de Amerikaanse wapenleveranties aan Iran te vermijden. Maar Groot-Brittannië en Italië verklaarden wel dat zulke operaties niet de manier zijn om de vrijlating van gijzelaars te bewerkstelligen. De Sovjetunie stak de draak met Reagans verklaring dat de operatie ook de beeindiging van de oorlog tussen Irak en Iran ten doel had.

President Reagan heeft gisteren economische strafmaatregelen afgekondigd tegen Syrië wegens de vermeende steun van dat land aan het internationale terrorisme.

President Reagan gaf donderdagavond in een toespraak op de Amerikaanse televisie toe dat er wapens en onderdelen naar Iran zijn gestuurd. Doel was de verbetering van de betrekkingen met Iran. De wapens mogen, aldus de president, niet worden gezien als losgeld voor de Amerikaanse gijzelaars die in Libanon door pro-Iraanse groepen worden vastgehouden.

Iran liet in een reactie weten dat er geen sprake kan zijn van een verzoening met Washington zolang de Amerikanen hun politiek in het Midden-Oosten niet wijzigen.

De Italiaanse minister van Defensie, Giovanni Spadolini, die in Luxemburg een ministersvergadering van de Westeuropese Unie (WEU) bijwoonde, zei dat als de VS wapens hebben verscheept naar Iran "ik die manier om te proberen de gijzelaars vrij te krijgen veroordeel". De Italiaanse premier Bettino Craxi gelastte een onderzoek naar persberichten als zou de kleine Toscaanse havenstad Talamone gebruikt zijn voor wapen- leveranties aan Iran.

De Britse minister van Buitenlandse Zaken, sir Geoffrey Howe, zei zonder te verwijzen naar Reagans televisierede dat de Britse regering "niet met terroristen zal onderhandelen over de vrijlating van gijzelaars". In het parlement zei Howe: "naar onze opvatting leiden concessies tot meer en niet tot minder gijzelaars". De Britse regering verbrak eind vorige maand de betrekkingen met Syrië wegens de vermeende betrokkenheid van dit land bij een poging tot een aanslag op een Israëlisch verkeersvliegtuig dat uit Londen vertrok.

De uitlatingen van de Britse minister worden door waarnemers gezien als en uiting van de wijdverbreide ongerustheid in W-Europa over de Amerikaanse pogingen Amerikaanse gijzelaars vrij te krijgen in ruil voor wapen- leveranties aan Iran. Howe's opmerkingen komen aan de vooravond van het bezoek dat premier Margaret Thatcher zal brengen aan president Reagan. Tijdens haar bezoek zullen ook kwesties inzake het internationaal terrorisme aan de orde komen.

De woordvoerder van de oppositionele Labourpartij, Denis Healy, zei tijdens het eendaagse debat over de Britse buitenlandse politiek dat hij onmogelijk Reagans verklaring kon geloven. "Ik vond president Reagans poging om uitleg te verschaffen verbluffend ongeloofwaardig", aldus Healy. Hij beschuldigde Reagan ervan de Westerse pogingen te ondermijnen om een verenigd front te vormen tegen het terrorisme. Healy zei dat de VS het weten in de kou had laten staat door Iran wapens te leveren en hij waarschuwde dat indien een nieuw Iraans offensief tegen Irak succesvol zou zijn de gehele Westerse wereld overspoeld kan worden door een golf van moslim- fanatisme.

Functionarissen in Frankrijk, W-Duitsland, Nederland, Oostenrijk en Israël weigerden ieder commentaar op Reagans verklaring. In Bonn zeiden woordvoerders de toespraak te beschouwen als een "binnenlandse aangelegenheid".

Maar de Nederlandse minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken, die ook in Luxemburg aanwezig is voor het WEU- beraad, zei te hopen dat landen als de VS die problemen hebben met Iran, het terrorisme krachtig zullen blijven bestrijden zonder water in de wijn te doen.

Franse regerings- functionarissen herinnerden aan recente beschuldigingen als zou Parijs een te toegeeflijke houding hebben ingenomen tegenover Syrië teneinde de vrijlating van de Franse gijzelaars in Libanon te realiseren. De woordvoerder van de RPR, de partij van premier Jacques Chirac, zei dat "degenen die lessen in moraliteit geven er goed aan zouden doen de hand in eigen boezem te steken voor ze anderen bekritiseren". De Franse regering heef nooit **wapens verkocht of gezind om de invrijheid- stellig van haar gijzelaars** te verkrijgen, aldus woordvoerder Frank Borotra.

Het Sovjet-persbureau Tass reageerde met een sarcastisch commentaar op Reagans televisieverklaring. "In een poging de leveranties goed te praten gaf de president er een dwaze reden voor door te zeggen dat beeindiging van de oorlog tusen Irak en Iran het doel was van de VS".

De Amerikaanse president Reagan kondigde overigens gisteren economische strafmaatregelen af tegen Syrië wegens de vermeende steun van dit land aan het internationale terrorisme. Dit heeft het Witte Huis meegedeeld. De Amerikaanse sancties houden in: uitbreiding van de huidige controle op de uitvoer naar Syrië van goederen die voor militaire doelen kunnen worden gebruikt; een verbod voor hulp van de Amerikaanse in- en exportbank aan Syrië en de beeindiging van het luchtvaartverdrag tussen beide landen. Bovendien willen de VS het personeel van hun ambassade in Damascus verder beperken en voorlopig geen wederzijdse bezoeken van hoge politici afspreken. Naast de sancties deed het Witte Huis een beroep op Amerikaanse oliemaatschappijen zich terug te trekken uit Syrië. Maar daarvoor werd geen opdracht gegeven zoals het geval was met de Amerikaanse firma's in Libië. Witte Huis woordvoerder Larry Speakes sprak zelf van een gematigd antwoord op het gedrag van Syrië en zei dat verdere stappen mogelijk zijn.

De Amerikaanse stappen volgen op het Britse besluit de diplomatieke betrekkingen met Syrië te verbreken nadat de regering in Londen meende voldoende bewijs te hebben dat Syrië betrokken was bij de poging tot een aanslag op een Israëlisch verkeersvliegtuig in april.

Suriname

Arrestatie van opstandelingen

PARAMARIBO/ DEN HAAG — In Suriname is een onbekend aantal personen gearresteerd die kennelijk plannen hadden om het bewind van Desi Bouterse ten val te brengen.

Het Surinaamse persbureau SNA meldde vrijdag dat de militaire politie "enkele personen heeft opgebracht die zich schuldig hebben gemaakt aan strafbare feiten, gericht op het omverwerpen van het wettig gezag in Suriname". SNA meldde niet wanneer de arrestaties zijn verricht maar volgens zegslieden in Paramaribo was dat donderdag.

SNA liet verder in het midden waar de betrokken personen zijn opgepakt en wie het zijn. Het meldde alleen dat het om burgers gaat die betrokken waren bij de mislukte coup- Rambocus van maart 1982. Die staatsgreep ontleent zijn naam aan een van de aanstichters, luitenant Surendre Rambocus, die aanvankelijk succes leek te hebben. Maar Bouterse slaagde erin de coup ongedaan te maken. Rambocus werd gevangen genomen en op 8 december 1982, als een van de slachtoffers van de zogenoemde December- moorden, vermoord.

Volgens SNA blijkt uit de verklaringen die zijn afgelegd dat een deel van de gearresteerde personen heeft samengewerkt met rebellen- leider Ronnie Brunswijk. Anderen hebben buiten deze groep illegale activiteiten ontplooid. Het persbureau voegde er verder een waarschuwing van de Surinaamse autoriteiten **aan toe dat streng zal worden opgetreden tegen coup- plannen.** Zegslieden in Paramaribo zeiden dat behalve dit vage en summiere SNA- bericht niets bekend is over de achtergrond van de jongste arrestaties.

President pleit voor Andino-pact

QUITO — De vice- president van Bolivia, Julio Garret, is in de hoofdstad van Ecuador aangekomen voor overleg om een volgend ontmoeting van de leiders van de landen van het Andino-pact bij elkaar te krijgen.

Garret werd op het vliegveld verwelkomd door zijn Ecuadoraanse collega Blasco Penaherrera en op zijn agenda voor de komende drie dagen prijken onder andere een ontmoeting met president Leon Febres Cordero, de voorzitter van het Congres Andres Vellajo en een bezoek aan de Andina- rechtbank.

Tegenover journalisten verklaarde Garret de lid-staten af te reizen om een bijeenkomst van de presidenten te bewerkstelligen. Hij hoopte dat die ontmoeting volgend jaar in Sucre, de hoofdstad van Bolivia, zou plaatsvinden. Nadere bijzonderheden gaf hij niet.

Eind deze maand vindt een bijeenkomst plaats van de ministers van de Andino-landen in Lima.

Vrijheid voor vader die zoon doodschoot

LIMA— De gepensioneerde kolonel van de Guardia Civil in Peru, Fidel Astete Garcia (72) is in vrijheid gesteld. Hij schoot in 1984 zijn aan drugs verslaafde zoon dood. Het tribunaal dat hem **zijn vrijheid hergaf, had in overweging** genomen dat de oude man in een emotionele crisis verkeerde vanwege de agressieve manier waarop de 22-jarige jongen in het huis op zoek was naar geld.

Olie naar 18 dollar

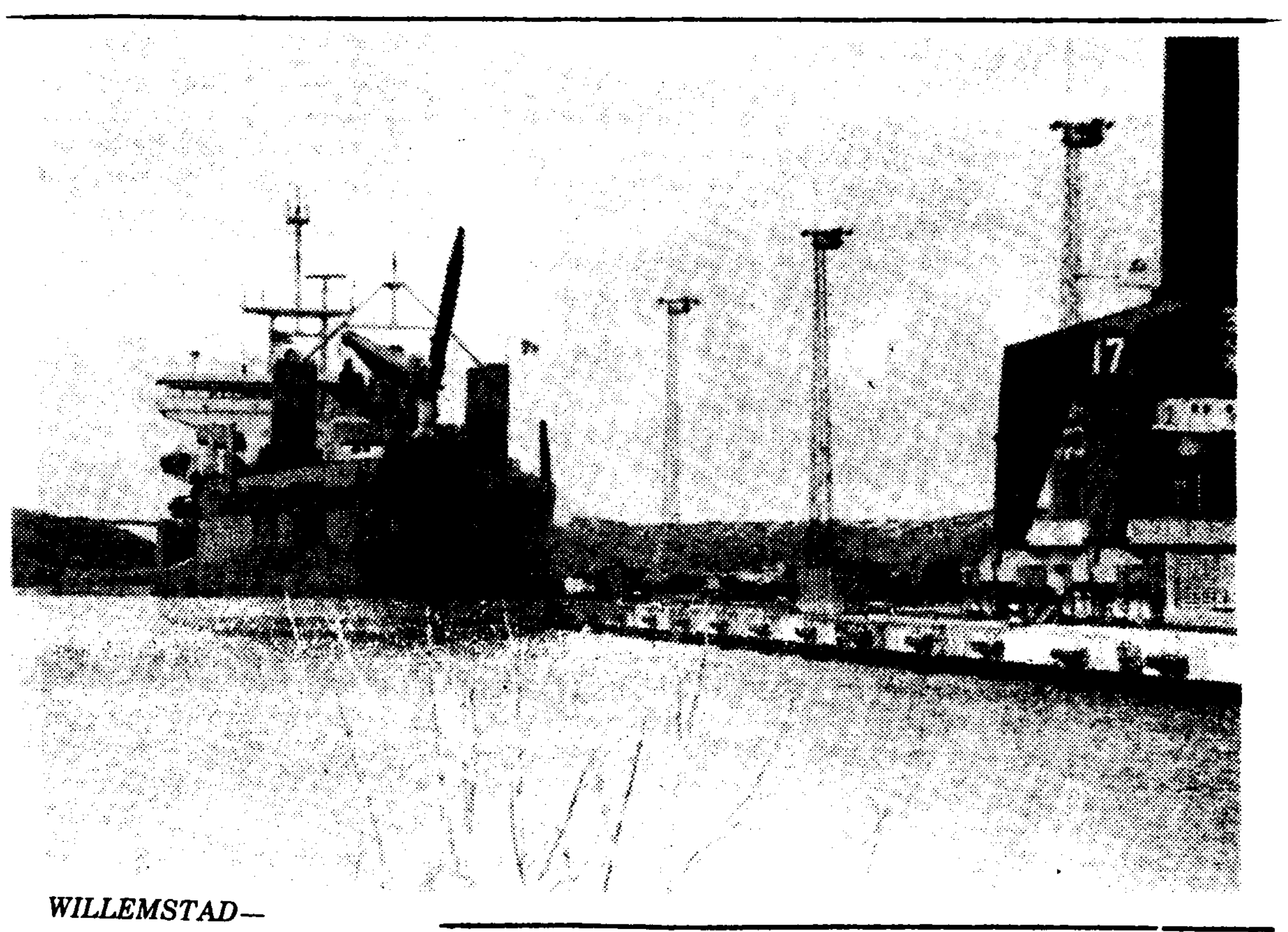
QUITO — Het prijscomite van de Organisatie van Olie-Exporterende Landen (OPEC) is tot de conclusie gekomen dat een prijs van 18 dollar voor een vat ruwe olie een haalbare zaak is. "De beslissing werd unaniem genomen", zo deelde de onderminister van Mijnbouw en Industrie van Ecuador, Fernando Santos Santos mee. Het voorstel van het prijscomite zal ingebracht worden in de komende OPEC vergadering die op 11 december in Genève gehouden wordt. Het prijscomite kwam bijeen op voorstel van Saudi- Arabische minister van Olie Hisjam Nazer. Nazer verving onlangs de afgezette minister van Olie Jamani die een beleid van productie- beperking voorstond.

Wereldwijd 349 schrijvers gevangen

KEULEN — In de hele wereld zitten 349 schrijvers gevangen van wie 97 in Europa. Dit verklaarde onlangs in Keulen Angelika Mechtel, een van de leiders van de Westduitse Penclub en lid van het comite van de Internationale Penclub voor gedetineerde schrijvers.

Mechtel zei bij de aanbieding van een rapport dat 140 schrijvers zware gevangenis- straffen uitzetten en dat 60, vooral in Vietnam, Syrië en Uganda, zonder vorm van proces waren opgesloten.

Schrijvers zijn gedetineerd in kapitalistische even zo goed als in socialistische landen, preciseerde Angelika Mechtel. Volgens haar zitten er 81 vast in het Nabije en Midden-Oosten, 84 in Azië, 37 in Afrika en 50 in Latijns Amerika.

WILLEMSTAD— De zandzuiger Volvox Delta blijft ongeveer zes dagen voor normale onderhoudswerkzaamheden in het Curaçao-se Dok, na een serie onderhandelingen tussen de eigenaars en de directi van de CDM. Afgelopen woensdag spoot het schip het laatste deel van de afgesproken 150 duizend kubieke meter van de zeebodem opgezogen zand aan de kust bij het Seaquarium. Daarmee heeft het eilandgebied genoeg zand voor het strand aldaar en overige stranden. Diverse overheids- diensten maken op het ogenblik een lijst van stranden op waar men meer zand wil hebben, en van de werkzaamheden die er verricht moeten worden alvorens het zand daar gestort kan worden. De CDM- directie laat verder weten dat er de laatste tijd veel activiteiten zijn in het Dok, in de vorm van een aantal projecten die ook voor de rest van het jaar voor veel werk zorgen.

In Peru

Veel lof voor Spaanse premier

LIMA — "Ik heb grote bewondering voor het Latijnsamerikaanse volk, en speciaal dat van Peru, voor haar inspanningen om de democratie te handhaven, de economie te verbeteren en een ontwikkelings- tempo te kiezen dat past bij de realiteit", zo sprak de Spaanse premier Felipe Gonzalez Marquez tot het Peruaanse parlement dat in een speciale zitting bijeengekomen was.

De Spaanse premier kreeg lof toegezwaaid door alle in het parlement vertegenwoordigde groepen: van de conservatieven tot de linkse Marxistische coalitie. Eerder al was hem het ereburgerschap van de stad Lima verleend.

De premier zei niet alleen op economisch gebied solidair te willen zijn, maar ook op sociale en culturele gebieden de banden te willen versterken.

Na een bezoek aan de grote Spaanse kolonie in Lima en diverse andere activiteiten zal Gonzalez zijn Latijns- amerikaanse reis voortzetten richting Havana, waar hij een onderhoud zal hebben met Fidel Castro.

Positieve bijdrage aan uitbouw toerisme

Apraa onderzoek naar wensen van toeristen

ORANJESTAD — In het Divi Divi Beach Hotel heeft vanmiddag mevrouw Laureen Croes- Eman — eigenaresse van PR en advertentie agentschap APRAA — aan minister Don Mansur en AHATA- directeur Michael Kuiperi een exemplaar overhandigd van het onderzoek dat APRAA instelde naar het toerisme op Aruba.

Dit onderzoek werd gedaan op verzoek van verschillende cliënten, waardoor deze nu de beschikking hebben over antwoorden op vele vragen die verband houden met het toerisme en de zakenwereld een goede hulp kunnen zijn. Ook de indirecte zaken bij het toerisme zijn in dit onderzoek betrokken. Het onderzoek zal helpen een duidelijk beeld te krijgen van wat er nodig is en wat toeristen waarderen of niet waarderen, zodat bij planning hiermede rekening kan worden gehouden.

Voor dit onderzoek werden 36 hoofdvragen gesteld, terwijl ook gesprekken met toeristen werden gevoerd om hun meningen te achterhalen. Deze interviews vonden plaats in de haven, op de luchthaven en aan de stranden. APRAA heeft om het onderzoek zo professioneel mogelijk te laten verlopen gebruik gemaakt van de volgende afgestudeerden: Ruzette Arends (BA Biology), Magdalena Wever (BS Accounting), Eva Maria M. Diza (AS Finance), John Eloy Arends (BS Management) en Laureen Croes- Eman (BS Communication en eigenaresse van APRAA).

APRAA- werknemeesters Jacqueline van der Linden, Melva Peterson, Daisy Geerman en Juliet Dirksz hebben de onderzoeken uitgewerkt en uitgetikt. De interviews werden begonnen in mei 1985 en liepen door tot in het off-season in 1986. In het verslag van het onderzoek staat ook een sectie, die gewijd is aan het toerisme op Sint Maarten. Copieën zijn te koop bij APRAA (145 florin), Pascalstraat 8 (tel.: 23460). Met dit onderzoek heeft APRAA een positieve bijdrage aan de verdere uitbouw van het toerisme geleverd.

Zending Rode Kruis

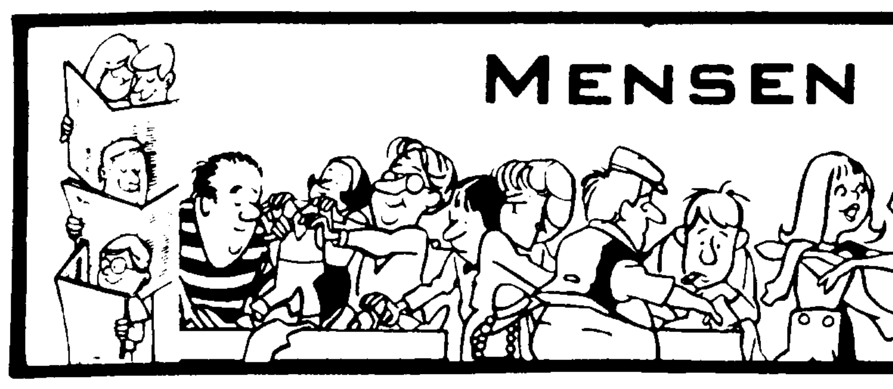
Nog geen medicijnen naar Suriname

DEN HAAG — De zending medicijnen die het Nederlandse Rode Kruis ter beschikking stelt aan Suriname, is nog steeds niet verzonden.

Het Nederlandse Rode Kruis heeft de indruk dat het Surinaamse Rode Kruis geen zorg kan dragen voor de distributie over het gehele land, inclusief het gebied dat onder controle staat van R. Brunswijk, de tegenstander van de Surinaamse bevelhebber Bouterse. **Dit heeft het Nederlandse Rode Kruis** vrijdag meegedeeld.

De Surinaamse regering weigert het internationale comite van het Rode Kruis toe te laten. Dat zou voor de distributie vanuit een centraal punt moeten zorgdragen. Onder de vlag van het Internationale Rode Kruis is het bij voorbeeld mogelijk de frontlijn over te steken. Volgens de woordvoerder is het opereren in een frontgebied — gezien de gevaren — werk voor specialisten van het Internationale Rode Kruis.

Het Internationale comite probeert voortdurend toegang tot Suriname te krijgen. **Gehoopt** wordt dat dit binnen enige dagen lukt. Indien die pogingen niet slagen zullen volgens de woordvoerder andere wegen gezocht worden om de medicijnen naar het frontgebied te vervoeren. Zeer waarschijnlijk gebeurt dat dan via Frans Guyana, in overleg met het Franse Rode Kruis.

De 33-jarige zoon van premier Margaret Thatcher van Groot-Brittannie, MARK THATCHER, heeft zich volgens een annonce in de Londense Times, verloofd met de 23-jarige Amerikaanse Diane Burgdorf, dochter van een welgestelde handelaar in tweedehands automobielen in Texas. Mark Thatcher werkt in Dallas voor een Britse automobiel- maatschappij. De Times schreef dat de welgestelde familie Burgdorf niet in dezelfde maatschappelijke klasse zit als de multimiljonairs- familie Forston, waarvan dochter Karen, Mark Thatchers eerste Texaanse vriendin was. Mark Thatcher heeft een bewogen carriere achter de rug, als zakenman, dressman en autocoureur. In 1982 kwam hij in het nieuws door tijdens een autorally in de Sahara zes dagen zoek te zijn. Margaret, van ijzer of niet, kon in die dagen tijdens het vervullen van een officiele verplichting haar tranen niet bedwingen. De tweelingzuster van Mark Thatcher, de journaliste Carol, heeft intussen bot gevangen bij haar werkgever, de Daily Telegraph. Zij wilde met een min of meer gouden handdruk worden ontslagen, veeleer dan overgeplaatst naar een andere redactie. "Mejuffrouw Thatcher heeft het mij twee keer gevraagd, de tweede keer in een brief van advocaat", vertelde hoofdredacteur Max Hastings. "Maar voor wat mij betreft zit ontslag er niet in".

*****

Zoals het personage dat zij in "Dallas" uitbeeldt, is PRISCILLA BEAULIEU PRESLEY, ex--vrouw van wijlen Elvis Presley, in verwachting. De aanstaande vader is haar verloofde Marco Garibaldi. Dit heeft de woordvoerder van de actrice, Paul Bloch, bekend gemaakt. De baby van Priscilla Beaulieu Presley wordt in het begin van het volgend jaar verwacht. Presley en Garibaldi, een Braziliaanse schrijver en regisseur, wonen sinds meer dan twee jaar samen in het huis van de actrice in Beverly Hills. Zij ontmoetten elkaar in 1983 ten huize van vrienden. "Het is toeval", zei Bloch. "Maar het personage dat Priscilla speelt in Dallas, Jenna Wade, is ook ongetrouwd en in verwachting van een kind van Bobby Ewing." Volgens Blich zit een huwelijk er vooralsnog niet in.

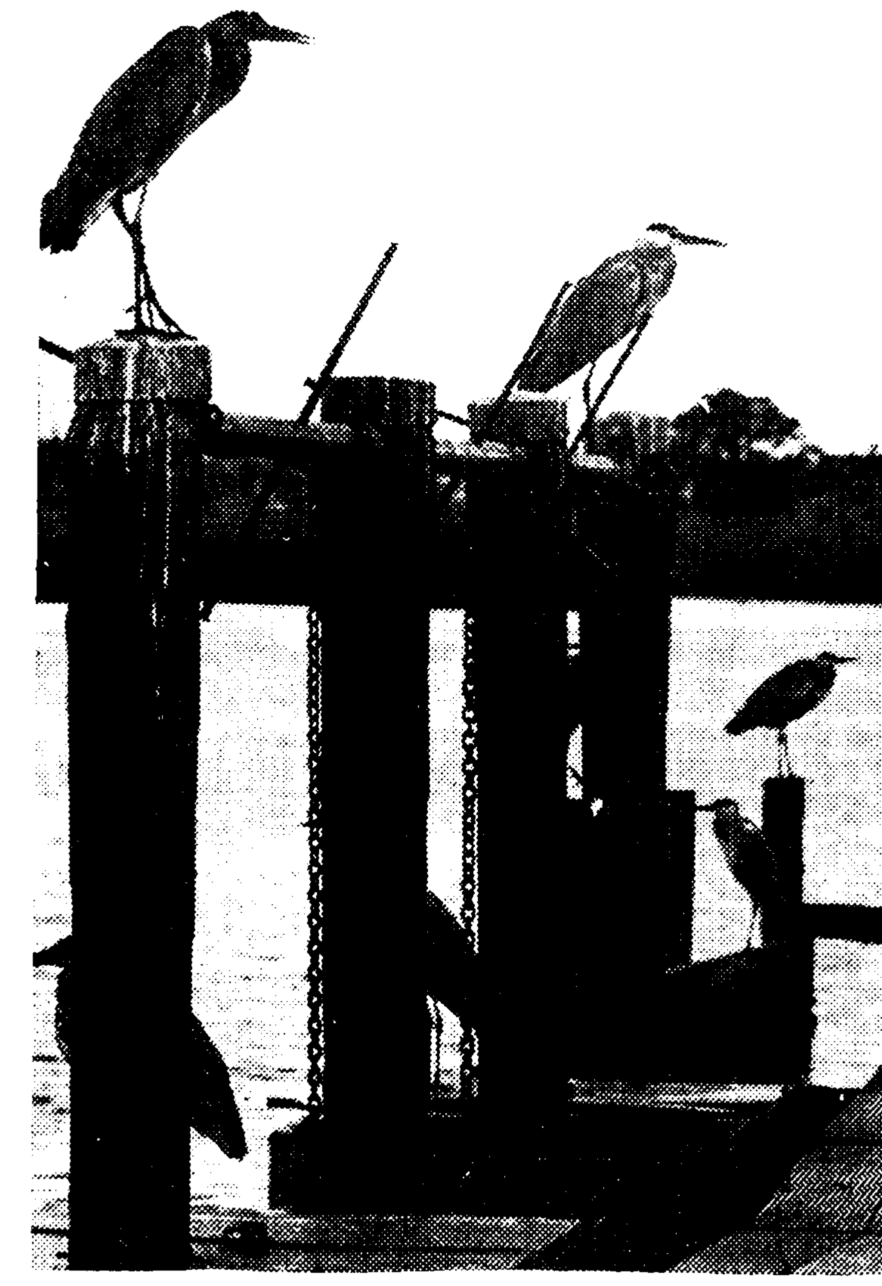
*****

Het dorp Hedel (Gelderland) mag de titel "grootste PAARDENMARKT van Europa" blijven voeren. Onlangs werden er 1402 paarden ter verkoop aangevoerd, honderd meer dan enkele weken geleden in Zuidlaren. Het bezoekersaantal werd geschat op 40.000.

*****

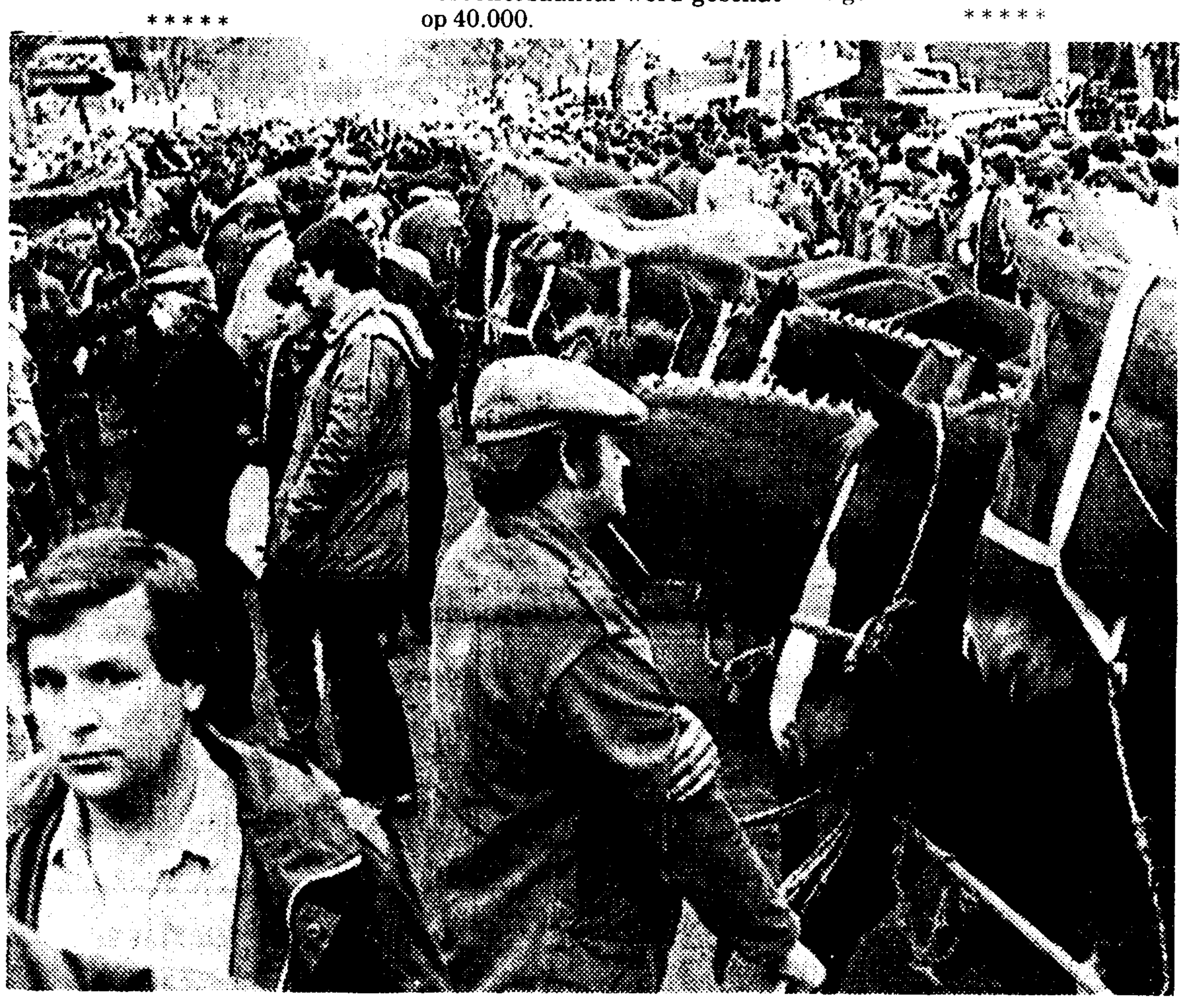
In Japan zijn AUTOTESTEN uitgevoerd met apen die, vastgebonden in auto's, tegen betonnen muren werden gesmakt. De kop van de apen werd in een ijzeren band gevat en met plakband op zijn plaats gehouden om na te gaan in welke mate ze bestand waren tegen schokken. Onderzoekers van een Japanse Universiteit hebben dat toegegeven na beschuldigingen van de internationale Liga ter bescherming van dieren. Volgens de Liga heeft een instituut voor autoonderzoek van de Universiteit van Tsukuba bij Tokio tussen 1974 en 1981 voor dit doel twaalf Japanse apen en een baviaan gebruikt. De Universiteit gaf de dierproeven toe, maar wilde geen commentaar geven. Wel zei men dat de experimenten inmiddels gestaakt zijn. Volgens de Liga wilden de onderzoekers het gedrag van de dieren en hun zenuwstelsel bestuderen tot ze dood gingen. De dieren werden licht verdoofd. In sommige gevallen duurde het dagen voordat ze een pijnlijke dood stierven. Een van de testen moest uitwijzen wat grote schade toebracht aan de koppen, een frontale botsing of een botsing van opzij. Overlevende apen werden hergebruikt voor nieuwe proeven, zo stelt het blad van de Liga, die in de Verenigde Staten is gevestigd.

*****

Turend over het water staan zeven blauwe REIGERS op meerpalen langs de Ringvaart in de Haarlemmermeer- polder. De belangstelling van de vogels gaat uit naar de in de buurt gelegen visrokerij. Soms schiet er een restje vis over. De reigers zijn er dan als de kippen bij.

*****

Om SPIJBELAARS in de klas te houden zijn veranderingen in het schoolsysteem nodig. Hun duidelijk van niet- spijbelaars afwijkende persoonlijkheidsstructuur vraagt daarom. De traditionele gang van zaken op de school nodigt als het ware uit tot spijbelen. De Leidse criminologen dr A. Hauber, drs L. Toornvliet en drs H. Willemse komen tot dit advies na verdere uitwerking van een onderzoek onder middelbare scholieren naar de relatie tussen spijbelen en criminaliteit. Hierbij bleek dat spijbelaars zich meer aan criminaliteit schuldig maken dan niet- spijbelaars. Volgens de onderzoekers is de spijbelaar minder volgzaam, agressiever, ontremder en meer uit op sensatie. Op school is hij minder succesvol, krijgt hij vaker straf en is hij vaker blijven zitten. De criminologen stelden verder vast dat spijbelaars zich ook in hun vrije tijd van hun niet- spijbelende klasgenoten onderscheiden. Zij gaan vaker op stap, drinken en roken vaker en zijn niet vies van een vechtpartij. Door hun persoonlijkheids- trekken kunnen spijbelaars nauwelijks de concentratie opbrengen in de klas. De verwachting dat hij of zij zich houdt aan allerlei schoolregels en leertaken uitvoert waarbij opwindende en spannende voorvallen ontbreken, moet wel een afkeer van de school veroorzaken, menen de criminologen. "Voor zover het onmogelijk is zelf wat spanning aan dit leven toe te voegen door de klas op stelten te zetten, de leerkrachten te verleiden tot emotionele reacties, is spijbelen een van de weinige overgebleven mogelijkheden". De criminologen vinden de maatregelen die tegen spijbelen worden genomen niet ver genoeg gaan. Zij dienen te worden uitgebreid met zodanig veranderingen in het schoolsysteem dat door een betere aansluiting bij de behoeften van de spijbelende leerlingen, de lust om te spijbelen grotendeels wegvalt.

*****

Een hedendaagse COMPONIST in Tsjechoslowakije heeft een onvoltooid werk van W.A. Mozart afgemaakt dat 199 jaar geleden werd geschreven en dat berust in een museum in Praag. Volgens **een bericht van het persagentschap CTK** speelde Mozart de compositie, in Kochels Verzeichnis opgenomen onder 528A, in 1787 in het Strahov- klooster in Praag, maar was de partituur niet af. Indertijd werkte de dirigent van het koor van Strahov, Norbert Ignaz Lehman, aan de voltooiing en nu heeft de 64-jarige Jiri Ropek het stuk afgemaakt, daarbij trouw blijvende aan de oorspronkelijke geest van Mozarts muziek, aldus CTK. De partituur is onlangs gepubliceerd door het Tsjechische muziekfonds ter viering van de aanstaande 200e verjaardag van de premiere van Mozarts opera "Don Giovanni" in oktober 1787 in Praag. Het klooster waar zij berust is nu het Tsjechisch letterkundig museum. Een andere opera van Mozart "La Clemenza di Tito", geschreven ter gelegenheid van de kroning van Leopold II tot Koning van Bohemen, beleefde in september 1791 zijn premiere in Praag.

*****

CURACAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
15 november 1986 vanaf 08.00 uur t/m 17 november 1986 om 07.00 uur.
Dokter Tseng, Spreekkamer: Cassandraweg 72, tel.: 76464; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76464 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
14 november 1986 vanaf 17.00 uur t/m 17 november 1986 om 07.00 uur
Dokter King, Spreekkamer: Seru Fortuna, tel.: 84122; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 84866 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
14 november 1986 vanaf 17.00 uur t/m 17 november 1986 om 07.00 uur.
Dokter Von Högen, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658 / 641605; spreekuren: 10.00-11.00/16.00-17.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75761 b.g.g. 625822/645614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Alberto, tel.: 74949, pageboy 027-360 en zuster Hoyer, tel.: 671959 pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (weekeindedienst)
zaterdag
Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800.
Punda: Popular, tel.: 611269.
zondag
Otrobanda: Goede Hoop, tel.: 82857.
Punda: Wilhelmina, tel.: 612380.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
15 november: M.V.Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.
16 november: R.M.E.Penso, Pallasstraat 7.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere woensdag- en zondagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.

EXPOSITIE **t/m 16 november** van werken van José Maria Capricorne - Landhuis Bloemhof; openingstijden: dagelijks van 09.30-11.30 uur; zaterdag en zondag ook van 15.00-17.00 uur.

KERK KORAAL SPECHT: 19.00 uur dienst voor Isla- slachtoffers.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEE
MORAVIAN CHURCH
19.00 uur Evangelisatie samenkoms als thema «Jezus roept» - Emmy Be Kleuterschool, IJsselstraat 33.

ZONDAG
DIVERSEN
FRATERS VAN TILBURG (**t.g.v. 100j**
10.00 uur plechtige H.Mis door mgr. W lis - kathedraal van Pietermaai.

FRATERS VAN TILBURG (**t.g.v. 100**
10.00 uur wordt in een eenvoudige ce nie het plein voor het St. Thomas College doopt in «Plasa di Fraternan di Tilburg». 16.00 uur prijsuitreiking aan de winnaars het jeugdvoetbal- toernooi - Stadion D toine Maduro.
19.00 uur fakkeloptocht van Plasa naar het Museum.

*****

POMPSTATIONS (**openingstijden 08.00-15.30 uur**):
Frederik - Saliña, Maduro - Biesheu bier - Cas Chiquito, Isa - Plantersrust, delaar - Mundo Nobo, Vanddis NV - Pampun, De Haseth - Parera, Nieuw - Domingoweg, Perry - Grand Central, S borgh - Cas Cora.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 10.00-20.00 «Carla C» - vert. SELMA.

*****

KERKDIENSTEN
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagr zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10 (charismatica) en 18.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): 18.30 uur; zon.: 06.00, 11.00 en 18.00
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07 09.00 en 18.30 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10 en 18.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (N en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07 09.00 en 18.30 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede R zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 zon.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; 06.00 en 09.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; 17.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; 06.00 en 18.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) 19.00 uur.
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. v Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoog (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).
OTROBANDA
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11. (Engels) en 19.00 uur.

*****

GEREFORMEERDE KERK
(Arowakenweg 28)
09.00 uur ds J.J.Schreuder;
17.00 uur ds J.Glas.
(Tebenkweg 7, Montaña)
08.30 uur ds O.W.Bouwsma (Pap. dienst
Cubaweg 100)
09.30 uur ds J.Glas (Pap. dienst).

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 & 24.00 uur *Big trouble in Little China* (14 jr.).
zondag
21.00 uur *Big trouble in Little China* (14 jr.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek: «Israël»; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «Wet Gold»; 22.00 Lotto; 22.15 vervolg Estreno; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 16.45 Lotto; 17.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatria; 19.00 Rikesa Universal; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Moda ku Mylene; 21.00 Dynasty; 22.00 Simplemente Ruth; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV.
Hoofdredactie:
Laureen Ravelli-Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Monique van Meerwijk, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór elf uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard Van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 22737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Southeast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en de Volvetters

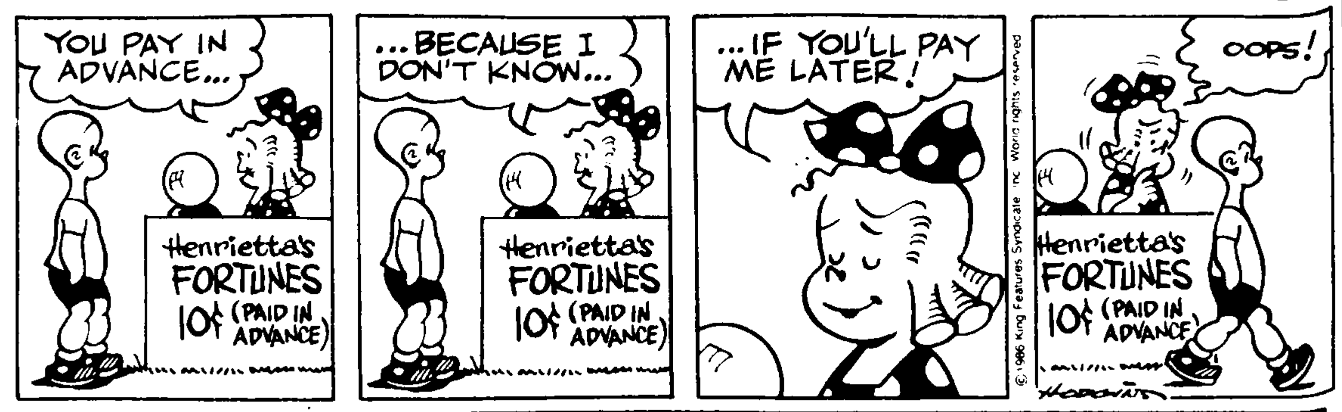
door Marten Toonder

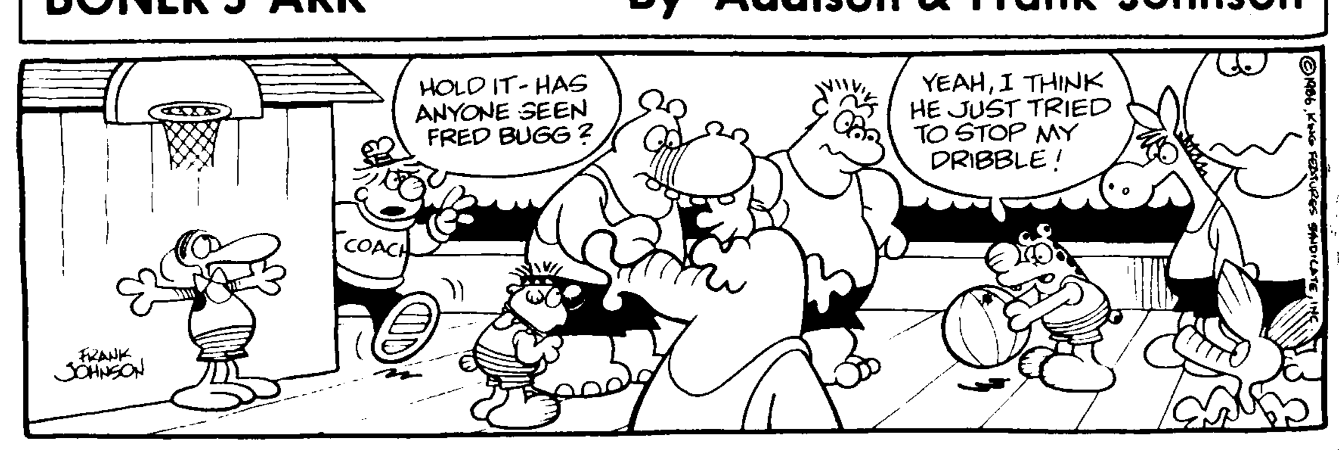
1042 — "U moet deze heer arresteren!" zei professor Link, het stof van zijn jas kloppend. "Hij is gevaarlijk! Hij viel ons aan toen we hem een goede raad gaven. Waarschijnlijk is de bloeddruk hem op de hersenen geslagen! Een droevig geval! En dan te weten, dat drie eenvoudige Slinkers per dag..."
"Zwijg!" bulderde Bulle Bas. "Ik wens niets over Slinkers te horen! Hebt u deze lieden aan aangevallen, heer Bommel?"
"Ja... eh.... ja!" zei heer Ollie zwakjes. "Dat is te zeggen, ze scholden me uit voor volvetter en dat is meer dan een heer hoeft te verdragen, zegt u nu zelf!"
"Bah!" gromde Super. "Die bolle laat zich als een rolmops rondrijden in een luiwagen! Alleen maar om nog meer te vervetten. Dat is meer dan een hardwerkend zakenman als ik kan aanzien!"
"Juist!" zei de commissaris. "U krijgt allemaal een bekeuring van me: Bommel wegens mishandeling en jullie tweeën wegens belediging. Stel je voor! Volvetter! Zware belediging zal ik het noemen. Ik slinger jullie allemaal op de bon. Wat een toestanden!

De ijverige ambtenaar trok aan het werk en een half uurtje later kon heer Bommel terugkeren naar slot Bommelstein.
"Ik heb nu geen zin meer om naar Rommeldam te gaan!" sprak hij bevend. "Ik ben bang, dat ik ernstig ingestort ben. Ga mee, Tom Poes, dan mag je me verzorgen en de kranten voorlezen!"

HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY By Mort Walker

ADVOCATEN EISEN VRIJSPRAAK EN STRAFVERMINDERING

Varierend van 15 tot 30 maanden onvoorwaardelijk

Officier eist zware straffen in marathon-zitting van 12 uur

WILLEMSTAD — Terwijl de Officier van Justitie gistermiddag tijdens de marathon- zitting van 12 uur in de zogenaamde "douane- gate" tot vrij zware straffen kwam, varierend van 15 maanden tot 30 maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf, eisten alle zes advocaten vrijspraak voor hun clienten of in ieder geval behoorlijke strafvermindering omdat zij de geeiste straf bovenmatig vonden. De Officier ging er echter van uit dat dergelijke fraude op een duidelijke normverlaging binnen de gemeenschap duidt, hij nam dan ook het preventieve effect in zijn strafbeoordeling mee. Door de meerderheid van de advocaten werd daarentegen gesteld dat naar de achtergrond gekeken dient te worden: deze situatie is ontstaan door fouten bij de overheid en door een gebrek aan leiding.

Zoals de Amigoe reeds berichtte, kwamen de eerste vijf beklaagden in de zogenaamde "douane- gate" zaak gisteren voor de groene tafel. Twee douane- ambtenaren, een douanecommies en twee handelaren, moesten zich verantwoorden voor misdrijven die volgens de Officier van Justitie varieren van heling en oplichting tot het niet betalen van invoerrechten en accijnzen en voor de ambtenaren het accepteren van geld of andere giften voor het doen of nalaten van bepaalden handelingen die in strijd waren met hun plicht als ambtenaar.

GETUIGEN

De hele ochtend werd gisteren in beslag genomen door het horen van de getuigen, waarbij de rechercheurs een grote rol speelden. Zij ontkenden enige pressie of dwang te hebben uitgeoefend op de beklaagden bij het afnemen van de verklaringen, hetgeen door vrijwel alle beklaagden naar voren werd gebracht. Eveneens belangrijk was de Venezolaanse getuige, zelf gedetineerde, die stelde in de gevangenis met zowel een der handelaren als de douane- commies gepraat te hebben. Daarbij zou de handelaar hem een in Miami gestolen auto te koop hebben aangeboden, terwijl de douane- commies geinteresseerd was in het opzetten van een drugsdeal. De getuige moet volgende week zelf voorkomen in een rechtszaak op beschuldiging van invoer van 25 kilo cocaine, hij kondigde gisteren echter al aan "schoon" te zijn, hetgeen hij volgende week zal bewijzen. Met name de advocaten trokken zijn getuige- verklaring nogal in twijfel. De man zou ook al in de Venezolaanse gevangenis hebben gezeten, hetgeen door de betrokkene werd ontkend, en daar alle andere drugsdealers "verlinkt" hebben. De getuige noemde zichzelf "meer dan alleen een informant van de Venezolaanse politie".

600 AMBTENAREN

Getuige- deskundige Wilfred Tjon-A-Loi verklaarde gisteren dat de controle en vrijmaking van containers een grote rotzooi is, hetgeen zijns inziens voornamelijk veroorzaakt wordt door het feit dat het personeel geen specifieke opleiding hiertoe heeft gehad en er bovendien "600 man personeel bij zou moeten komen om de douane optimaal te laten functioneren".

Tot slot kwam tegen het middaguur een getuige opzetten die een volstrekt andere verklaring aflegde dan voor de recherche. Gezien andere verklaringen die zijn eerste verklaring ondersteunden, ging de Officier van Justitie ervan uit dat er sprake was van meineed. Zijn onder ede afgelegde verklaring in de rechtbank werd op papier gezet, terwijl de Officier het noodzakelijk achtte dat de man direct voor verder onderzoek zou worden ingesloten, hetgeen rechter Stuger goedkeurde.

REQUISITOR

In mei van dit jaar is de "douane- gate" aan het rollen gekomen toen twee auto's in beslag werden genomen waarvan vermoed werd dat die drugs zouden bevatten. Dit bleek niet zo te zijn, maar de auto's waren in Miami gestolen, zo begon Officier van Justitie, mr Dick Piar zijn requisitor. Naar gelang het onderzoek vorderde bleken er steeds meer personen in de zaak betrokken te zijn. Het was een zwaar en moeizaam onderzoek, zo legde de Officier uit, mede door het op mysterieuze wijze verdwijnen van belangrijke documenten. De met het onderzoek belaste rechercheurs hebben echter dag en nacht gewerkt, aldus Piar, die wees op het belang dat ook dit soort corruptie- zaken worden aangepakt, zeker daar dit wijst op normverval binnen de gemeenschap.

De eerste zakenman die door advocaat Braam vertegenwoordigd werd, kreeg van de officier van Justitie een straf van 15 maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf met aftrek van voorarrest te horen, op grond van heling of medeplichtigheid daartoe en het niet betalen van verschuldigde invoerrechten of accijnzen. Volgens de advocaat wist zijn client echter niet dat de auto's die hij invoerde gestolen waren in Miami. Een stelling die door de Officier ontkend werd omdat de achterruiten van de ingevoerde auto's kapot waren, evenals de switch van de auto's en er nieuwe sleutels gemaakt dienden te worden. Mocht de handelaar het niet geweten hebben op het moment van aanschaf, had hem dat later duidelijk moeten worden, zo vond de Officier. Terwijl advocaat Braam ook op technische gronden de eisen van de Officier aanvocht, stelde hij dat zijn client, hoe je het draait of keert, strafbaar is door zich schuldig te maken aan een vermogensdelict.

PROGRESSIEVER

Dat past echter geen onvoorwaardelijke gevangenisstraf, zo vond de advocaat, het geschonden belang kan namelijk geheel worden hersteld als de beklaagde daartoe in de gelegenheid word gesteld. In Nederland, zo voerde de advocaat aan, is het de tendens om bij vermogens- delicten geen gevangenisstraf op te leggen, maar alternatieve straffen of geldboetes. "Het wordt hoog tijd dat ook het Openbaar Ministerie wat meer bij de tijd, wat meer progressiever wordt", zo meende de advocaat die verder stelde dat "de overheid steen en been klaagt dat zij voor ettelijke miljoenen is opgelicht, dat de economisch/ financiele situatie met de dag slechter wordt en nu zij de kans krijgt om wat van het geld terug te verdienen, laat de overheid deze kans liggen." Zijn client zou volgens Braam namelijk bereid geweest zijn de volledige boete van 16.000 gulden te betalen, hetgeen inmiddels door het langdurige voorarrest al niet meer mogelijk is.

FEL BESTRIJD

Daarnaast bracht de advocaat naar voren dat er aan de oplichting niet zo zwaar getild hoeft te worden omdat geen enkel Nederlands Antilliaans rechtsbelang is geschonden. De auto's zijn immers in de Verenigde Staten gestolen, terwijl volgens de advocaat ook de verzekerings- maatschappij geen schade hoeft te lijden omdat zij de premies int die door auto- eigenaars wordt betaald. De Officier bleef echter op zijn eis van 15 maanden staan en eiste tevens onmiddellijke ingevangenis- neming, hetgeen door de advocaat fel werd bestrijd. Niet alleen zag de advocaat hier geen enkele grond voor, maar bovendien heeft de supermarkt van de beklaagde al behoorlijk geleden onder de situatie toen de beklaagde geruime tijd in voorarrest zat. De beklaagde dient nu in de gelegenheid gesteld te worden zijn zaken voor te bereiden, aldus Braam. De rechter ging hiermee accoord en wees het verzoek van de Officier af.

GEBREK AAN BEWIJS

Advocaat Braam vertegenwoordigde eveneens een der douane- ambtenaren die een groot deel van zijn overtredingen bekend heeft. Echter de meeste feiten die boven water kwamen voor wat betreft het aannemen van giften voor het doen of nalaten van zijn ambtenarenplichten, worden volgens de advocaat niet voldoende gestaafd door bewijzen. Andere getuigen ontkenden bepaalde feiten die de douane- ambtenaar daarom niet ten laste gelegd kunnen worden. De Officier ging ervanuit dat voor alle overtredingen voldoende bewijs aanwezig was en eiste 30 maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf met aftrek van het voorarrest. Dat een aantal feiten bewezen zijn, ontkende Braam niet, de ambtenaar heeft gelden aangenomen, het betreft hier echter niet één douaneambtenaar die over de schreef is gegaan maar er zijn in totaal 8 douane- ambtenaren opgepakt en verhoord. "Als een grote groep mensen over de schreef gaat, dan zal de fout behalve bij hen — wij zijn nu eenmaal gewone mensen en geen heiligen en derhalve maken wij allemaal fouten — ook ergens anders moeten zitten", aldus Braam. De fout zit ook ergens anders, bij de overheid, bij de leiding van het douane- korps, zo voerde Braam aan die hierbij eveneens terugviel op de verklaringen van Tjon-A-Loi als getuige- deskundige over het tekort aan personeel en het gebrek aan kennis van de ambtenaren.

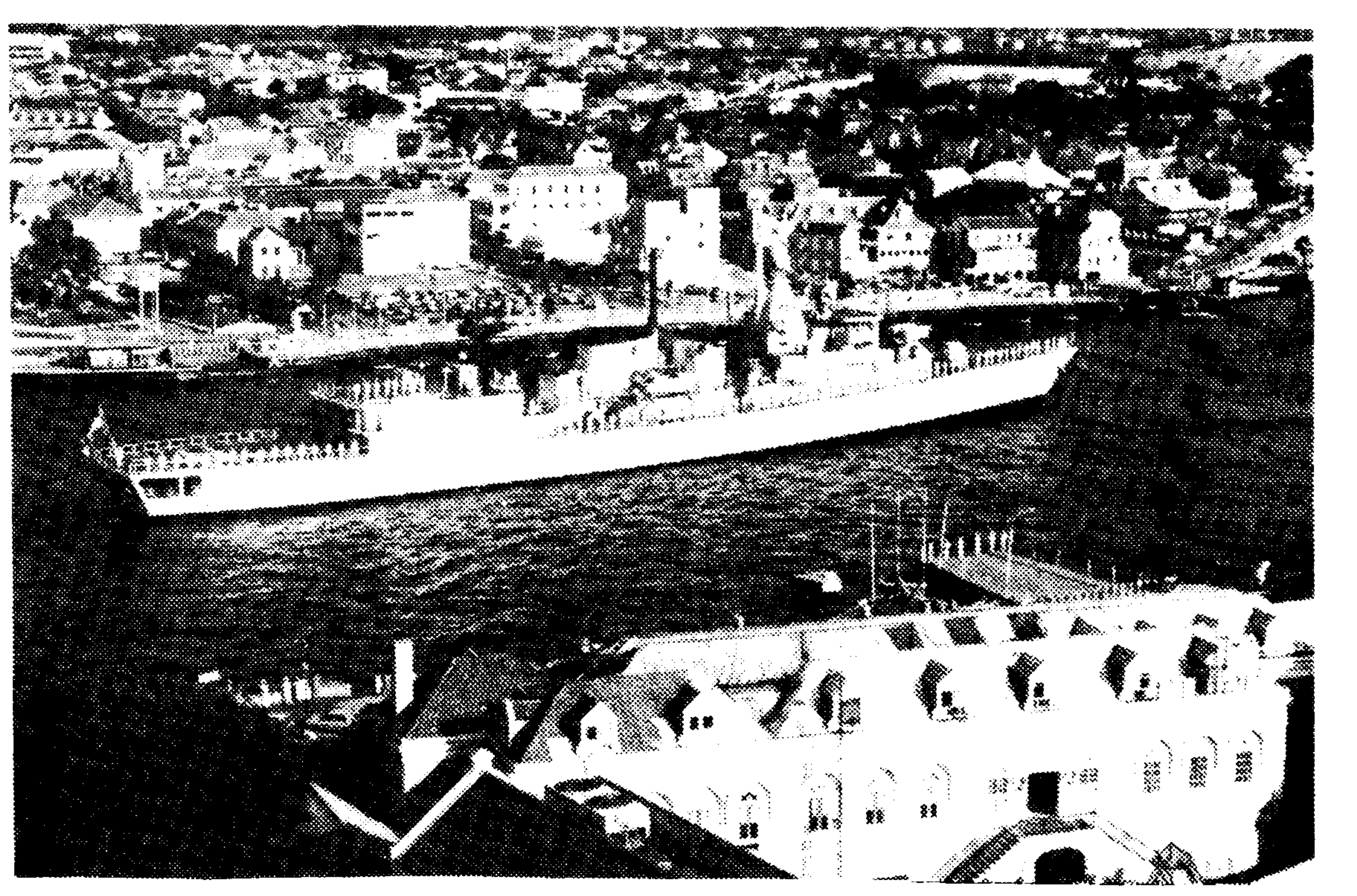
SNELLE SERVICE

Dit brengt onder andere met zich mee dat containers soms wekenlang blijven staan alvorens ze vrijgemaakt worden. Dat handelaren dan voor een snelle service willen betalen, is volgens de advocaat een meer dan logisch gevolg. "De overheid behoort ervoor te zorgen dat er voldoende ambtenaren zijn om de containers niet alleen voldoende te kunnen visiteren maar ook binnen een korte tijdsbestek. Immers ook met de belangen van de eigenaars, ook belasting- betalers, behoort rekening gehouden te worden. Je weet en je voelt en je kunt op je vingers natellen dat het op gegeven ogenblik fout zal gaan, maar de overheid doet dan weer waar zij zo goed in is, struisvogel- politiek spelen", aldus Braam. De beklaagde is 31 jaar als douane- ambtenaar werkzaam geweest, heeft zijn taak altijd voorbeeldig en naar beste vermogen vervuld, maar heeft de laatste jaren een misstap begaan. Daarbij komt dat hij momenteel geschorst is en waarschijnlijk oneervol ontslag zal krijgen, aldus Braam die verzocht om zijn client een zodanige gevangenisstraf op te leggen dat het onvoorwaardelijke gedeelte overeenkomt met de tijd dat hij in voorarrest heeft gezeten. De Officier bleef echter op het standpunt staan dat alle feiten bewezen zijn en dat daardoor een gevangenisstraf van 30 maanden terecht is. Bovendien eiste hij in verband met vluchtgevaar dat de beklaagde onmiddellijk in gevangenschap zou worden genomen tot de uitspraak van de rechter, een verzoek dat mr Stuger alleen voor deze beklaagde inwilligde die dan ook direct door de politie werd weggevoerd.

VOORGESCHIEDENIS

Advocate Jackson die de tweede douane- ambtenaar verdedigde ging in op de voorgeschiedenis van de douane- gate. Zij stelde dat mogelijke corruptie bij de douane al in 1981 werd gesignaleerd, hetgeen echter altijd ontkend is. "De instanties die met de leiding belast zijn, hebben zich van de diverse waarschuwingen niets aangetrokken maar hebben de zaak op zijn beloop gelaten. Blijkt nu dat er ambtenaren van de allerhoogste rang tot de "kleine" ambtenaren geen weerstand konden bieden aan geboden kansen. En zoals vaker het geval is, de ambtenaren die leidinggevende functies binnen het korps bekleden, ontspringen de dans, terwijl de "kleine" ambtenaar het kind van de rekening is geworden. Het lijkt mij nuttig bij de beoordeling van de verwijten, verdenkingen en beschuldigingen die tot de verdachten in de douane- affaire worden gericht, de oorzaak en de aanleiding van de met de jaren scheef gegroeide toestand voor ogen te houden", aldus Jackson. Zij voerde verder aan dat haar client nimmer een container

vervolg op Pag. 7

WILLEMSTAD — De haven van Curaçao werd gisteren druk bezocht met de binnenkomst van drie marineschepen. Zo kwam de aflosser van het stationsschip Hr. Ms. van Nes binnen, te weten de Hr.Ms. Banckert. De commandant, KLTZ N. van der Lugt, maakte gisteren al zijn opwachting bij de gouverneur terwijl 's avonds aan boord de gebruikelijke receptie werd gehouden.

Het tweede schip was het Franse Enseigne de Vaisseau Jacoubet die tot maandag in de haven van Willemstad zal blijven. Als derde kwam een Braziliaanse korvet, de Angostura, binnen, welke dinsdag weer zal vertrekken.

Op de foto: het moment waarop de Hr. Ms. Banckert de haven binnenvoer.

Bevorderen zelfwerkzaamheid

Fundashon Man na Obra komt op voor werklozen

WILLEMSTAD — Met het doel om de belangen van werklozen in de meest ruime zin van het woord te behartigen vond gistermiddag de officiële oprichting van de stichting Man na Obra plaats, die aangesloten is bij de Kamer van Vakbonden.

Notaris Mike Alexander en diverse vakbondsleiders ondertekenden in het SSK- gebouw de oprichtingsacte van de werklozen- stichting, nadat enige tijd geleden een groep werkloze jongeren uit diverse wijken de vakbond CFW benaderden met het verzoek om bij de realisatie van een dergelijke organisatie te helpen. De stichting zal haar doel bereiken door het bevorderen van zelfwerkzaamheid, het begeleiden en ondersteunen van pogingen van werklozen om aan de slag te komen en door scholing en bijscholing. Daarnaast zal het zich inzetten voor voldoende sport- faciliteiten voor de werkloze jeugd, de bestrijding van drugs en criminaliteit en de opzet van rehabilitatie- centra.

Het bestuur zal bestaan uit minimaal vijf en ten hoogste negen leden, waarvan de helft om de drie jaar aftreedt.

Het huidige bestuur wordt gevormd door voorzitter Stanley Pieters, vice- voorzitter Gregorio Martis, secretaris Edwardo Illidge, penningmeester Marlon Copra en bestuursleden Raimy Willems, Eugene Britt en Rignald Hodge. De CFW gaf als eerste een financiële bijdrage aan de stichting in de vorm van een cheque, en voorzitter Ewald Ong A Kwie riep andere instanties en organisaties op dit voorbeeld te volgen. Hiervoor waren vertegenwoordigers van Cede Antias gevraagd aanwezig te zijn, terwijl ook aan de aanwezige mensen van het bijscholings- instituut Fefijk steun gevraagd werd om de werklozen te helpen bij een van de manieren om haar doelstellingen te bereiken. Ook Korpodeko moet volgens de vakbondsleider bijdragen aan de pogingen van de stichting om kleine zelfstandigen te maken van werklozen en daarbij niet om borg of garanties vragen.

Hij denkt daarbij vooral aan diverse ondernemings- activiteiten op kleine schaal, op het gebied van onderhoud, reparatie en service, waar een behoefte aan is en met inventiviteit naar zijn mening nog behoorlijk wat banen gecreëerd kunnen worden. Zo moet er ook gedacht worden aan de opzet van een uitzendbureau, "om een einde te maken aan de spelletjes die met name op het Isla- terrein gespeeld worden", aldus Ong A Kwie. Man na Obra kan volgens hem een wezenlijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het land, door een van de belangrijkste problemen, de structurele werkloosheid, van binnenuit te bestrijden. Het feit dat het verzoek aan de CFW om iets te doen voor werklozen uit diverse wijken kwam betekent dat de behoefte leeft, aldus de vakbondsleider. Niet alleen door werklozen aan werk te helpen, maar ook door sport te bevorderen en drugs en criminaliteit te bestrijden, om te voorkomen dat werkloze jongeren in een spiraal terechtkomen en vaak voorgoed buiten de maatschappij komen te staan.

Kamer van Vakbonden- voorzitter Errol Cova zei dat men een bij de vakbonden aangesloten organisatie voor werklozen misschien wat raar vindt, maar dat daar met een werkloosheidspercentage van 30 procent wel degelijk een taak ligt voor de vakbonden. "Inderdaad vroegen wij ons in het begin af waarom en voor wie een dergelijke organisatie opgericht moest worden", aldus de vakbondsleider, "maar wij realiseren ons de behoefte die er in deze crisis- situatie bestaat om op te komen voor de belangen van werklozen." Op basis van haar verantwoordelijkheid als vakbeweging, burgerzin en nationalistische filosofie moet de vakbond hier een helpende hand toesteken, zo zei hij. Als werknemers in de huidige situatie al nauwelijks perspectieven hebben ontbreekt het werklozen daar volledig aan.

Zij die als slachtoffer van het vrije- markt systeem de druk hebben weten te weerstaan en die nu willen overwinnen zijn volgens Cova kameraden van principe en durf, omdat zij zwakker staan dan wie dan ook. Deze groep heeft aangetoond dat men dat wil en gaat daarom niet alleen naar mogelijkheden voor werk zoeken maar ook activiteiten ondernemen om te voorkomen dat de werklozen vervallen tot de slechte dingen die hen slechts dieper in de problemen brengen. Hij zei op basis van het aan de dag gelegde doorzettingsvermogen te geloven dat deze groep erin zal slagen misschien niet alle, maar toch een aanzienlijk aantal werklozen te helpen. De weg is lang en moeilijk, maar men kan rekenen op de steun van de vakbond om de obstakels te overkomen en bij te dragen aan een maatschappij waarin het recht van ieder op rust en arbeid daadwerkelijk kan worden uitgeoefend.

Curaçao aanwezig bij vogeltentoonstelling

WILLEMSTAD — Veertig vogels van de vereniging "Vogelvriend" nemen deel aan een internationale vogeltentoonstelling in Barquisimeto, Venezuela, die gisteren begonnen is en tot volgende week zondag duurt. Twee bestuursleden van de Vogelvriend zijn hiervoor met de vogels afgereisd. Andere deelnemende landen zij Italië, Brazilië en Colombia. De deelnemende Curaçaose vogels zijn kanaries, Roseicolli's, Grasparkieten, Spits- staart Amadines, Goud- Almadines, Berg parkieten, Princes of Wales -parkieten, Goud- voorhoofd Aratinga's, Twenty- Eight parkieten, Rijstvogels en Valk- parkieten. Het is voor het eerst dat de Vogelvriend deelneemt aan een internationaal evenement, waaronder een jeugd- lid die in twee jaar een aanzienlijk aantal vogels gekweekt heeft, en nu meedoet met twee Valkparkieten.

Uit CAB-CFW fonds

Fefijk krijgt 25.000 voor tegelzetcursus

WILLEMSTAD — De bijscholings- organisatie FEFIJK kreeg gistermiddag een cheque van 25 duizend gulden uit een gezamenlijk fonds van de vakbond CFW en de aannemersbond CAB, voor een onlangs gestarte cursus tegelzetten voor pas afgestudeerde LTS- ers en arbeiders die door zich te specialiseren meer bestaans- zekerheid krijgen.

Naar CFW- secretaris Ronchi Isenia uitlegde is het fonds in het leven geroepen tijdens cao- onderhandelingen met de aannemers, om arbeiders die ontslagen werden in de constructie- sector te helpen. Op basis van dat principe werd zes jaar geleden de FEFIJK opgericht, met als taak het bij- en om- scholen van arbeiders ten einde hun kans te vergroten om in het arbeidsproces te blijven of terug te keren. Onlangs werd gestart met een project om lokale tegelzetters op te leiden, aangezien daar een grote behoefte naar bestaat. Gezien de economische problemen acht de vakbond het een prioriteit om de arbeider als belangrijkste grondstof in staat te stellen blijvend te functioneren. Via deze cursus hoopt CFW niet alleen de betrokken, maar de maatschappij als geheel te helpen.

FEFIJK- voorzitter Ronnie Lauffer verklaarde dat de organisatie veel aan de vakbonden te danken heeft. Hij zei te geloven dat FEFIJK in de afgelopen jaar bewezen heeft dat het een wezenlijke bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van deze gemeenschap. Mensen zonder werk kunnen daar via bijscholing aan komen, en in staat gesteld worden hun bijdrage te leveren aan die ontwikkeling. Hij zei te hopen dat ook de werkgevers- organisaties VBC en KvK in de nabije toekomst met dit soort bijdragen die werkzaamheden zullen steunen. Het onderwijs van het volk is een belangrijke stap op weg naar vooruitgang, en de FEFIJK zal het in haar gestelde vertrouwen zeker niet beschamen.

Harper's en Essence maken opnamen

Aruba achtergrond voor de voorjaarsmode 1987

ORANJESTAD — Aruba staat deze maand in de belangstelling van internationale mode- tijdschriften, die in hun maart/april 1987- edities met geïllustreerde artikelen zullen komen over de mode en Aruba. Het betreft hier de Nederlandse uitgaven van Harper's Bazaar (oplage 65.000 in Nederland/België) en het Amerikaanse kleurlingen- tijdschrift Essence (oplage ruim 3 miljoen). Vertegenwoordigers van deze bladen zullen met hun modellen, fotografen en coördinatoren enige tijd op Aruba verblijven.

De Nederlandse Harper's- delegatie is al begonnen en zal tot en met woensdag volgende week opnames maken op diverse attractieve plekken. De delegatie bestaat uit mode- redactrice Lous Geerlings, fotograaf Theo Lenssen, modellen Sabine Edeling Koning en Lydia Leloise en make-up artist/hair stylist Roy Doehne. Aruba werd volgens Lous Geerlings gekozen vanwege het aangenaam klimaat, de luxueuze sfeer en omdat men van mening is dat de Nederlandse markt Aruba als attractieve plaats zal beschouwen om de vakantie door te brengen.

Het Amerikaanse tijdschrift Essence is naar Aruba gekomen omdat PR- vrouwe Misani Gayle — een Arubaanse, die al jaren in Amerika woont — erin slaagde de leiding van Essence te overtuigen dat het beter is de 19 pagina's van de april en juni 1987- edities aan haar geboorte- eiland te besteden. Lisa Bonet, de bekende actrice uit de populaire Bill Cosby tv- show, zal op Aruba als hoofdmodel optreden samen met haar landgenote Zazelle en twee door Essence uit te kiezen Arubaanse modellen. Voorts zal er gebruik worden gemaakt van creaties van de Arubaanse ontwerper, Humphrey Odor. Van het Essence- team zijn reeds op Aruba: coördinatrice Misani Gayle, mode- redactrice Ionia Dunn-Lee, art director Gregory Gray en fotograaf Enrique Badulescu. Morgen wordt de rest van het team op Aruba verwacht: Lisa Bonet, redactrice Barbara Brandon, mode- assistente Pia Todd, hair stylist Jeff Woodleyn en make-up artist Chaloea Williams. Het Essence- team zal tot en met 25 november op Aruba verblijven.

Belangstelling Gaita/Aguinaldos festival

ORANJESTAD — Er bestaat reeds flinke belangstelling voor het Gaita/Aguinaldos- festival van dit jaar. Op de eerste bijeenkomst werden al inschrijvingen van zestien groepen ontvangen.

Het festival wordt op 13 december in Club Casanova, te Savaneta, gehouden. Het zal opgedragen worden aan Addison Croes — die jaren geleden met dit festival begon — die het officiële festivallied zal dopen. Dit jaar zullen er ook gaita's in het Papiamentu worden gezongen. Groepen, die nog niet hebben ingeschreven voor het festival, kunnen gedurende werkuren contact opnemen met Maria John op het ICS- kantoor (tel.: 33753).

ÑAPA
AMIGOE
Weekend Bijlage
ZATERDAG 15 NOVEMBER 1986
PAGINA A

Een halve eeuw geleden

Berlijn 1936: Hitlers triomf

BEGIN AUGUSTUS 1943 kwam voor Luz Long het einde van de Tweede Wereldoorlog. In de buurt van een klein dorpje in het noorden van Sicilië sneuvelde hij tijdens de achterhoede- gevechten die de Duitsers met de Amerikanen voerden teneinde zoveel mogelijk van hun manschappen te kunnen evacueren naar het vasteland van Italië.

Het thuisfront zou waarschijnlijk nooit van Longs dood gehoord hebben, de Duitse verliescijfers werden immers in die tijd dagelijks met honderden geschreven. Toch besteedde de Nazi- pers enkele regels ter nagedachtenis aan Luz Long, waarin danig de loftrompet over hem werd gestoken. Zeven jaar eerder immers was hij het geweest, die als enige Duitser tijdens de Olympische Spelen het Amerikaanse fenomeen Jesse Owens partij had kunnen geven.

Weliswaar moest Long bij het verspringen genoegen nemen met het zilver, maar hij had Owens wel tot een uiterste krachts- inspanning gedwongen. Tot de laatste sprong leidde de Duitser met 7.87 meter, maar men, waardoor Jesse Owens de ster van de Spelen in Berlijn zou worden. In ieder geval op sportief gebied.

TROOSTPRIJS

Voor Long was er naast het zilver nog een troostprijs, die door de meeste Duitse deelnemers overigens werd gezien als het mooiste moment uit hun leven. Hij werd in audiëntie ontvangen door de Führer, in wiens naam hij zeven jaar later zou sneuvelen. Voor Owens was die 'eer' niet weggelegd. Volgens Baldur von Schirach, omdat "je toch niet denkt dat ik me laat fotograferen, terwijl ik een neger een hand schud", zoals de Rijksjeugdleider van de NSDAP in zijn mémoires schreef.

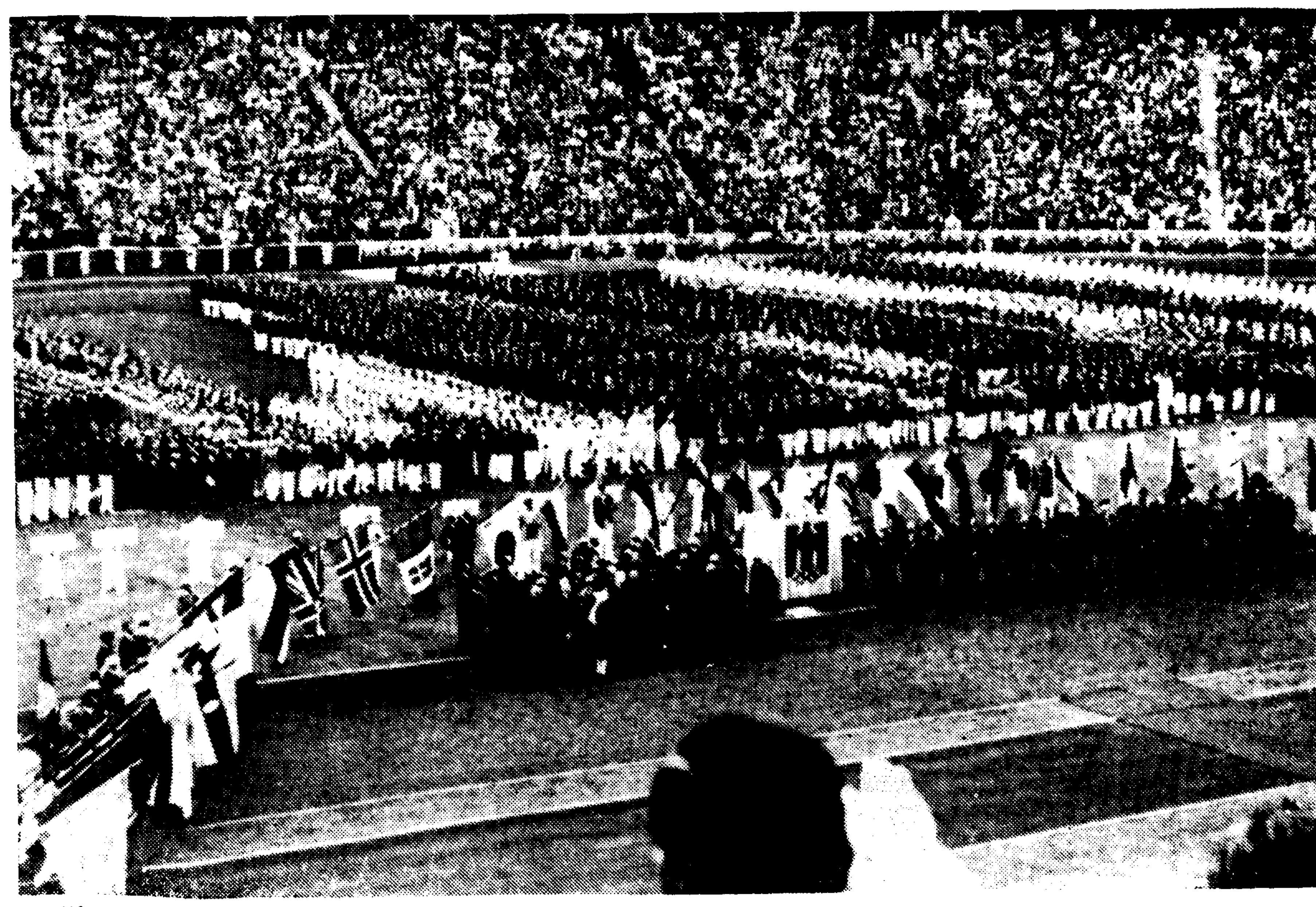
Een dergelijke uitspraak uit de mond van de man, die een jaar eerder de Neurenberger rassenwetten had uitgevaardigd en voor wie kwalificaties als «Untermensch» en «Uebermensch» de zin van het bestaan vormden, is heel wel mogelijk.

Een feit is echter ook, dat het Internationale Olympische Comité kort voor het incident met Een opmerkelijk gegeven voor iemand, op wie sport net zoveel aantrekkings- kracht uitoefende als een zwembad op iemand met watervrees. De Führer lette er zelfs nauwlettend op, dat niemand in zijn gevolg ook maar iets sportiefs deed.

Maar toen Hitler op 1 augustus in Berlijn de Spelen eenmaal plechtig voor geopend had verklaard, zwelgde hij er in. Misschien dat de uit drieduizend kelen klinkende door Richard Strauss gecomponeerde en gedirigeerde speciale Olympische hymne onvermoede sportieve gevoelens in hem wakker riep. Vergeten was prompt zijn in 1932 tijdens de vorige Spelen, in Los Angeles, gedane uitspraak "het verschrikkelijk te vinden, dat Duitse ariërs zij-aan-zij zouden strijden met negers en joden".

Vergeten was ook de dreiging van Amerika, Groot-Brittannië, Frankrijk en nog een aantal landen de Spelen in Berlijn te zullen mijden uit protest tegen de wijze waarop in het Derde Rijk joden en politieke tegenstanders van het regime werden behandeld.

Per slot van rekening zag Hit-

.....vijftig jaar geleden: sport en politiek zijn voor de eerste keer op het hoogste niveau met elkaar verstrengeld. Adolf Hitler op de voorgrond, begroet in het Olympisch stadion te Berlijn de ruim 4.000 deelnemers aan de Spelen van 1936....

Maar per slot van rekening hadden een half jaar eerder 44,4 van de 44,9 miljoen kiesgerechtigde Duitsers nog op zijn Nazi- partij gestemd — weliswaar bij gebrek

minder sportieve wijze tegenover elkaar en waren de Olympische idealen van nul en generlei waarde. Toch bleven er ook in Duitsland mensen vertrouwen hebben in een betere wereld, waar weer plaats zou zijn voor een sportief verbroederingsfeest van alle volkeren.

Het was vooral het driemanschap Theodor Lewald, Carl Diem en Karl Ritter von Halt dat het organiseren van Spelen in

bombardeerde men hem tot voorzitter van het organisatie- comité. Er werd begonnen met de bouw van een Olympisch stadion, dat het grootste ter wereld moest worden. En met 110.000 plaatsen ook werd. Tegelijkertijd ontstond een ware klopjacht op sportief talent, dat op de grootst mogelijke faciliteiten zou mogen rekenen. Want de hele wereld zou zich tussen 1 en 16 augustus 1936 vol afgunst moe-

dinnen: "Hier in Amerika heeft de pers de Olympiade extra zwart gemaakt. Allemaal propaganda tegen Duitsland. En ik hou net zo van Duitsland als jij".

MISBRUIKT

Dat is trouwens een van de opmerkelijke facetten van Berlijn '36: nog altijd voelt geen van de deelnemende sportmensen, ... nu uit Duitsland of elders ... komstig zijn, misbruikt. Zo we...

VIJF OLYMPISCHE RINGEN EN EEN HAKENKRUIS

met zijn afsluitende poging van 8.06 meter vloog de Amerikaan naar zijn tweede gouden medaille. Er zouden er nog twee bij ko-

.....Gisela Mauermayer, als gouden medaille- winnares bij het discus- werpen op de hoogste trede van het ereschavot, groet de Führer. Voor haar de eveneens Duitse Paula Mollenhauer (zilver) en achter de Poolse Wajsowna (brons).....

Owens Hitler had verzocht geen Olympische winnaars meer in zijn ereloge te ontvangen. Dat verzoek kwam de Führer niet slecht uit, op die manier hoefde hij immers zijn vermeende goddelijkheid, zijn eigen triomf, met niemand te delen.

OPMERKELIJK

En als een persoonlijke triomf heeft Adolf Hitler de Olympische Spelen van 1936 zeker gevoeld.

ler en met hem 110.000 anderen, de deelnemende atleten uit die landen wel degelijk meelopen in het openings- defilé. In een Olympisch stadion, dat op slechts een half uur rijden was gelegen van het concentratiekamp Sachsenhausen, inmiddels net als Oranienburg volop in bedrijf. En dat zullen toch heel wat meer mensen in het volgepakte stadion geweten hebben dan die ene man in de ereloge.

aan andere partijen — dus geen probleem.

Broederlijk hingen daarom die dag in Berlijn de hakenkruisvlag en het Olympisch dundoek met de vijf gekleurde ringen naast elkaar te wapperen in het milde zomerwindje. De Spelen der records konden beginnen.

NIEUW

Bijna alles was nieuw aan deze Spelen: de fakkeloptocht vanuit Olympia, die 3000 lopers door zeven landen voerde; het schitterend uitgevoerde — en later als kazernes gebruikte — Olympische dorp; de enorme aandacht die de radio aan het evenement besteede (3000 uitzendingen in 50 talen); de experimentele televisie- uitzendingen, die door zo'n 160.000 Berlijners werden bekeken; en dan natuurlijk ook het grote aantal sportieve records. Alleen al in de atletiek werden 12 wereldrecords en 27 nieuwe Olympische records gerealiseerd. En achteraf zou blijken, dat Estland en Letland voor de laatste keer als zelfstandige naties onder de medaille- winnaars gerangschikt zouden worden.

Maar de grootste noviteit, al werd dat toen niet als zodanig onderkend, was toch wel, dat voor de eerste keer in de geschiedenis van de Olympische Spelen sport en politiek zeer nauw met elkaar verstrengeld waren. Het enorme succes ervan, niet minder dan 3,7 miljoen bezoekers van wie er ruim 150.000 uit het buitenland kwamen, beantwoordde volkomen aan Hitlers doel: Duitsland uit zijn internationale isolement halen waarin het na zijn machtsovername in 1933 was terecht gekomen. Het land — dus hijzelf — was geen lachertje meer.

Volgens Duff Hart Davies, in zijn boek «Hitler's Games», slaagde de Führer volledig in zijn opzet. Hij schreef dat '99 van de 100 buitenlanders, die Duitsland in de zomer van 1936 bezochten er van overtuigd waren, dat het Nazi- regime toch zo slecht niet was, zoals het gerucht ging'.

MOGELIJKHEDEN

Naïviteit? Of moet men het 'ziende blind' noemen? Hoe dan ook, Hitler maakte als eerste in de moderne geschiedenis optimaal gebruik van de mogelijkheden die het organiseren van een dergelijk monstrueus evenement biedt.

En dat, terwijl hij er aanvankelijk niets in zag. Eigenlijk had Berlijn de Spelen van 1916 mogen organiseren, maar op dat tijdstip stond Europa's jeugd op

Duitsland als hun levens- ideaal zag en een bijdrage aan de wereldvrede. Aan hun inspanningen was het te danken, dat Berlijn zich in 1927 kandidaat stelde voor de organisatie van 1936.

SCHRIK

In mei 1931 kwam tenslotte het verlossende bericht uit Lausanne. De stemming in het IOC-hoofdkwartier was ten gunste van Berlijn — en ten koste van Barcelona — uitgevallen. Begrijpelijk, dat Lewald de schrik om het hart sloeg, toen Hilter in 1933 aan de macht kwam. Niet alleen vanwege zijn halfjoodse afkomst, want de inhoud van «Mein Kampf» was ook hem niet onbekend, maar ook een leus van Hitlers NSDAP als 'Sport is alleen maar goed als militaire training' droeg weinig bij tot Lewald Olympische gemoedsrust.

En niet ten onrechte. Want Hitler mocht hem in een persoonlijk onderhoud dan wel verzekerd hebben 'veel belangstelling te hebben voor Olympische Spelen', zijn bruine horden lieten niet na Lewald en zijn Olympische beweging belachelijk te maken. Want ook op sportief gebied moest er een nieuwe militante orde komen. Bovendien was toen ook al snel duidelijk, dat Hitlers gegeven woord meestal verre van betrouwbaar was.

Uiteraard gingen de gebeurtenissen in Duitsland niet ongemerkt aan het buitenland voorbij. De terreur, de maatregelen tegen de joden, de oprichting van concentratie- kampen, het leidde tot enkele grote protest- demonstraties. En in landen als Frankrijk, Amerika en Groot-Brittannië werd de roep om een boycot van Berlijn '36 steeds luider.

Waarschijnlijk is dat voor Hitler aanleiding geweest zich eigenhandig met de gang van zaken rond de Spelen te gaan bemoeien. SS-baas Heinrich Himmler mocht dan wel zeggen, dat de Olympische Spelen een samenzwering waren van pacifisten en joden en dus nooit in Duitsland gehouden mochten worden, Hitler luisterde liever naar Joseph Goebbels. De «Reichspropaganda- chef» verzekerde de Führer, dat de Spelen een machtig middel konden zijn om Duitslands image in het buitenland tot een ongekende glans op te poetsen. Dat sprak Hitler zeer aan, daar konden zelfs zijn verderfelijke principes wel voor wijken.

Prompt werd de halfjoodse afkomst van Lewald 'vergeten' en

ten vergapen aan de superioriteit van het Germaanse ras.

MAX SCHMELING

Om de schijn op te houden zouden er ook wel een paar joden in de Duitse ploeg opgenomen dienen te worden. Want vooral in Amerika bestond de nodige huiver over de racistische uitingen die vanuit Duitsland naar het buitenland doorsijpelden. En daar zou ook de eigen ploeg wel eens het slachtoffer van kunnen worden.

De Duitsers zouden maar eens blijk moeten geven van hun goede wil, vond de voorzitter van het Amerikaanse Olympische Comité, Avery Brundage. De man, die decennia later in München blijk zou geven van geheel eigen opvattingen over sport en politiek («the Games must go on»), werd door de Nazi's op zijn wenken bediend.

De ook in de VS zeer populaire Duitse boks- wereldkampioen Max Schmeling kwam hem op aandrang van 'Berlijn' hoogst persoonlijk verzekeren, dat tijdens de Spelen niemand een haar gekrenkt zou worden. Er zou bovendien geen enkele vorm van discriminatie zijn, ook niet in de Duitse ploeg. Met weliswaar krappe meerderheid besloot het Amerikaanse Olympisch Comité vervolgens een ploeg naar Berlijn te sturen.

OPVATTINGEN

De Duitsers hadden echter zo hun eigen opvattingen over de joodse inbreng in hun ploeg. Uit 35.000 Duitse joodse sporters werden er 21 geselecteerd, maar geen van hen zou in Berlijn in actie komen. Niet van Olympisch niveau, werd hen te verstaan gegeven. Ook niet Gretel Bergmann, die note bene kort voor de Spelen nog het Duitse record hoogspringen verbeterde.

Om echter met name de Amerikanen tegemoet te komen haalde men de halfjoodse schermster Helene Mayer terug, medaille- winnares in Amsterdam (1928) en jaren eerder naar de Verenigde Staten geëmigreerd. Zij behaalde ook in Berlijn een medaille, zilver, maar Hitler kon het toch niet nalaten haar te herinneren aan de uitzonderings- positie die ze innam.

Alle vrouwen van de Duitse ploeg kregen namens de Führer bloemen uitgereikt, behalve Helene Mayer. Toch schreef zij drie maanden na de Spelen, toen zij weer was teruggekeerd naar de VS, aan een van haar tijdens de Spelen opgedane Duitse vrien-

onlangs in Bielefeld een reünie gehouden van deelnemers aan de Spelen van 1936. Toen de burgemeester (55) van die plaats in zijn openings- toespraak opmerkte, dat zij (de sportm... — RED) er toch niets aan k... doen in Berlijn door Hitler e... trawanten politiek misbruikt te zijn, kreeg hij het dringende verzoek zijn toespraak te beëindigen.

"Wij voelen ons helemaal niet misbruikt", zei Gisela Mauermayer, die in '36 een gouden medaille bij het discus- werpen ver... overde, later in een in... met «Der Spiegel». "Het w... grote eer om voor Duitsland ... te komen. Dat zou ook zo g... zijn, wanneer de rijkskan... geen Hitler had geheten. Onder keizer Wilhelm zou ik me net zo vereerd hebben gevoeld. Waarom zou ik bitter zijn?"

BOYCOT

Ook over het — achteraf — al dan niet boycotten van de Spelen in Berlijn heeft «Frau» Ma... meyer, die in 1945 wegens ha... lidmaatschap van de NSDAP enkele jaren een «Berufsverbot» als gymnastiek- lerares kreeg, een uitgesproken mening. "Dat heeft geen zin. Daar zijn alleen de sportmensen maar de dupe van. Zoals de boycot van de Spelen in Moskou in 1980 en twee jaar geleden in Los Angeles toch ook hebben bewezen".

Een erg simpele vergelijking. Want iemand als Gotthard Handrick zal in L.A. of de R... sische hoofdstad toch niet h... ben meegedaan. Deze moderne vijfkamper kwam in 1936 rechtstreeks uit de Spaanse burgeroorlog naar Berlijn, won een gouden medaille en vertrok de volgende dag weer naar Spanje om zich bij het Condor Legioen — Duitse hulptroepen voor Franco — te voegen. En later te sneuvelen.

Maakte Hendrick zode... schitterende sluitings... nie op 16 augustus niet me... Long wel. Die zal toen wel ... bevroed hebben, dat de op dat moment orgastisch bejubelde Adolf Hitler hem een paar jaar later de dood zou insturen.

ÑAPA

Nipkow voor Adriaan van Dis

Karnemelkbaby werd elitaire krullebol

-door Jan Koesen
van De Gelderlander-

EEN NIEUWE KROON is gezet op de krullen van Adriaan van Dis. Hij kreeg onlangs de prijs van de televisie- critici toegekend: de Nipkow- schijf. Wat laat door de goden gekust, zetelt hij nu op de Olympus.

Een karnemelk- baby was hij naar eigen zeggen ('Nathan Sid'; goochelt u een beetje kryptisch met de letters en u hebt de naam van de auteur). Hij had onrein bloed, hij kreeg kriebels van aardbei en tomatepit, rode vlekken van volle melk, eigeel en chocolade, pukkels van vette pannekoek en vleesjus. Een puberteit van galbulten, demonische halfzusters, een opvoeding op de maat van een lineaal. Een kind van niks, gedoemd om altijd als laatste bij het sporten gekozen te worden en vaak dat nog niet eens. Maar op zijn vierde kon hij lezen, schrijven en rekenen.

JOURNALIST

Ook als journalist bleek hij betrekkelijk onbekend. Toen de televisie hem op zijn zesendertigste ontdekte en er opeens een heer voor de camera stond, keerde het getij als destijds de Rode Zee voor Mozes en zijn volk. De Wateren van Succes spleten open.

Adriaan van Dis was terstond 'in' bij de elite en de intelligentia en wat daarvoor door wil gaan; de pukkelpuber van weleer werd enige jaren geleden gekozen (benoemd, verkoren, verdoemd: invullen wat wenselijk is) door vrouwen tot de aantrekkelijkste man van Nederland.

Zijn Griekse vormen werden geprezen (hij die volgens zijn horoscoop 'later zou neigen tot een hoge rug'; hij die — alweer volgens Nathan — iemand die vlees sneed als een moordenaar beschouwde — "Nette mensen eten geen vlees!' krijste hij dan. 'Rotzakken!' 'Vloek maar tegen de bomen', zei Pa Sid).

KOELKAST

Adriaan van Dis, winnaar van de Nipkow- schijf. Bij zijn eerste tv- jaar in 1983, werd hij al als kandidaat naar voren gebracht door de critici. Van Dis had iets nieuws gebracht in de ether: stijl en ontwikkeling. Bij hem geen ape- Engels en nitwit- geleuter, maar minstens vier vlekkeloos gehanteerde vreemde talen en een wezenlijke dialoog. Progressief en toch te pruimen.

Een Heer van Stand die met twee woorden sprak, die het tutoyeren haatte als zijn jeugdpukkels. 'Tja', zeiden de collega's, 'Het is wel mooi wat hij doet, maar laat Van Dis maar eens een jaar bewijzen dat hij een blijverdje is'. Hooghartigheid gaat vaak in minzaamheid gehuld. Geen Nipkow dus voor Adriaan, maar een jaar de koelkast in.

Het jaar daarop kwam zijn kandidatuur weer ter sprake. 'Ja, maar hij was niet zo goed als het eerste jaar', decreteerden de collega's en weer werd Adriaan in de koelte geparkeerd.

MALLEMOLEN

Toen ikzelf werd opgenomen in de jury, zette ik met kloeke letters zijn naam boven aan. 'Waarom?" vroegen de collega's en leunden welwillend naar voren. Ik wist toen nog niet dat ze al twee keer door de mallemolen waren gegaan.

'Omdat', zei ik verbaasd, omdat ik hem moest verdedigen die volgens mij geen verdediging van node had, 'Van Dis al dat eerste jaar een Nipkow had moeten krijgen. Omdat hij een uniek talent bezit. Omdat het kijken naar zijn programma betekenis heeft buiten ontspanning, omdat hij gasten ontvangt, die iets te zeggen hebben, omdat hij aangenaam is om te beluisteren en te bekijken, omdat er eindelijk iets meer van de kijker verlangd wordt dan zitten op de kont, omdat hij de kijker niet beschouwt als een debiel die je te vriend moet houden met eenhaps- amusement, omdat het een reuzekarwei is om iemand in het Nederlands te interviewen, laat staan in het Engels, Frans, Duits en Afrikaans en liefst nog gemengd op één avond. Daarom. Ja, daarom'.

Eerlijk gezegd zei ik het toen niet zo mooi, maar het bovenstaande was wel de strekking van mijn betoog.

Ik kreeg Van Dis door de kwart finale, ik sleepte hem in de halve, ja, hij bereikte zelfs met vijf, zes andere kandidaten de eindronde, want de collega's wisten ook best dat Van Dis geen hamerstuk kon zijn. Maar Adriaan werd geen Nipkow toebedeeld. Die kreeg de VARA voor haar film- inkoop.

Zou Van Dis nu gedoemd zijn om als een Ahasverus, als een Vliegende Hollander, te zwerven door de woestijnen en zeeën van de tv- kritiek? Altijd opduikend, even een schim en dan weer weg tot volgend jaar? Een soort van komeet van Halley voor de jury?

Ik had mijn lesje geleerd. Toen we de laatste keer bijeenkwamen, had ik me voorgenomen de naam Van Dis niet meer te laten vallen. Ik had per slot geen aandelen in hem. Hij kwam trouwens niet eens voor op de lijst van kandidaten, door de critici opgesteld.

FORMEEL

We gingen keurig het lijstje af, vernietigden verlangens en hopen, kraakten terloops reputaties, strekten zegenend onze arrogante handen uit over onze eigen kandidaat (die van mij was Wim Koole, tv- directeur van de IKON) en we waren al een vergaderfase verder, toen een der collega's schuchter de naam van Adriaan van Dis opperde.

Nou zijn wij journalisten nooit zo formeel. We barsten van de fouten, maar formeel zijn we niet. Dus Adriaan mocht moeiteloos op de trein springen. We kibbelden over namen, we gingen het rijtje langs en Adriaan overleefde vlot de eerste afvalrace. Naargelang de discussie vorderde, werd hij steeds populairder.

Er was eigenlijk maar één echte tegenstander: het kinderpakket van de VPRO, met als topper de dentaal gestoorden «Theo en Thea». Journalisten voelen zich nooit zo met het gewone volk verbonden, al leven ze er van. Een Nipkow zal dus nooit worden uitgereikt aan een guizmaster, een lolbroek, een DJ of een omroepster. De Nipkow is geen Televizier Ring. VARA en VPRO scoren immer bij de jury hoog, met als derde op vijf minuten steevast de IKON. Klinkt dat elitair? Ja, het is ook elitair.

FINALE

De finale brak aan. Het was tegen half vijf en het Half Zes Journaal had al ongeduldig gebeld, om alvast het juiste filmpie uit te kunnen zoeken, maar korzelig werd de nieuwsjager te verstaan gegeven door zijn collega's dat hij wachten moest. De stemming kwam. Voorhoofden stonden gefronst, mijn kandidaat was al eerder afgevallen (Koole of zijn club al vroeger een schijf verdiend en dubbel is eens zo dik, zei mijn moeder altijd) en ik had me ruimhartig achter Van Dis gesteld.

Hij werd het. Met ruime voorsprong snelde Van Dis door de finish. Na vier jaar als een yoyo gebalanceerd te hebben op de luimen van de critici was hij opeens doorgeschoten tot de hoogste glorie die wij tv- journalisten te vergeven hebben. Moe doch tevreden keerden wij huiswaarts, waar mijn redactie me terstond verzocht om Adriaan te interviewen. En het verleden draaide terug.

Anderhalf, twee jaar geleden had ik Van Dis al schriftelijk om een interview verzocht. Een Van Dis belt men niet, die schrijft men een geestig, kort, persoonlijk briefje van hoogstaanden onder elkaar, keurig met u, zoudt met dt, een soort van audiëntie.

Ik zette me neer en wachtte op een antwoord dat alleen maar positief kon uitvallen, want zeer weinigen slaan een invitatie om geïnterviewd te worden af. Anderhalve maand vlood heen, de lente verscheen om opnieuw voor de zomer te wijken. En toen plofte er een keurig schrijven op mijn bureau. Neen, meneer Van Dis wilde niet meteen, maar als het volgende seizoen weer begon, zo begin september, moest ik het nog maar eens proberen.

Het leven ging verder. Ik was er inmiddels achter gekomen dat Van Dis in 1946 geboren was, dat hij van volkse dingen als zuurstokken en patat eten op straat hield, maar ook van deftig. Hij beminde wegdromen en literatuur, ging Zuidafrikaans studeren om de gedichten van Breytenbach in de originele taal te kunnen lezen, werd sentimenteel bij het horen van de Everly Brothers die zo mooi een seconde achter elkaar kunnen zingen en verklaarde zich links, maar geen barricade- figuur.

CORPSBAL

Van Dis, zo las ik in de interviews die hij wel genadiglijk had toegestaan, ging gebukt onder het verwijt dat men hem als een Leidse corpsbal zag, waar hij zich toch politiek en sociaal verantwoord geëngageerd voelde.

Door zijn televisie- werk was hij nu Bekend Nederlander geworden. Voordrachten, poëzieavondjes, literaire lunches, handtekeningen zetten in de boekenwinkels voor zijn eigen (zeer geprezen) werkjes werden zijn deel. Hij ging een beetje acteren ('Leeuw van Vlaanderen'), kreeg herrie met de schrijver W.F. Hermans (over Zuid-Afrika) en met Willem Oltmans (over Willem Oltmans).

Maar ook nodigde een restaurant in Volendam hem per advertentie uit 'gratis onze gestoofde tongfilets te eten'. Moara Shira, firma in zepen, gebruikte ook ijdel de naam van de presentator: 'Wat doet Adriaan na de Dis? Dan gaat hij in bad met Moara Shira'.

ONZIN

Dit alles vernam ik uit indirecte bron, naast het minder relevante feit dat hij 1 meter 91 is en honderd kilo weegt. **Ik schreef hem volgens afspraak in september**, wachtte, intussen wijzer geworden tot de bladeren waren gevallen, waarna mij weer een onberispelijk schrijven bereikte dat hij helaas, ondanks onze afspraak, me toch niet wilde ontvangen, want bij nalezen vond hij altijd dat hij onzin in interviews had gezegd. Hij excuseerde zich en wenste mij succes toe bij mijn verdere loopbaan.

De tijd wentelde verder. De Van Dis- shows bleven constant in kwaliteit en formule. Op zijn minst gezegd waren ze goed voor je talen, maar Van Dis kwam toch regelmatig met gasten die je nooit bij Ivo en Aad en Koos en Jan en Ruud en Leonie zou zien. Je moest er echt voor gaan zitten, als achtergronden waren de Adrianen van Dis minder geschikt.

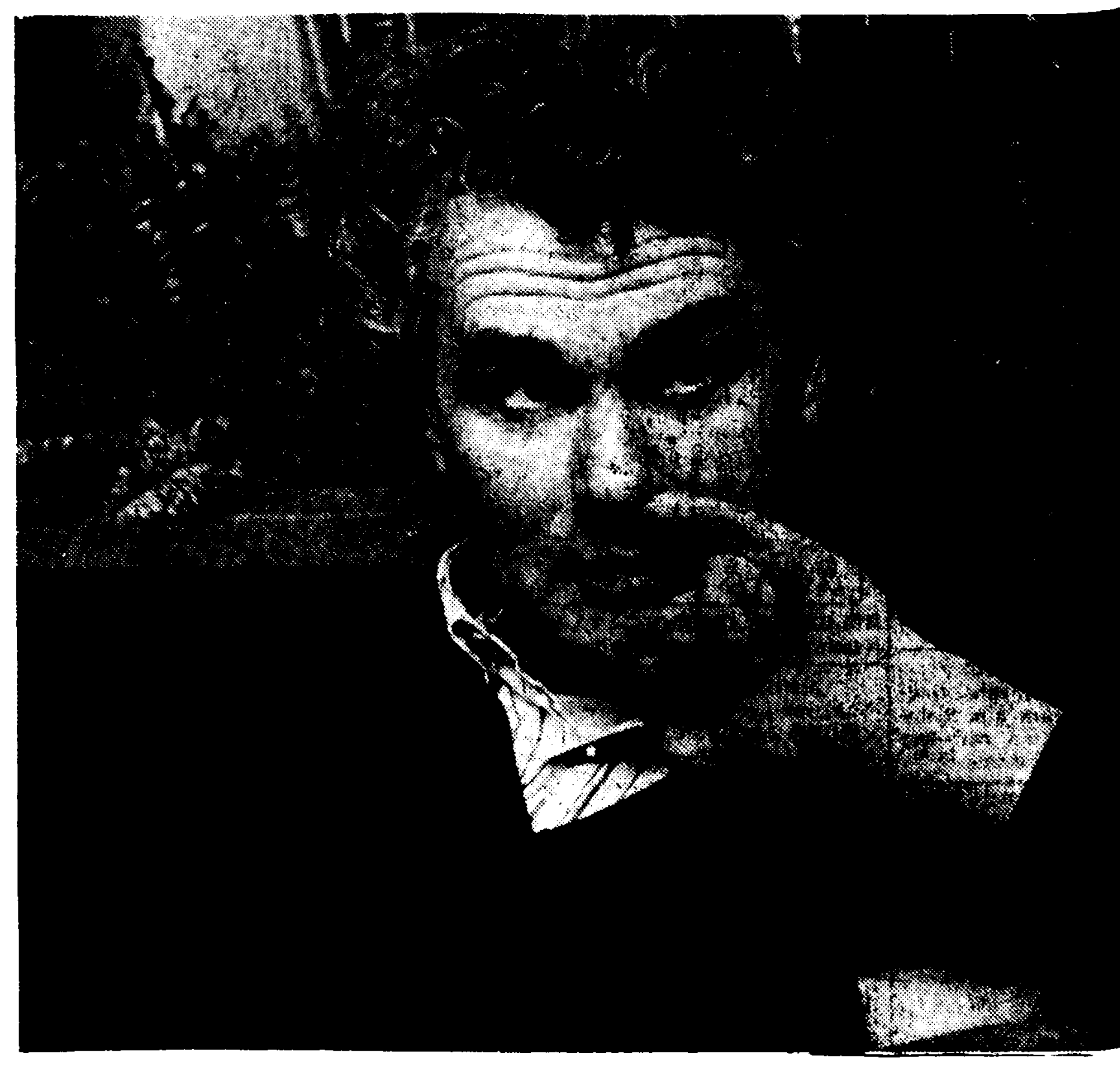
En een van zijn charmante eigenschappen — in Hilversum zelden aanschouwd — was de gratie waarmee hij zijn falen kon toegeven die enkele keren dat hij zich niet goed had voorbereid of een verkeerde opmerking had geplaatst. Maar dit gebeurde bijna nooit.

RESPECT

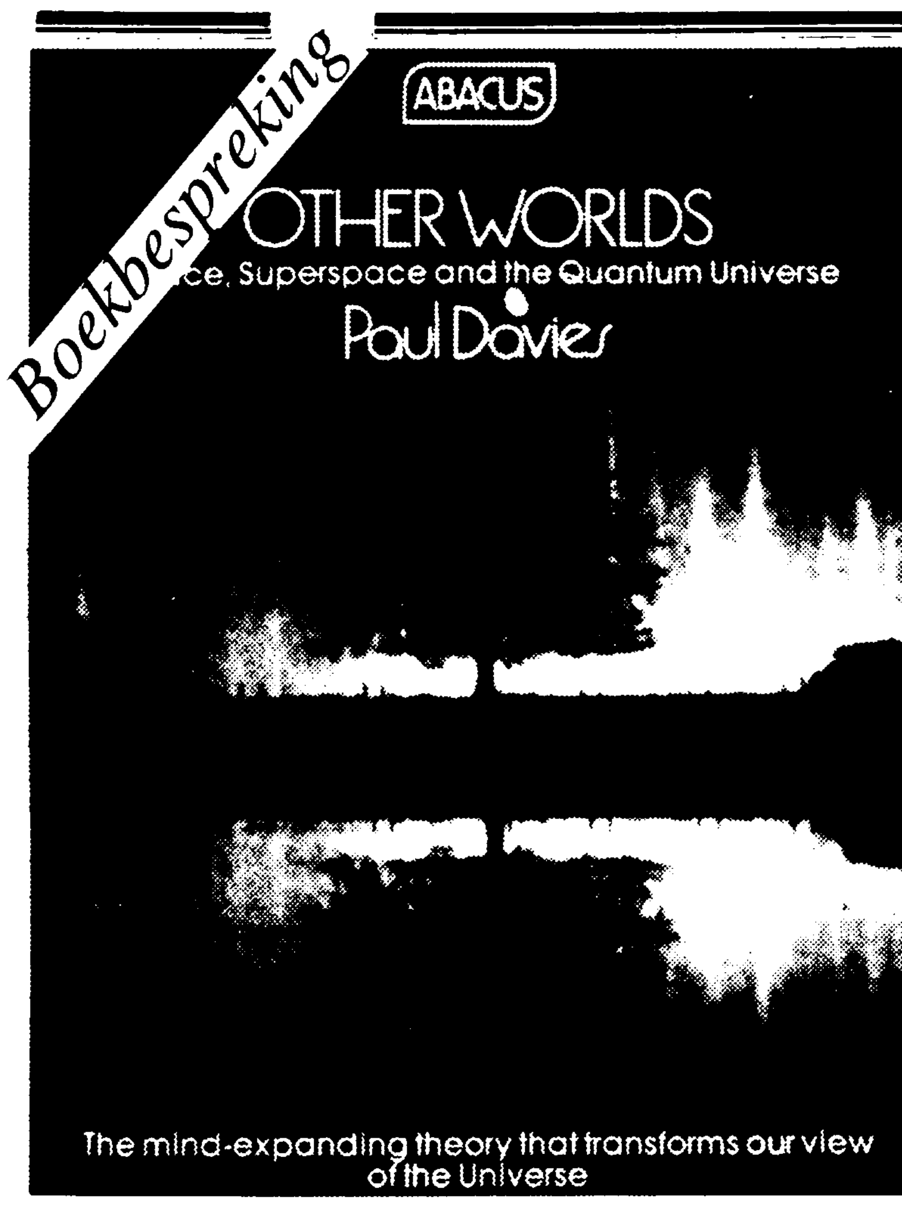
Als één journalist respect voor zijn geïnterviewde toont, dat is het wel Van Dis. En voor respect leze men hier persé niet kruiperigheid. Schrijver, filosoof, kunstenaar kwamen pas aan de Spa of rode wijn als Van Dis hu werk grondig had bestudeerd.

Dus nam ik — de zon en on melkweg waren inmiddels mil jarden mijlen verderop gegaa — de pen ten derde male te hand. Ik wees hem op mijn aa trekkelijkheden als g sprekspartner, ik vermeld schijnbaar losjes zijn nieuws titels om te bewijzen dat ik m ook in De Schrijver had verdie en schreef tot slot heel psycho gisch dat ik hem hierna noo meer zou lastig vallen met he verzoek om een interview. I dacht: nou gaat ie door de bijl, da kan geen sterveling weerstaan.

Een derde brief, uiteraar maanden later. Nee, speet he hem. Hij had een nieuwe schrij machine gekocht, dat zag ik g lijk, keurige letters, rechts ui gevuld. Hij wilde geen prim donna spelen, maar helaas...

ADRIAAN VAN DIS
...Nipkow- winnaar. Een He van Stand...

HET IS EEN bijzonder sarcastische coïncidentie dat ongeveer in dezelfde periode dat hele scholen "gedrags- wetenschappers" zich massaal afkeren van het praten over de ziel, de geest en de psyche, en zich — naar het model van de exacte wetenschappen — richten op herhaalbare experimenten en algemeen geldende wetten betreffende het menselijk "gedrag", juist de theoretisch *natuurkundigen* zich gaan afvragen welke rol het *bewustzijn* in onze wereld vertolkt.

De nieuwe trend in de fysica is al in het begin van onze eeuw gestart (daarover zo meteen meer), maar kreeg pas een tiental jaren geleden grote bekendheid bij het verschijnen van Fritjof Capra's *Tao of physics*. In het decennium daarna verschijnt een veeltal aan boeken waarin gepoogd wordt de essentie èn de betekenis van de nieuwste inzichten in de theoretische fysica te verwoorden. Auteurs van deze werken (waarvan ik een aantal hoop te kunnen bespreken in de komende tijd), zijn in het algemeen expert op hun vakgebied en méér dan dat: zonder wiskundige formules, buitengewoon geduldig en helder, leggen zij in gewone woorden uit wat nou eigenlijk het spannende is in die nieuwe natuurkunde. Een ware meester op dit gebied is wel de Britse hoogleraar *Paul Davies*. Eén van zijn eerste boeken is «Other Worlds».

"KLASSIEKE NATUURKUNDE"

Veel van wat wij op school aan natuurkunde leren, wordt gerekend tot de "klassieke" natuurkunde, waarvan een van de bekendste grondleggers wel *Isaac Newton* is geweest. Bouwend op het werk van diverse voorgangers van hem, ontwikkelde Newton een compleet nieuwe soort wiskunde (de infinisitesimaalrekening), waarmee hij in staat was de wetten volgens welke bewegingen plaatsvinden, te beschrijven. De kracht van die wetten zat 'm in de universele geldigheid ervan: niet alleen viel ermee te verklaren waarom voorwerpen vallen zoals ze vallen (eerst langzaam en vervolgens steeds sneller), maar evenzeer kon ermee worden verklaard waarom bijvoorbeeld de aarde een jaar nodig heeft om de zon te draaien in plaats van een langere of kortere periode.

Met de wetten van de klassieke natuurkunde waren fysici niet alleen in staat situaties te *beschrijven*; zij konden ermee ook berekenen wat er zou gaan gebeuren met een fysisch systeem waarvan de begin- situatie bekend was. Zij konden dus *voorspellingen* doen omtrent de afloop van verschijnselen.

In het hoofdstuk «God does not play dice», geeft Davies aan hoe het vanuit deze ontwikkelingen in de wetenschap kon komen tot een deterministische wereld- opvatting: een beeld van de werkelijkheid waarin eigenlijk alles al vastligt, waarin alles gebeurt volgens eeuwige wetten en waarin de menselijke vrijheid niet méér is dan een illusie. Centraal in dit wereldbeeld stond het concept van een universele tijd, "waarlangs" zich de gebeurtenissen in principe voorspelbaar voltrekken, gedicteerd door onveranderlijke wetten. Dat wereldbeeld is in het begin van onze eeuw fors aan het wankelen gebracht.

DE "NIEUWE NATUURKUNDE"

In het tweede, derde en vierde hoofdstuk van «Other Worlds» bespreekt Davies de twee geweldige revoluties in de natuurkunde die in de eerste decennia van onze eeuw plaatsvonden: de ontwikkeling van de *relativiteitstheorie* en die van de *quantummechanica*. Zaken die wij in ons alledaagse leven voor waar aannemen, blijken sindsdien onhoudbaar bij ander fysisch onderzoek. Zo denken wij bijvoorbeeld aan "gelijktijdigheid" als iets universeels: als *ik* constateer dat twee gebeurtenissen tezelfdertijd plaatsvinden, dan zal elke andere waarnemer dat toch ook moeten constateren? Zorgvuldig ontmaskert Davies de denkfout die hieraan ten grondslag ligt en er blijkt zelfs dat het mogelijk is dat ik waarneem dat gebeurtenis A eerder dan B plaatsvindt, terwijl een andere waarnemer precies het omgekeerde (B eerder dan A) constateert.

Ook het alledaagse idee van het *verloop* van de tijd, vanuit het verleden via het heden naar de toekomst, komt onder zware druk te staan. Bovendien blijkt dan ons idee van "de ruimte" als de homogene leegte waar*in* zich alles afspeelt, onhoudbaar. Tijd en ruimte worden op "elastische" wijze in elkaar geknoopt tot iets wat fysici *tijdruimte* noemen.

Als u, met het lezen van het boek, gevorderd bent tot aan het eind van hoofdstuk 2 en u bent geschokt door de manier waarop fysici onze alledaagse begrippen aan het wankelen kunnen brengen, dan moet u zeker niet doorgaan met het derde of vierde hoofdstuk. Want na ons begrip van tijd en ruimte, moet dáár het normale beeld van materie het ontgelden.

Materie zien wij meestal als iets "vasts", met een welbepaalde plaats en, eventueel, met een welbepaalde wijze van bewegen. Je zou verwachten dat dit beeld ook hanteerbaar zou zijn bij het bestuderen van de "allerkleinste" materie- deeltjes: stukjes materie op bepaalde plaatsen en met zekere snelheden. Van dat beeld laat de quantum- fysica *niets* heel.

Davies beschrijft experimenten waaruit blijkt dat electronen bijvoorbeeld (waar wij elke dag mee te maken hebben: die deeltjes zorgen ervoor dat uw televisie- toestel het doet) zich nogal spookachtig gedragen, en kunnen "weten" wat er een eindje verderop gebeurt. Het meest merkwaardige vond ik zelf wel, dat een electron zich *tweemaal* helemaal rond moet draaien, voordat hij zich weer in de uitgangs- positie bevindt, terwijl bij een voetbal bijvoorbeeld *éénmaal* rond voldoende is. Verder blijken elementaire materiedeeltjes nooit in hun eentje te zijn, maar wolkt er altijd van alles omheen, en hebben fysici bij metingen te maken met fundamentele onzekerheden. Davies:

> "Far from being a clockwork mechanism, the microcosm dissolves into an evanescent, chaotic sort of place in which the fundamental indeterminacy of observable attributes transcends many of the cherished principles of classical physics. The compulsion to seek an underlying lawfullness beneath this subatomic anarchy is strong, but (...) apparently fruitless. We have to face the fact that the world is far less substantial and dependable than envisaged hitherto" (pag. 91).

Wat hebben fysici ons te bieden, nadat zij de alledaagse ideeën van tijd, ruimte, materie en casualiteit één voor één onderuit hebben gehaald? Welk wereldbeeld (in de plaats van het mechanistische, sinds Newton) verschaft de moderne natuurkunde? Daarover schrijft Davies met name in het vijfde, zesde en zevende hoofdstuk van zijn boek.

DE AARD VAN DE WERKELIJKHEID

Dat de werkelijkheid niet zo *kan* zijn als wij gewoonlijk aannemen, is aan het begin van het vijfde hoofdstuk van Davies' boek behoorlijk duidelijk aan het worden: het hele begrippen- apparaat waarvan wij ons bedienen om de werkelijkheid te beschrijven en te verklaren, is al inadequaat gebleken: niet zozeer, natuurlijk, om ons alledaagse leven gestalte te geven, maar wel om uiteindelijk te begrijpen wat de aard van de werkelijkheid nou eigenlijk is. Veel natuurkundigen geloven dat het tijdstip waarop men precies zal begrijpen hoe de werkelijkheid in elkaar steekt, niet meer zo ver weg is; Davies is één van hen. Hij bespreekt de twee meest bekende (en aanvaarde?) interpretaties van de moderne fysika en maakt duidelijk dat — hoe buitengewoon vreemd die interpretaties ook zijn — er eigenlijk geen andere mogelijk zijn.

De eerste duiding staat bekend als de *"many- universes interpretation of quantum theory"* (pag. 136) en betekent grofweg dat op elk tijdstip er nieuwe universums ("heelallen") bijkomen. U en ik splitsen ons aanhoudend en er lopen in andere universums (die wij niet bereiken kunnen) evenzovele copieën van ons rond. Sommigen zullen net zo vriendelijk zijn als u, andere niet... Er bestaat echter, volgens deze interpretatie, geen enkele manier om in contact te komen met die andere heelallen, dus valt deze interpretatie niet te verifiëren; de many- universes interpretatie kent dan ook weinig aanhangers.

De tweede duiding die mogelijk is, staat bekend als de *Kopenhaagse interpretatie*, en is zo mogelijk nog vreemder dan de vorige. De Kopenhaagse interpretatie houdt ongeveer in dat, voorafgaand aan elke observatie die een mens maakt (en hier zien we hoe het *bewustzijn* in de natuurkunde geïnterpreteerd wordt!), de wereld in een soort schizofrenie (*a state of limbo*, aldus Davies) verkeert. De observatie die dàn uitgevoerd wordt, zorgt ervoor dat de schizofrenide limbo- toestand van het universum neerslaat in één van de (vele) mogelijkheden waaruit de mengelmoes bestond; alle andere alternatieven houden dan plots op te bestaan.

De consequenties van deze tweede interpretatie treden in al hun *bizarheid* naar voren als men tracht de vraag te beantwoorden hoe de werkelijkheid is — ja, zelfs *of* er een werkelijkheid is — als er géén menselijk observator zou zijn. Dankt het heelal zijn bestaan aan het bewustzijn van waarnemende mensen??

WIJSGERIGE AFSLUITING

In de laatste hoofdstukken van *Other Worlds* tracht Davies een antwoord te geven op vragen als:

- waarom is het heelal zoals het is?
- is ons heelal een "toevalstreffer"?
- wat is de relatie van bewustzijn en universum?
- wat betekent het in onze quantum- wereld te spreken ove menselijke vrije wil?

Alhoewel de antwoorden d Davies geeft niet gemakkeli samen te vatten zijn, tóch ie over de strekking ervan. Davi maakt duidelijk dat de nieuw natuurkunde een wereldbee oproept, waarin het (menseli bewustzijn een factor van be kenis is. Het is daarbij niet zo d de fundamentele quantum- o zekerheden teniet gedaan ku nen worden door het menseli bewustzijn, maar wèl kan me *kiezen welke* onzekerheid z blijven voortbestaan na de (we tenschappelijke) klappen die d menselijke geest in de loop va de laatste paar eeuwen heeft ge kregen:

- de mens bewoont niet het mid delpunt van het universu (Galileï),
- is bovendien ingebed in ee puur deterministische werel (Laplace),
- heeft daarenboven èrg veel g meen met andere diere (Darwin),
- en handelt ècht niet altijd zo b wust als hij graag van zichze denkt (Freud),

toch een opbeurend geluid, nie waar?

«Other Worlds; Space, Superspace and the Quantu Universe», door PAUL DAVIES ISBN 0-349-10741-6, is versche nen als ABACUS- editie bi Sphere Books, Londen.

P.S.,
Naar aanleiding van de bespre king van Weizenbaum's Compu ter Power and Human Reaso (Ñapa, 25 okt. '86) nog het vo gende:
1. het boek is in Nederlands vertaling onder de titel *Compu terkracht en Mensenmacht* (ISBN 2546518-8) uitgekome bij uitgeverij Contact, Utrecht.
2. tijdens «CNN internationa hour» van donderdag 6 novem ber werd melding gemaakt va computers waarmee sollicita ten hun "voorbereidend sollici tatie- gesprek" moesten "voe ren"; Weizenbaum krijgt mèt d dag méér gelijk...

MIKE STARING

Feijenoord-trainer met heimwee naar de bal

Israel zou graag nog even meedoen

IK BEN NET zo sober als die ...zer daar", zei Feyenoord-trainer Marinus David Israël an de vooravond van Feyenoord - Aja, wijzend op Wim Jansen, "we drinken niet, we roken niet en bewaren allebei ons brood nog in een Tupperware- doosje. Als Jansen op de bank in onze gezamenlijke ...eedkamer olienoten gaat zitten pellen, neemt hij een krant op de schoot. Dat heeft hij geleerd thuis en dat is hij niet vergeten".

"En die aktentas die daar staat, die is van mij, al veertien jaar. Daar lachen de spelers zich dood om, want er zit nagenoeg geen bodem meer in en ik moet ...m met elastiekjes aan elkaar houden. Maar ik zeg maar zo, soberheid siert de mens".

"Ik heb voetballers gekend met snelle auto's die na afloop van een wedstrijd nog even mosselen gingen eten in Antwerpen en die zijn nu aan hun vierde verloofde bezig. Maar ik ben nog gewoon thuis en dat bevalt me uitstekend, ik schiet 's avonds in mijn pantoffels, ik ga op de grond liggen en lees de krant. Mooie auto's hebben me nooit geïnteresseerd, ik wilde een degelijke.

Op die manier heb ik ook altijd onderhandeld met clubs. Ik zei tegen een vriend die meeging, ik wil zo en zoveel en graag ineens en dan zullen ze me verder niet horen zeiken. Ik heb dat geld, net als Wim Jansen, ook nooit belegd, ik heb geen vakantiehuizen, het enige wat ik gedaan heb, is gespaard en ik slaap rustig. Zwart geld was aan mij niet besteed, want met zwart geld kun je mijns inziens alleen maar een leuke cruise maken, maar mijn vrouw en ik houden niet van lange vakanties. Als we veertien dagen in Spanje zijn geweest, klappen we in het vliegtuig met de toeristen mee, zo blij zijn we dat we Amsterdam weer zien liggen.

Ik ben een voorzichtige jongen. Er is eens een back van MVV geweest, die in de slotfase van de competitie toen PEC op promoveren stond en twee punten nodig had, onder het voetballen tegen me zei: Hoeveel is het je waard als ik je een doelpuntje laat maken? Ik zei: Mij niks. Ik kijk wel uit. Aan die dingen heb ik nooit meegedaan, dat was me te link en 't was bovendien tegen mijn karakter. Ik ben er van overtuigd dat als ik het wel zou hebben gedaan, dan zou ik nu op het Rokin hebben gezeten, met een baard en een fles spiritus aan mijn mond".

DOCHTER

"Nu ben ik trainer en daar ben ik buitengewoon mee ingenomen, zonder verdere idealen. Ik zie in elk geval na Feyenoord geen Griekenland, Spanje of Italië voor ogen. Ik wil alleen werken binnen een bereikbare afstand van Amsterdam. Dat lijkt misschien beperkt, maar wie dat als zodanig beoordeelt, staat er niet bij stil dat mensen in die beperking ook gelukkig kunnen zijn. Mijn dochter is nu het huis uit, maar als ze twee dagen niet gebeld heeft, doe ik het.

Ik moet er niet aan denken dat ik in Athene zou zitten en dat ik haar een maand niet zou zien. En dan praat ik alleen nog over mezelf, want Greet, mijn vrouw zou helemaal over de rooie gaan. Ik zeg maar zo: ieder mens bepaalt voor zichzelf zijn geluk. Ik hang niet aan geld en aan tropische tuin, ik zie het veel liever pijpestelen gieten in Amsterdam-noord.

We zijn familiemensen. Dat zijn we van huis-uit. Toen ik zestien jaar was, stond alles in het teken van DWV en het voetballen. Dat was als het ware om de hoek. Discotheken bestonden er niet, alleen wat dansscholen, maar ik had geen gevoel voor ritme. Dus bleef ik thuis, of we gingen, omdat we zelf geen tv hadden, bij familie naar Theo Eerdmans en Maud kijken. Zodoende heb ik mijn vrouw ook bij mijn zus leren kennen, ze waren vriendinnen".

OUWE MAN

"Ik was eigenlijk al vroeg een beetje een ouwe man, bedenk ik me nu, maar thuis was mijn filter. Ik zag in die topjaren bij Feyenoord al heel gauw overal de betrekkelijkheid van in en dat zie ik nog. Ik kijk er wat cynisch tegenaan. Onbewust heb ik om die reden ook mijn vrienden niet gezocht in de voetballerij en dat doe ik nog niet. Als ik naar een wedstrijd ga, rij ik samen met mijn zwager en sinds kort met mijn schoonzoon. Zo leven wij en dat heeft onvoorstelbare voordelen, al zeg ik 't zelf, want ik hoor weinig en zodoende gaat de meeste kritiek langs me heen.

't Kan me trouwens ook weinig schelen wat mensen achter mijn rug zeggen. Ik heb er alleen maar moeite mee als ik het hoor, maar in dat geval reageer ik nog laconiek. Diezelfde mensen die me zestien jaar geleden op handen droegen, riepen laatst tyfys-Amsterdammer tegen me. Dat gebeurt en dat geeft aan dat de voetbal- wereld erg veranderlijk is en bovendien a-socialer. Ik was als opgroeiende jongen in Amsterdam geen lekker dier, maar ik had wel fatsoen. Dat fatsoen is ver te zoeken nu bij sommige jeugdgroepen. Je zit nu bij Feyenoord te bidden, dat je naar aanleiding van die rellen in Mönchengladbach niet wordt uitgesloten voor Europees voetbal, volgend jaar. Je mag al blij zijn als je er met een geldboete van afkomt. Gelukkig hebben we dan een handige penningmeester die het dan wel weer van de belasting aftrekt, maar ondertussen ben je toch mooi in de aap gelogeerd met die rellenschoppers. We hebben gewoon te maken met wildvreemden, die een wedstrijd uitkiezen, of het nu Feyenoord, Ajax of PSV is. Ze komen overal vandaan en verenigen zich. De ene keer worden ze Feyenoord- supporters genoemd en de andere keer zijn het Ajax- supporters. Gerard Kerkum is een keer op ze afgestapt, nu niet, maar maanden geleden en denk er om dat die Kerkum sterk is, maar hij kon wel mooi op z'n lazer krijgen. Dat bedoel ik. Daar is geen kruid tegen gewassen".

KRITIEK

"Ik luister overigens ook niet naar kritiek van mensen die het beste met Feyenoord voor hebben. Ik zat na PECS - Feyenoord in het vliegtuig achter enkele vrienden en die hadden de smoor in. Dat zeggen ze dan ook en met een slok op zeggen ze het wat vaker. Maar dan denk ik, ja man, je hebt nog gelijk ook — het was niet om aan te zien. Maar ik ga niet in discussie, want dan word je kwestbaar. Thijs Libregts, heb ik begrepen, zocht die kritiek op.

Die at met de Vrienden van Feyenoord, die ging bij ze op bezoek en die werd op het laatst achterdochtig. Ab Fafié, hoor ik dan, sprak niet met ze, maar wilde wel alles weten. Dat is nóg ellendiger. Maar ik hoor niks, ik lees ook geen Rotterdamse kranten, dus als ze me na afloop van de wedstrijd van Feyenoord een keer attaqueren in de koffiekamer, dan weet ik gelukkig nooit uit welke hoek de wind waait en dan dol ik.

Meestal is dat de beste remedie, want praat nu maar eens met een groep van vier mensen, dan zijn die viér het nog niet met elkaar eens.

Laatst schoot Cor Veldhoen me aan over die jongen van Blinker. Hij vond het bespottelijk dat ik hem niet opstelde in thuiswedstrijden. Nu is Veldhoen geen kinderachtige jongen met geld, dus hij had best recht van spreken. Zonder die ondersteunde stichting, die hij vertegenwoordigt, was Feyenoord al failliet geweest en bovendien is Corry een aardige gozer, dus dan loop je niet weg, maar één ding mag Cor toch niet uit het oog verliezen. Ik bepaal het technische beleid en er is ook maar één die de spelers moet motiveren en dat ben ik toevallig.

Als Gerard Kerkum, als voorzitter van Feyenoord, tegen de pers roept dat een wedstrijd van Feyenoord van levensbelang is, dan heeft hij daarmee maar één doel voor ogen en dat is de spelers extra motiveren. Maar aangezien Wim Jansen en ik voor die motivatie zijn aangenomen, sta ik op mijn strepen. Kijk, ik begrijp hun standpunten wel, ik ben niet achterlijk natuurlijk, ik weet best dat zo'n voorzitter op lange termijn denkt, maar we hebben toevallig allemaal onze taakomschrijving".

BLINKER

"Blinker wel of niet in de basis, dat bepaal ik. Op het moment dat iemand er dan over begint, denk ik toch: krijg allemaal het lazarus. Maar ik heb er geen principe- zaak van gemaakt, zoals velen dachten, want als dat het geval geweest zou zijn, had ik na afloop van de wedstrijd tegen Veendam tegen de verzamelde journalisten gezegd: Heeft u het nu gezien, mijne heren, het was mooi kloten. Maar ik heb juist uit de grond van mijn hart gezegd: Blinker was nog één van de beteren. Als ik met alle geweld mijn gelijk zou hebben willen halen, had ik hem aangepakt.

Ja maar, zeggen ze dan, Blinker is een attractie. Dan zeg ik op mijn beurt: Maar die attractie moet ook effectief zijn. Als je alle thuis- wedstrijden op je slofjes met zeven-, acht-nul wint, ja dan ben ik best bereid een man op te stellen, die alleen maar voor de attractie zorgt. Maar zo ver zijn we nog lang niet.

De grootste overwinning was 5-1 tegen Excelsior en alle andere wedstrijden zijn met hangen en wurgen gewonnen. Je haalt het publiek niet terug met attractie; je haalt het publiek alleen maar terug met prestatie".

ZEPERDS

"Daar hamer ik ook op bij de spelers. Ik zeg je ook, dat dit gaat lukken. Geleidelijk. Ik heb, toen ik kwam, niet gezegd dat we kampioen zouden worden. Mijn uitgangspunt is geweest om die achterstand van zestien punten op PSV terug te brengen. Op die lijn zit ik, maar daarnaast ben ik me bewust van zeperds. In Mönchengladbach heb ik een lelijke stoot tegen m'n ponem gehad en tegen Veendam zijn we uit de dood herrezen. Zal ik zeggen wat ik zondag dacht?

Ik dacht op een gegeven moment, ik wou dat het fysiek mogelijk was dat ik tien minuten kon meedoen. Ik zat daar op die bank en ik kon er geen moer aan verhelpen en dat met mijn karakter.

Ik moest terugdenken aan die ene keer in mijn loopbaan, dat ik een ros voor m'n kanus kreeg en niets kon terug doen. Dat was als jeugdtrainer van Neptunus. Ik liep het veld af en in het voorbijgaan krijg ik een hijs van een gozertje van de tegenpartij. Ik er achteraan, op m'n gewone schoenen. Maar het veld was zo glad, dat ik na twee stappen op m'n knieën in de modder zat. Dat moment, dat zal ik nooit vergeten. Ik ben twee dagen niet te genieten geweest, want ik had mijn verhaál niet kunnen halen.

BETER

"Dat kon ik laatst bij een wedstrijd ook niet. Ik heb dat naar buiten niet zo laten uitkomen, maar ik heb laten overkoken na afloop, want berg je als ik de ziekte in heb. Ik heb nog die ouwe mentaliteit. Ik begon als voetballer aan een wedstrijd met één gedachte: het moest nog beter zijn dan vorige keer. Altijd bewijzen. Altijd op scherp. Als ik de instelling nu terug zie bij mijn spelers, dan is het kwaad kersen eten met me.

Falen vind ik niet erg, als ze maar gewerkt hebben. Zo niet, dan word ik een beroeps- irriteerder, dan word ik cynisch en dan ga ik katten. Dat deed ik als voetballer, dat doe ik als trainer ook. Ik ben daarin heel eerlijk; iedereen die onder me werkt, zal moeten toegeven dat ik de dingen zeg zoals ze [illegible] niet. Een voetballer moet zelfbewust zijn en onverzettelijk. Ik werk met mannen en niet met meisjes".

ALLES GEGEVEN

"Zelf heb ik ook alles gegeven. Ik heb twee meniscus- en twee hernia- operaties overleefd en ze hebben me niet klein gekregen. Ja, één keer. Dat was in 1978, toen ik ineens drie dagen aan de monitor lag. Toen zweette ik peentjes, ik ging voor een routine- onderzoek en na drie uur lag ik gestrekt. Ik mocht na de uitslag van het onderzoek niet eens meer lopen; ik werd als een wrak op een brancard gelegd. Op het cardiogram lazen ze een infarct. Drie dagen heeft het geduurd voordat ze er achter waren, dat het geen litteken was, maar een sport- afwijking, zoals honderden sporters die hebben. Maar het had inmiddels wel diepe sporen bij me achtergelaten en dat merk ik nog dagelijks. Sindsdien ben ik een gezondheids- freak. Ik durf niet eens een bier meer te drinken, terwijl ik dat op z'n tijd toch lekker vond — ik werd er wat vrijer door en brutaler.

Ik zit bij het minste geringste ook in zak en as. Maar ik leef gezond, gezonder dan Jansen in ieder geval, want die krijgt veel te veel pens. Maar die heeft ook een goed leven gehad als trainer, mooie velden, altijd twintig ballen.

Ik begon als trainer bij een amateurclub en dan moest ik met mijn eigen auto eerst nog twee kilometer rijden en al die gasten met hun vuile goed achterin. Ik heb altijd moeten pezen en dat houd ik iedereen maar voor, want daar lieg ik geen woord van. Toen ik bij PEC gekeurd moest worden, heb ik op het toilet de bandages zitten verwijderen en toen ik ze daar niet durfde achter te laten, heb ik ze bij mijn zaakwaarnemer, die het contract zat uit te tikken, omdat ik PEC zei dat komt wel, in zijn binnenzak gestopt, want ik was als de dood voor afkeuring. Maar ik heb nóg bijna tien jaar gevoetbald op karakter. De mentaliteit wil ik terug en dat kan. Dat is pompen, dat besef ik best, maar over mijn lijk dat het lukt.

Gerrie Kneteman:

"Ik huiver als ik nummer dertien heb"

GERRIE KNETEMANN. Behoeft eigenlijk geen nadere introductie. Hij is wielrenner, rijdt tegenwoordig voor de ploeg van PDM en zijn grootste succes behaalde hij in 1978 toen hij op de Nürburgring de wereldtitel veroverde. Hij is straatmaker geweest en enige tijd radio- commentator. De Kneet, zoals hij graag wordt genoemd, is lastig stil te krijgen. Maar het kan wel. Dan moet je hem nummer dertien voorhouden. Dan trekt De Kneet wit weg.

"Praat me niet over nummer dertien. Ik huiver als ik dat nummer heb. Nu heb ik dat vooral meegekregen van Greet, mijn vrouw, want die is ook zo bijgelovig als de pest. Ik was al lichtelijk bijgelovig, maar toen ik in die familie terecht kwam, is het alleen maar erger geworden.

Mijn schoonvader heeft nooit dertien koeien in de wei. Of veertien of twaalf. Maar elf wordt ook al listig, want dat is het gekkengetal. Dan koopt hij er één bij of slacht er één meer. Onzin, zeg ik dan, maar dan komt'ie weer met allerlei bewijzen aanzetten en als we dan even zitten te praten, ben ik overtuigd. Nummer dertien is vreselijk.

In '78 moest ik starten voor het wereld- kampioenschap. Ik heb nummer 76. Tel die cijfers eens op. Precies, dertien. Zo erg was het al. Ik dacht dus: dat wordt niks. Toen belde Greet op, de avond tevoren. Ik zeg: Greet, reken maar op niks, ten eerste rijd ik al niet goed en ten tweede heb ik ook nog nummer 76. Ik zeg, dat ik die cijfers bij elkaar heb opgeteld en dat ik dus in wezen met nummer dertien moet rijden. Waarop Greet mij onderbreekt Gerrie, zegt ze, Gerrie dat zie je helemaal verkeerd. Je moet die cijfers van elkaar aftrekken en dan houd je één over. Echt waar. Gebeurd. Af-ijn, de volgende dag werd ik wereldkampioen".

VÔODOO

"Als ik mijn licentie krijg van de KNWU, kijk ik eerst naar mijn nummer. Dit jaar is dat 58. Tel maar op. Ook dertien. Dat was me meteen al een afknapper. Ik kan wel naar een voodoo- priester gaan om het ongeluk te keren, maar zoiets doe ik dus niet. Maar het is wel zo dat het mijn mind crosst, om een goede Hollandse uitdrukking te gebruiken.

Als ik nummer zeven zou hebben gekregen, had ik gezegd: Kneet dat wordt een mooi seizoen. Dat is mijn geluksgetal. Waarom weet ik niet. Ik denk dat het met de zevende hemel heeft te maken.

Gerben Karstens reed zijn laatste Tour, zijn dertiende, ik geloof in '78. Het gebeurde op vrijdag de dertiende en tijdens de dertiende etappe. Hij was nog nooit te laat binnen gekomen, hij had de Tour altijd uitgereden. Het was de dag dat Kuiuper viel en zijn sleutelbeen brak. Karstens kwam nét op tijd binnen, maar omdat hij was geduwd, kreeg hij tijdstraf. Mooi dat hij niet meer mocht vertrekken.

Natuurlijk, vrijdag de dertiende is net zo'n dag als alle andere. Maar als je er echt op gaat letten, dan zit er meer in dan de mensen denken. Ik heb er boeken over gelezen. Hier heb ik bijvoorbeeld de encyclopedie van het bijgeloof. Alles staat erin van zwarte katten tot nummer dertien".

TEGENPOOL

"In ons vak heb je veel te maken met geluk, maar daardoor ook met ongeluk. Ik zeg maar zo: Alles heeft een tegenpool. Als ik zout mors, dan gooi meteen zout over mijn schouders anders krijg je ruzie. Dat deden we vroeger bij mij thuis al. Als je suiker morst, brengt dat vreugde.

Ik heb jaren met een konijnepootje gereden en toen dat opeens was verdwenen, heb ik mij een hele tijd niet op mijn gemak gevoeld. Later ging er een tennisballetje mee en tenslotte een geel autootje van mijn zoon Marnix.

In '80 vroeg een jongen uit Cameroun mij een foto met handtekening op te sturen. Dat deed ik en paar weken later ontving ik van hem een pakketje met daarin een amulet met zogezegd mysterieuze krachten. Dat heb ik in mijn verband- trommeltje gedaan, dan kan geen kwaad, dacht ik. Ik ben nog wel een paar keer verschrikkelijk gevallen, maar het zit er nog steeds in. Die man heeft het goed bedoeld met mij, al weet ik niet of ik er ook gemak van heb gehad".

CHRISTOFFELTJE

"Ik reed de Zesdaagse van Antwerpen met Cees Priem. Zondag zou op het middenterrein een mis worden opgevoerd. Nu had ik tot vijf uur 's nachts gereden en om negen uur 's ochtends was die mis. Ik geloof wel in iets, maar ik ben niet kerkelijk gezind, dus bleef ik in mijn bedje. Bleek dat die priester alle fietsen had gezegend, ook de mijne en om het zadel had hij een Christoffeltje gehangen, zo'n beschermheilige. Mooi dingetje, goudkleurig. Kan geen kwaad, dacht ik.

Maar ik stapte op de fiets, ik begon te rijden en na vijf ronden viél ik toch op mijn bek. Knal. Ik heb een tang gepakt en dat ding eraf gesloopt. Misschien was het de straf dat ik op bed bleef liggen, misschien was het gewoon niet het ware geloof. Ik weet het niet. Ik weet wel dat het tien jaar geleden gebeurd is en dat Cees Priem nog steeds met dat Christoffeltje rijdt. Heel frappant.

Als je in België een koers wint, krijg je van die kunstbloemen; net graftakken. Die neem ik niet eens mee naar huis, die geef ik meteen weg. Die grafkransen moet ik niet in mijn huis hebben. En als ik ergens naar toe moet en ik kom een lijkwagen tegen, dan rijd ik liever een straatje om.

Ik ben er honderd procent van overtuigd, dat er toch iets aan de hand is. Want kijk, we kunnen nog zo ver in de wetenschap zijn, er gebeuren toch een hoop dingen die niet verklaren zijn. Goed, ik wil het allemaal niet overdrijven. Ik ben ook tienduizendmiljoen keer niét gevallen. Dus ik mag niet mopperen. Ho, wacht even. Dat wil ik meteen weer even afkloppen aan de onderkant van de tafel".

BLEEF STALIN ZELFS TROUW TOEN ZIJN VROUW IN HET KAMP ZAT

Man die zijn naam gaf aan de benzinebommen

Molotov: symbool nietsontziend bewind van dictator Stalin

.....Molotov met zijn echtgenote en maarschalk Boedenny bij het verlaten van een stembureau in Moskou in 1966.....

MOSKOU — De vroegere Sovjet- minister van Buitenlandse Zaken, Vjatsjeslav Michailovitsj Molotov, wiens overlijden maandag in Moskou werd bekendgemaakt, speelde een belangrijke rol in het Kremlin onder de heerschappij van de Sovjet- partijleider Josef Stalin en vormde voor de buitenwereld het symbool van het nietsontziende bewind van de dictator.

De ex-premier en vroegere minister van Buitenlandse Zaken, die door de Britse premier Winston Churchill eens werd omschreven als een man "met een glimlach als de Siberische winter", werd vooral bekend als ondertekenaar van het Molotov-Von Ribbentrop- pact, het niet-aanvals- verdrag dat de Sovjetunie in 1939 aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog met Hitler- Duitsland sloot. Na de oorlog speelde Molotov, met zijn harde en onverzoenlijke houding tegenover de Westerse geallieerden, een vooraanstaande rol in de koude oorlog.

In de machtsstrijd na het overlijden van Stalin in 1953 moest Molotov het onderspit delven. In 1957 werd hij na een mislukte poging partijleider Nikita Chroesjtsjov te wippen met een aantal medestanders uit de partijtop gezet. Vier jaar later moest hij zijn partijboekje inleveren.

Op zijn 94ste verjaardag, in 1984, werd hij opnieuw tot de partij toegelaten, een eerbewijs dat door veel waarnemers werd gezien als voorbode van een herwaardering van de rol van zijn voormalige chef Stalin, wiens misdaden door Chroesjtsjov in zijn befaamde "geheime rede" tijdens het 20ste partijcongres in 1956 aan de kaak werden gesteld.

Sinds zijn val aan het eind van de jaren vijftig leidde Molotov een teruggetrokken bestaan. Afgelopen zomer kwam hij nog even in het nieuws door een interview met een Sovjet- weekblad waarin hij zich positief uitliet over de veranderingen in de Sovjet- maatschappij sinds het aantreden van Sovjet- leider Michail Gorbatsjov

Molotov, wiens eigenlijke naam Skrjabin was (hij was een neef van de beroemde componist en pianist Aleksandr Skrjabin), werd op 9 mei 1890 in Koekarka (nu Sovjetsk) in Centraal-Rusland geboren. Als zoveel mensen die actief waren in de revolutionaire beweging tooide hij zich met een schuilnaam. Aanvankelijk noemde hij zich «Prostota» ("eenvoud" in het Russisch), maar later koos hij de wat solieder klinkende naam Molotov, die is afgeleid van het Russische woord voor "hamer".

Molotov nam deel aan de revolutie van 1905. Na een korte periode van verbanning (1909-1911) hervatte hij zijn ondergrondse activiteiten. Als lid van het militair- revolutionaire comité speelde hij een vooraanstaande rol in de Russische revolutie van 1917.

In 1930 werd Molotov door Stalin benoemd als premier, een functie die hij tot 1941 zou bekleden. Als lid van de partijtop was Molotov betrokken bij de bloedig verlopen collectivisatie en de reeks "zuiveringen" waaraan Stalin de partij en de leger- leiding in de jaren dertig onderwierp. In tegenstelling tot veel andere revolutionairen "van het eerste uur" wist Molotov alle grillige koers- wendingen van het Stalinistische tijdperk te overleven. Hij voerde zijn overlevings- kunst tot zulke hoogten dat hij Stalin zelfs trouw bleef toen zijn (joodse) vrouw in het kamp zat.

In 1939 volgde Molotov Maksim Litivinov, die tegen toenadering tot Hitler- Duitsland was, op als minister van Buitenlandse Zaken. Een paar maanden later ondertekende hij het niet-aanvals- verdrag met Nazi-Duitsland, waarmee Hitler de handen vrij kreeg om Polen binnen te vallen.

Churchill beschreef Molotov als een man van "uitnemende kwaliteiten en een ijzige meedogenloosheid" en vergeleek zijn glimlach met de Siberische winters. "Ik heb nooit een mens gezien die het moderne beeld van een robot beter benaderde", zo zei Churchill over hem.

Volgens medewerkers van Adolf Hitler haalde Molotov de «Führer» het bloed onder de nagels vandaan bij hun onderhandelingen na het tekenen van het Molotov-Von Ribbentrop- Pact. Terwijl Hitler zijn dromen ontvouwde over het grote bondgenootschap tussen Duitsland en de Sovjetunie en Moskou de heerschappij over India aanbood, bleef Molotov ijskoud en stuurde hij het gesprek steeds weer terug op het minder verheven onderwerp van de Sovjet-Duitse belangen- tegenstellingen in de Balkan. Toen zijn Duitse ambtgenoot Von Ribbentrop hem tijdens een Britse luchtaanval op Berlijn verzekerde dat het uit was met Groot-Brittannië, zou Molotov gevraagd hebben: "En waarom zitten we dan in de schuilkelder en wiens bommen vallen daarbuiten dan?" Zeven maanden later moest Molotov de Sovjet- burgers in een radiotoespraak op de hoogte brengen van de Duitse aanval op de Sovjetunie.

Korte tijd later voerde hij in Londen en Washington besprekingen over het aangaan van een bondgenootschap tegen Hitler-Duitsland. Op de oprichtingsvergadering van de Verenigde Naties in San Francisco in 1945 verraste Molotov zijn vroegere bondgenoten met zijn onverzoenlijke opstelling. Volgens Westerse historici was hij één van de architecten van de Blokkade van Berlijn in 1948, die de Sovjetunie op de rand van een oorlog met het Westen bracht.

In 1949 moest hij aftreden als minister van Buitenlandse Zaken, maar ondanks het toenemende wantrouwen van Stalin jegens hem, wist hij de laatste jaren van de Sovjet- dictator te overleven.

Na Stalins dood in 1953 kwam er snel een einde aan het politieke fortuin van de taaie veteraan. In de eerste jaren na Stalins dood bekleedde hij nog eens het ministerschap van Buitenlandse Zaken en het vice- premierschap. Hoewel hij destijds al afgetreden was als minister, werden de benzine- bommen, waarmee de Hongaren de Russische tanks die in 1956 Boedapest binnentrokken, bestookten naar hem vernoemd: Molotov-cocktails.

In 1957 werd hij samen met andere tegenstanders van de door Chroesjtsjov ingezette destalinisatie (zoals Lazar Kaganovitsj en Georgi Malenkov) als lid van de "anti- partijgroep" uit het partij- presidium (Politburo) gezet.

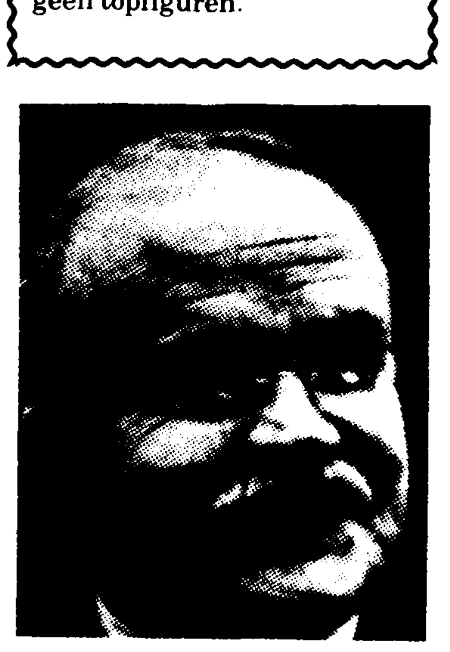
Aanvankelijk wilde Chroesjtsjov Molotov als ambassadeur in Den Haag voor zijn zonden laten boeten, maar toen Nederland zijn benoeming weigerde te aanvaarden, werd hij naar Mongolië gestuurd. Later vertegenwoordigde hij de Sovjetunie in het Internationale Bureau voor Atoomenergie (IAEA) in Wenen.

Op het 21ste partijcongres, waar Chroesjtsjov de tweede fase van de destalinisatie inzette, werd de vroegere strijdmakker van Stalin betiteld als "een stuntelaar die het contact met de realiteit had verloren". In 1964 werd hij uit de partij gezet.

Molotov en zijn vrouw, Polina Zjemtsjoezjina, sleten de jaren na zijn verdwijning van het politieke toneel in een gerieflijk appartement in Moskou. Ook behield hij het recht op een door de staat betaalde «datsja» (buitenhuis) buiten de hoofdstad. In 1984 werd hij onder het partijleiderschap van Konstantin Tsjernenko plotseling gerehabiliteerd en weer tot de partij toegelaten. Volgens politieke waarnemers had de toen 94-jarige Molotov dit eerbewijs vooral te danken aan zijn vroegere medewerker (en huidige Sovjet- president) Andrej Gromyko. Zijn vrouw Polina overleed in 1970, nog voor zijn rehabilitatie. Bij haar begrafenis waren dan ook geen hoge partij- functionarissen aanwezig. Het echtpaar had twee dochters, van wie één aangenomen.

In juli dit jaar kwam Molotov nog een keer in het nieuws toen een Sovjet- weekblad een vleiend artikel over hem publiceerde waarin de gestaalde veteraan een beschrijving van zijn lieflijke oude dag gaf.

MOSKOU — Vjatsjeslav Molotov is woensdag in stilte in Moskou begraven. Bij de plechtigheid waren geen topfunctionarissen aanwezig. Vooral de afwezigheid van Andrej Gromyko, voor wie hij beschermer en voorbeeld is geweest, was opvallend. Molotov werd naast zijn in 1970 overleden echtgenote begraven op de begraafplaats Novodoevistji. Behalve familieleden waren bij de plechtigheid talrijke ouderen aanwezig, maar Westerse journalisten herkenden in het gezelschap geen topfiguren.

.....Molotov, toen hij minister van Buitenlandse Zaken was. De man met de glimlach als een Siberische winter, zo zei de Britse premier Winston Churchill eens.....

.....Molotov met zijn vrouw en dochter op het station van Moskou. De foto dateert uit 1961, enige tijd voor hij uit de partij werd gezet als "een stuntelaar die het contact met de realiteit had verloren".....

.....in 1979 kondigde koning Hussein nog aan met Arafat te willen praten. Onderwerp zou moeten zijn het gezamenlijk bereiken van een standpunt ter beëindiging van de Israëlische bezetting en voor het herkrijgen van de wettige nationale rechten van de Palestijnen. In februari 1986 brak de Jordaanse koning met de PLO- leider en nu probeert Hussein zijn invloed onder de Palestijnen te vergroten.....

Gebied dat door Israël bezet wordt

Jordanië gaat investeren in Westelijke Jordaanoever

JERUZALEM — Voor het eerst, wellicht in de geschiedenis, gaat een staat, Jordanië, grote bedragen steken in voormalig gebied, de Westelijke Jordaanoever, dat wordt bezet door een andere staat, Israël. De broodnodige financiële steun komt ten goede aan een bevolking die, paradoxaal genoeg, niets moet hebben van zowel het schenkende land als de bezettende macht.

Achter het vijfjarenplan dat koning Hussein voor de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook heeft opgezet en waarover dezer dagen in Amman wordt geconfereerd, schuilt de strijd tussen Jordanië, Israël en de Palestijnse bevrijdings- organisatie PLO om controle te krijgen over de rond anderhalf miljoen inwoners van de bijna 20 jaar geleden bezette gebieden. Volgens Israëlische deskundigen is koning Hussein bezorgd over de gang van zaken op de Westoever en in Gaza. Ze wijzen op de verslechtering van de levens- omstandigheden en op de afwijzende houding van de bevolking jegens Jordanië en zijn vorst. In september bleek uit de eerste geloofwaardige opiniepeiling die ooit op de Westelijke Jordaanoever werd gehouden, dat Hussein slechts de goedkeuring heeft van 3.4% van de bevolking. Van de Palestijnse inwoners uitte 71.1% zijn steun aan (PLO- leider) Yasser Afarat. Van de 1.000 ondervraagden eiste 93.5% dat de PLO in het geval van onderhandelingen "de enige vertegenwoordiger van het Palestijnse volk" is.

Israëlische deskundigen menen dat koning Hussein, nu is gebleken dat hij nauwelijks invloed heeft in bezet gebied, zal trachten een verdere verslechtering van de levensstandaard op de Westelijke Jordaanoever te voorkomen, omdat die radicale en extremistische krachten versterkt. Vandaar het plan om over vijf jaar 3.2 miljard gulden in de Westelijke Jordaanoever te pompen.

De economische en sociale toestand in de door Israël bezette gebieden is de afgelopen jaren verslechterd, menen waarnemers. Bij de effecten van de Israëlische bezetting — onteigening van land, ongelijke verdeling van de watervoorraden, en de ongelijke strijd van de kleine economie van de Westoever tegen de Israëlische staats- huishouding — komen nu de gevolgen van de val van de olieprijs. Tijdens de hoogtij- dagen van de olie- industrie werkten de meeste Palestijnse arbeiders in Saudi-Arabië en de Golfstaten. Maar dat is nu voorbij.

De PLO is zich kennelijk bewust van het gevaar die de operatie van Hussein om zijn steun in de bezette gebieden te vergroten, voor haar vormt. De PLO heeft haar bezwaren tegen het vijfjarenplan al geuit en neemt niet deel aan de donor- conferentie in Amman. De Arabische pers in de bezette gebieden heeft er al vijandige commentaren aan gewijd.

Het hoofd van het Israëlische militaire bestuur op de Westelijke Jordaanoever, brigade- generaal Efraim Sneh, moest zijn jaarrapport 1985-1986 over het gebied met een droeve noot openen. "Dit jaar was een slecht jaar, tenminste economisch", verklaarde Sneh. Het Bruto "Nationaal" Product (BNP) daalde met 4.4%. Oorzaken, aldus Sneh: de economische recessie in Jordanië en aan de Perzische Golf beperkte de afzetmarkten, het slechte weer trof de oogst, en ook Israël ging het economisch slechter. Terrorisme ontmoedigde eventuele toeristen.

Politiek gezien verliep het afgelopen jaar voor de Westelijke Jordaanoever al niet beter. Israël heeft koning Hussein niet kunnen overreden directe besprekingen te beginnen over vrede. En in februari brak Hussein met PLO- leider Arafat, die hij sabotage van zijn plannen verweet.

.....Arafat, die de steun heeft van 71% van de inwoners van de bezette Jordaanoever...

Maar volgens generaal Sneh zijn er ook positieve ontwikkelingen. Israël en Jordanië werken, hoewel ze officieel sinds 1948 in oorlog zijn, in toenemende mate samen op de Westelijke Jordaanoever. Vorige week werd een filiaal van de Jordaanse Cairo- Ammanbank heropend in de marktplaats Hebron. Na de verovering van de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook, in 1967, beval Israël de sluiting van alle Arabische banken.

De heropening van de bank is slechts het zichtbaarste teken van de groeiende samenwerking tussen beide landen om de invloed van de PLO te trachten in te komen. Hussein dient de Palestijnen op de Westoever te houden; in Jordanië zou de Palestijnse meerderheid zijn Hasjemitische dynastie in gevaar brengen. Na de breuk met Arafat liet Hussein alle PLO- kantoren in zijn land sluiten.

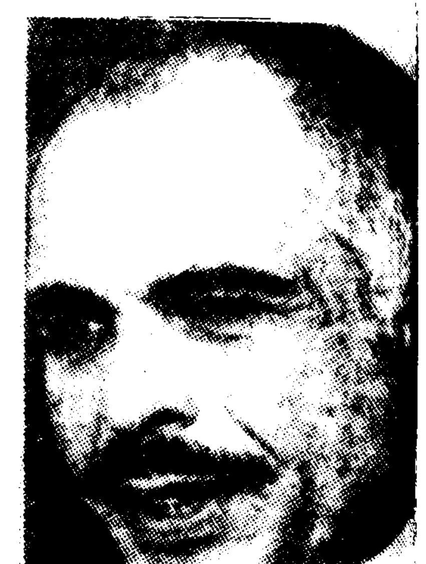
Maar volgens generaal Sneh is "er geen sprake van samenwerking of coördinatie tussen ons en Jordanië". "Het is mode te praten over samenwerking... maar voor onze veiligheid hebben we die niet nodig", zei hij.

De Israëlisch / Jordaanse samenwerking dient onofficieel te zijn omdat de Westelijke Jordaanoever het hart vormt van het Israëlisch / Arabische conflict.

Al eerder constateerden waarnemers dat Israël en Jordanië het werk in de bezette gebieden hebben verdeeld: Jordanië houdt de bevolking "het lekkers voor" en Israël hanteert "de stok". Het grootscheepse ontwikkelings- programma voor de Westelijke Jordaanoever vormt voor Hussein het twee- sporenbeleid waarmee hij gematigde leiders wil aanmoedigen hem te steunen in zijn vredes- initiatieven en een alternatief wil worden voor de PLO. "De Jordaniërs kopen wat zij noemen gematigden met zakken (Jordaanse) dinars", verklaarde een PLO- aanhanger op de Westoever. "Maar de mensen laten zich niet beetnemen. Zij weten waar het om gaat".

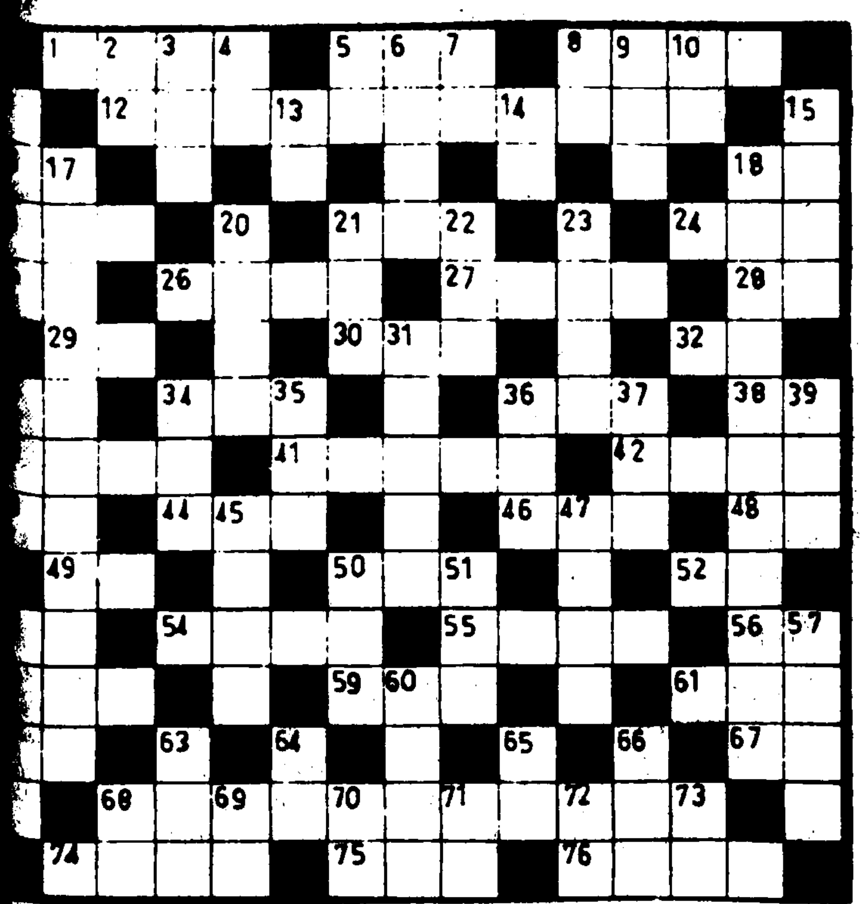
Generaal Sneh verklaarde "dat wij alle soorten investeringen voor de bewoners verwelkomen". Hij voegde eraan toe dat Amman en Jeruzalem precies de behoeften van de Westelijke Jordaanoever kennen, omdat plaatselijke burgemeester bij zowel Israël als Jordanië een beroep doen op financiële steun.

Maar er is ook de "stok" die zowel Israël als Jordanië van pas komt, maar van beide zijden wordt ontkend, zo zeiden enkele Israëlische waarnemers. Die bestaat eruit dat de Israëlische autoriteiten gehoor geven aan signalen uit Amman om op te treden tegen PLO- activisten in de bezette gebieden en PLO- aanhangers die tegenstanders zijn van het Jordaanse bewind. Dit schreef het Israëlische dagblad Ma'Ariv. Zo arresteerden het Israëlische bestuur vorige week de Palestijnse hoofdredacteur Akram Hanija en beval zijn uitwijzing wegens vermeende betrokkenheid bij de PLO. Hanija is daartegen in beroep gegaan.

.....koning Hussein, die slechts de goedkeuring van 34% van de bevolking van de Westelijke Jordaanoever krijgt.....

Kruiswoordpuzzel

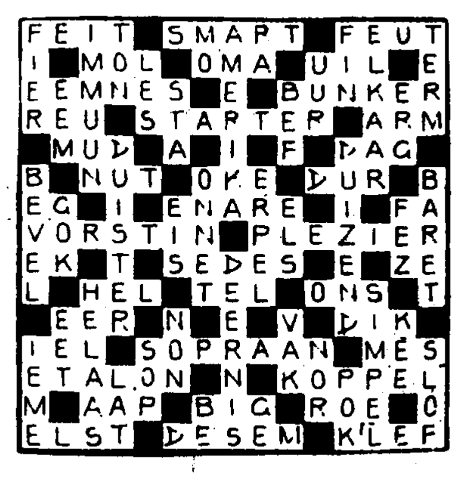

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

J.Th. Muller
Jongbloedweg 96A
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

…RIZONTAAL: 1. kleur; 5. …desuiting; 8. half (Lat. in …enstelling); 12. zaak, fir…; 16. oude lengtemaat; 18. …ilielid; 19. slank, tenger; … sportterm; 24. telwoord; … gewezen; 26. gierigaard; … vette vloeistof; 28. toets …leen; 29. boom; 30. …ctrische geladen deeltje; … vogel; 33. maanstand; 34. …m; 36. boom; 38. titel; 40. …oep; 41. foto map; 42. loop…el; 43. op dit moment; 44. …gweide; 46. vierhandig …gdier; 48. voormalige …tse munt; 49. godsdienst; … behoeftig; 52. klaar; 53. …icht; 54. pier; 55. bloed…; 56. trekdier; 58. water in …echt; 59. kloosteroverste; … boom; 62. regerings- reg…ent; 67. water in Fries…d; 68. vertoonbaar, goed …iende; 74. vers; 75. ope…g; 76. gewoonterecht.

VERTICAAL: 2. militaire rang; 3. gewicht; 4. de dato; 5. vreemde munt; 6. verbond; 7. titel (Fr. afk.); 8. muzieknoot; 9. bouwland; 10. gewicht; 11. toespraak; 13. voedsel; 14. persoonlijk voornaamwoord; 15. vogel; 17. Europeaan; 18. gedaantewisseling; 20. kledingstuk; 22. vat; 23. rad; 31. kaartspel; 33. kloosterlinge; 34. jaartelling; 35. toiletartikel; 36. familielid; 37. slag, klap; 39. belemmering; 45. traag; 47. slotwoord; 50. Japanse parelduikster; 51. schaakterm; 53. vrucht; 57. ontspanning; 60. ter naaste bij; 63. vreemde munt; 64. lekkernij; 65. bevel; 66. rustplaats; 68. onmeetbaar getal; 69. uitgave; 70. landbouwwerktuig; 71. motorraces; 72. uitroep van afkeer; 73. muzieknoot.

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR vrijdag 21 november 1986 twaalf uur 's middags en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Recept:

Bolo di fruta

—di Bunchi Römer—

Fòrnu: 300
Tempu: ±1¼ ora

Mester di:
1 kup di krènt i rasenchi (huntu)
1¼ kup huntu di: fruta konfeit: cherry, mixed fruit, apelsina, lamunchi i papaya, kòrtá chikí
1 kup (huntu) di: preimu, dadel i figo, tambe kòrtá chikí
¾ kup (huntu) di: mangel pelá i nechi
1¼ kup di hariña di pan
1 kucharita di kada: mace, kané i kardamòm
½ kucharita di kreinagel
1 kucharita di baking powder
1 kucharita di bikarbonato di soda (baking soda)
1 kup di manteka o margarina
1 kup di suku bruin
6 webu
¾ kup di orange juice
¼ kup di brandy o Cherry Cordial

Moda di prepará:
1. Brua e frutanan i e nechinan den ½ kup di hariña;
2. Brua e sobrá hariña ku e ingrediente sekunan: speserei, baking powder ets.;
3. Bati manteka ku suku te ora esaki bira un krema lihé i fini;
4. Kibra e webunan ún pa ún den e manteka batí. Despues di kada webu bati bon;
5. Brua e juice ku e bibida i pa burt ta brua un poko hariña, un poko juice den e meskla di manteka i webu;
6. Por último ta brua e frutanan i e nechinan ku man, no ku mixer, aden. Hasi esaki ku kuidou, pa e webu no sak;
7. Basha e meskla den un forma huntá, furá ku "boterhampapier" i hink'é na fòrnu. Keinta e fòrnu adelantá;
8. Despues di e tempu indiká ta prek e pa weta si e ta seku. Sak'é lag'é fria den forma;
9. Basha ¼ kup di Cherry Cordial riba e bolo kayente i prek e pa e bibida drent'é;
10. Tap'é te ora e ta tur friu.

KARIKARI

1247 — Een oude wijsheid zegt, dat je natuurlijke bronnen met rust moet laten. Fontein op Bonaire is eens opgehouden, nadat men verder had gekapt.

1248 — Reuma moet je inwrijven met een mengsel van cocosolie en gewone petroleum.

1249 — Een oude man zei, dat zijn moeder zeer dikwijls wondroos had: «E tabata buriku di flam di ros».

1250 — "Sommige mensen baden zich op Goede Vrijdag in zee en wassen zich met een pan franses waarin een bakeljauw- staar en zeven centen zijn gestopt". Een allegaartje.

1251 — Een landhuis lag altijd strategisch, om alle werkzaamheden goed te kunnen controleren en ook liefst in het zicht van een ander landhuis; dit voor de veiligheid en kans om te seinen.

1252 — Op Piscadera lagen de bootjes: Gore, Mama, Deborah, Tarzan, Ana Sofia, Nathalia, Ruiseldri, Shahaira, Rosela.

1253 — In 1767, een instructie voor de gouverneur: Hij moet de "natuurlijke Inboorlingen" beschaafdheid en vlijt bijbrengen en zo mogelijk "den Kristelijken gereformeerden Godsdienst".

1254 — Dagen achtereen zag men op het kerkhof van Pietermaai een vreemde vrouw ronddolen, blootvoets en zwijgend.

1255 — "De zèh maakt een opening in het dak, laat een slang naar beneden en zuigt het bloed van de baby door zijn navel. Zo is op Veeris gebeurd".

1256 — "Tegenwoordig gaat iedereen die getrouwd is weer scheiden, omdat men zonder meer op dinsdag of vrijdag trouwt". Zou het dát zijn?

1257 — In de grote kuil voor het landhuis van Bottelier zijn vroeger al veel mensen begraven.

1258 — Kinderen met een slappe hals moet je een snoer van heel kleine zwarte kraaltjes of een reepje zwart goed om de hals binden.

1259 — Shi Clara van Bonaire is zeer kwalijk aan haar einde gekomen. Haar huisje brandde af met Clara erin. En iedereen vond het een opluchting.

1260 — "Een kruispunt van wegen in de wildernis is vooral de plaats, waar lieden die thuis zijn in geestzaken, een aanvoerder van geesten ontmoeten".

1261 — Voordat de nieuwe grote zaak plechtig werd geopend, legde de eigenaar een stuk brood met veel zout, gewikkeld in een stuk papier op een verborgen plekje; hoop op zegen.

1262 — Op San Juan werd suikerriet verwerkt. Achter de schuur zie je nog de resten van stenen bakken, een put en een mooie stenen kom.

1263 — "Ronde Klip en Brahams zijn vervloekte plantages en ze zullen die vloek nooit kwijtraken". Zo zegt men.

1263 — "Op Goede Vrijdag baadt iedereen zich met water waarin zeven oarijpe ingesneden [illegible] hebben getrokken [illegible] daarbij wat «yerba [illegible]» en zeven centen", [illegible]?

1265 — Het slavenkerkhof van Ronde Klip lag midden in het huidige West Ronde Klip. Er is niets van over.

1266 — Een vrouw dacht dat er voor een graf een rolletje kwartjes lag, maar het was een stukje dodenkaars, gewikkelde in een papier vol namen.

1267 — «Mama di Mondi» is een geheime verschijning op Aruba; als ze wordt gezien, brengt ze een boodschap.

PAUL BRENNEKER

Vietnamezen in Kampuchea

Zij pikken onze vis en onze rijst af

PHNOM PENH — "Het …n de dieven". "Zij vesti…n zich overal". "Zij pik…n onze vis en onze rijst …". "Zij zijn arrogant". Bij… acht jaar na de Vietna…se militaire interventie …n Kampuchea zijn de …eeste Kampucheanen …et bepaald mild in hun …rdeel over de Vietname… burgers die zich in hun …nd hebben gevestigd of …arnaar zijn terugge…erd.

Hoeveel Vietnamezen zich … Kampuchea bevinden is …melijk moeilijk vast te be…len. "57.000, En allen voor…alige ingezetenen", zegt de …ampucheaanse premier …un Sen. "700.000, Onder …ie veel nieuwe immigran…n", zegt het Khmer- verzet …t spreekt van de kolonisatie …n Kampuchea door …etnam.

De Vietnamese gedelegeerd …minister van Buitenlandse …ken, Vo Dong Giang, noem… onlangs in Tokio een aan…l van 250.000. Maar vreemd …noeg is dit aantal volgens …lingelichte Kampuche…se en Vietnamese zegslie… in Phnom Penh overdre…. Zij schatten dat op het …enblik "om en nabij …000" Vietnamese bur… in Kampuchea zijn, de …van hen illegaal.

Buitenlandse waarnemers … Phnom Penh zijn voor…chtig en noemen geen aan…llen. Zij zeggen dat het aan… Vietnamese burgers soms …t te stijgen. Maar zij gaan …r van uit dat het aantal ver beneden een half miljoen ligt, … omvang van de Vietname…e gemeenschap in Kampu…chea in 1970, voor de vervol…ging en de uittocht tijdens het …nd van Lon Nol en De Ro… Khmer.

De meeste immigranten …n vissers, ambachtslieden … kleine middenstanders of …enaars van eethuisjes. In …nom Penh wonen zij voor…elijk in twee krottenwij… langs de rivier de Mekong in het zuiden en noorden van de stad. De sfeer is Vietnamees: de taal, het eten, de uithangborden van winkels, de typische Vietnamese hoofddeksel.

Er schijnen niet zo veel boeren te zijn, maar in het midden en het oosten van het land zijn wel Vietnamezen te vinden, die makkelijk te herkennen zijn aan hun kleding en lichaamsbouw. Buitenlandse experts stuitten de afgelopen twee jaar bij bezoeken aan de provincie Prey Veng en Svay Rieng, langs de grens met Vietnam, op Vietnamese dorpen of dorpen met boeren die geen Khmer (Kampucheaans spraken).

"Het is moeilijk te bepalen hoeveel Vietnamezen in Kampuchea wonen omdat er veel seizoens- arbeiders zijn, vooral onder de vissers en de boeren, laat staan handelaren die heen en weer tussen de twee landen reizen", zegt een Kampucheaanse medewerker van het bewind in Phnom Penh. Bovendien is de grens "net een vergiet" en dat bevordert de binnenkomst van illegale immigranten, zo voegt hij eraan toe. Hij verwerpt evenwel het idee van een kolonisatie van Kampuchea.

Er is sprake van een groeiende afkeer van de Vietnamezen onder de Kampucheaanse bevolking, die dan ook alle kwaden toeschrijft aan de lastige buren die al eeuwenlang met de nek worden aangekeken. Zo gaat sinds enkele weken in Phnom Penh het gerucht dat de recente forse stijging van de rijstprijs het gevolg is van de verzending van een partij rijst naar Vietnam.

Volgens de westerse gemeenschap in de hoofdstad komen regelmatig incidenten voor tussen Vietnamese en Kampucheaanse markthandelaren. Voortdurende vechtpartijen tussen de twee bevolkings- groepen hebben een jaar geleden ertoe geleid dat een hele Vietnamese wijk werd overgeplaatst van het centrum van Phnom Penh naar enkele kilometers buiten de stad.

Vooral de vissers die een schamel bestaan leiden in hun sampans in de rivier de Mekong en het Tonle Sap meer worden niet geaccepteerd door de Kampucheanen. "Het zijn dieven" valt meermalen te horen. "Je moet je eens kwaad maken voordat het ziekenhuis- personeel Vietnamese kinderen wil behandelen", zegt een buitenlandse arts die in een provinciaal ziekenhuis werkt.

Sinds een jaar of twee wordt onvriendelijk gedaan tegen Vietnamezen op straat of met wie wij werken, zo zeggen diverse mensen uit het westen. De Kampucheaanse autoriteiten geven toe dat er een afkeer bestaat van Vietnamezen maar proberen die te bagatelliseren. Zij zeggen dat de afkeer uit de geschiedenis voortkomt en niets te maken heeft met de Vietnamese aanwezigheid in Kampuchea.

"De verwijten van de bevolking zijn overdreven. De twee bevolkings- groepen vullen elkaar aan omdat de Vietnamezen juist het werk doen waaraan de Kampucheanen een hekel hebben", zegt een Khmer- intellectueel. Afkeer van de Vietnamezen schijnt ook steeds meer voor te komen onder het overheids- kader dat zijn positie te danken heeft aan Vietnam, zo zeggen talrijke buitenlanders in Phnom Penh.

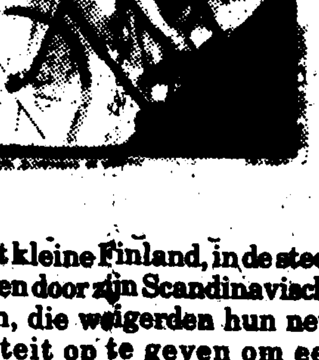
De Vietnamese aanwezigheid is meer dan in de steden en de dorpen te merken in de overheids- organen, zowel in Phnom Penh als in de provincie, waar "adviseurs" sinds 1979 de helpende hand bieden bij de opbouw van het land. Om hoeveel mensen het gaat is moeilijk te schatten.

"Er bevinden zich hooguit 1.000 van hen in het land", zo is uit niet- officiele bron vernomen. Het worden er steeds minder en ze vallen steeds minder op omdat meer en meer capabele Kampucheanen hun plaats innemen. "Maar ze zijn nog steeds zeer invloedrijk en dat geeft ook vaker spanningen", zo menen buitenlandse waarnemers.

De autoriteiten van beide landen ontkennen dat er spanningen zijn. Een hoge functionaris van een belangrijk ministerie in Phnom Penh zegt evenwel met duidelijke voldoening en trots in zijn stem dat er zich geen Vietnamese adviseurs meer in zijn land bevinden. De Kampucheaanse autoriteiten hebben onlangs stilletjes een grootscheeps programma op stapel gezet.... voor de hervestiging van het grensgebied met Vietnam.

Postzegels

VOOR DE V-DE Olympische Winterspelen en voor de XII-de Olympische Zomerspelen, die in 1940 gehouden zouden worden, had in eerste instantie Japan geopteerd. Door de sterke uitbreiding van de oorlog tussen China en Japan ging deze opzet reeds in 1937 volkomen de mist in. Als volgende kandidaat mocht Finland opdraven. Helaas, ook nu weer was een oorlog spelbreker. De Sovjetunie, tot aan de dag van vandaag producent van een ontelbaar aantal vredesduiven op postzegels, viel in november 1939 Finland binnen. Aanleiding hiertoe: een weigerend antwoord van de Finse regering op een Russisch verzoek om leger- en vlootbases te mogen inrichten op Fins grondgebied.

Het kleine Finland, in de steek gelaten door zijn Scandinavische buren, die weigerden hun neutraliteit op te geven om een Frans- Engels hulpleger doorgang te verlenen, zag zich reeds op 13 maart 1940 gedwongen tot de Vrede van Moskou. De aangerichte verwoestingen in het Land van de Duizend Meren en de heersende verbitterde stemming onder de bevolking over het uitblijven van daadwerkelijke hulp van de Europese landen, boorden alle Olympische plannen regelrecht de grond in.

Het Internationaal Olympisch Comité deed nu voor de Winterspelen een beroep op het Zwitserse Sankt Moritz, dat nog over de sport- accommodatie van de II-de Winterspelen uit 1928 beschikte. De inmiddels reeds uitgebroken Tweede Wereldoorlog bracht blijkbaar de Zwitserse autoriteiten danig in verlegenheid. Na het nodige wikken en wegen werd uiteindelijk de uitnodiging op het verzoek afgewezen.

Vervolgens ondernam het Duitse rijk nog pogingen om de V-de Winterspelen naar het Duitse Garmisch- Partenkirchen te halen. De reeds lang opgeborgen stempels van de IV-de Winterspelen van 1936 kwamen weer voor de dag, keurig aangepast aan de nieuwe omstandigheden. Ik herinner me, dat ik indertijd zo'n Duits propaganda- stempel van Garmisch- Partenkirchen gezien heb met als datum 23-10-'40!

Op dat moment was zowat half West-Europa al vertrapt onder de Duitse laarzen. Volkomen terecht vonden er in 1940 Zomer- noch Winterspelen plaats. Intussen zijn in 1937 de Olympische Spelen nog op een andere wijze, zij het dan tragisch, in het nieuws gekomen. Op 11 september 1937 wordt Pierre de Fredy, baron De Coubertin, tijdens een wandeling te Genève door een dodelijke hartaanval getroffen. Deze 74-jarige pedagoog en schrijver, vader van de moderne Olympiade, typisch vertegenwoordiger van wat men de Franse grandeur noemt, overleed na een leven, waarin hij al zijn energie, kennis, geld en gezondheid geofferd had aan zijn idealen van vrede en broederschap onder de volkeren.

Diverse landen hebben in latere jaren zijn beeltenis op een of andere meerdere postzegels geplaatst. Van hem zijn ook de herhaaldelijk geciteerde leuzen afkomstig: "Het belangrijkste bij de Olympische Spelen is niet het winnen, maar het deelnemen; het belangrijkste van het leven is niet de overwinning, maar de strijd!"

In 1944, het jaar van de XIII-de moderne Olympiade, davert de oorlogsmachine nog op volle kracht over de wereld. Het Duitse echec in Rusland neemt na de slag om Stalingrad grotere vormen aan, maar is nog niet aan een katastrofale ontwikkeling toe. De landing in Normandië, D-day, komt in zicht.

In Noord-Afrika keren de krijgskansen en in de Stille Oceaan banen de Amerikaanse mariniers zich ten koste van enorme offers aan manschappen en materiaal via allerlei kleinere en grotere eilanden een weg in de richting Japan. Geen godsvrede, geen Olympiade, en geen Olympische Winterspelen in 1944, maar wel hier en daar, ook op postaal gebied, een herdenking van de 50ste verjaardag van de herleving van de klassieke Griekse Spelen.

M.ARVIS

(wordt vervolgd)

Onrust op Haïti

PUERTO PRINCIPE — De chef van de Haïtiaanse militairen, Henri Namphy, die tevens voorzitter is van de uit drie personen bestaande junta, heeft verzocht om kalmte na drie dagen van ongeregeldheden in Gonaives, een kleine plaats ten noorden van de hoofdstad. Ruim 3.000 mensen protesteren sinds maandag tegen de slechte economische omstandigheden in het 6 miljoen inwoners tellende land. Banken, winkels en scholen in Gonaives bleven gesloten.

Namphy riep de mensen op rustig te blijven "de militairen zorgen ervoor dat de mensenrechten gerespecteerd worden maar de stedelingen moeten ervoor waken niet achter extremisten aan te lopen", zo zei de juntaleider. Er werden geen arrestaties gemeld.

INGEZONDEN

Schilders en schoenlappers

De vermeende middelmatigheid van Jose Maria Capricorne's werk

AFGELOPEN ZONDAG bezocht ik de tentoonstelling «La Belle Caribe» van José Capricorne in Landhuis Bloemhof. Geboeid heb ik de uitgebreide toespraak van mevr. J. Römer- De Vreeze aangehoord. Mijn vrouw en ik waren weg van het ten toon gestelde werk en hebben onszelf op een lino getracteerd (net op tijd overigens: er waren andere gegadigden). Te oordelen aan de reacties van de overige aanwezigen genoten ook zij van het werk op klein formaat, de achtergrond voor een onwerkelijke gebeuren, de voor de zoveelste maal op wieltjes afgebeelde geit en de kapsels als kralen- kettingen...

En maandag staat er in de Amigoe dat we met z'n allen zijn blijven steken in middelmatigheid en provincialisme. Dat we niet selectief genoeg zijn en met weinig tevreden. Dat dit alles mogelijk ook komt omdat we de dertig al gepasseerd zijn. Aldus althans naar het oordeel van een zich voor «Sapaté 2» uitgevend medewerker van de Amigoe.

Laat ik meteen maar bekennen dat ik als sinds enkele jaren behoort tot de bevolkingsgroep van 30 jaar en ouder. Dat ik bevriend ben met José Capricorne. dat ik onder de indruk van zijn werk impressies schreef die later met het werk in «Bida na kòlò» werden uitgegeven. Dat José een dichtbundel van mij illustreerde. Dat ik als simpel eiland- bewonertje bewondering heb voor iemand die het lokkend buitenland de rug toekeert om op zijn eigen achtergebleven rots iets van de grond af op te bouwen. Ik geef toe: het zijn allemaal factoren die het me een stuk moeilijker (maar niet onmogelijk) maken om objectief te blijven. De vraag, die mij kwelt, is of Sapaté 2 (al is het maar ten dele) gelijk kan hebben. Niet voor wat betreft mijn provincialisme of middelmatigheid. Dat deert me niet en mag zo zijn. Maar de middelmatigheid van Capricorne en zijn werk.

De bespreking van Sapaté 2 kenmerkt zich door een flinke gespletenheid. Als we het stuk volgens een ander hink-stap-sprong patroon lezen, dan wordt ons verteld dat Capricorne een gevoelig waarnemer is, dat hij zijn bijdrage heeft geleverd aan de (middelmatige ?) Curaçaose cultuur. Dat zijn figuurtjes kleurig zijn. Dat hij probleemloos verschillende technieken op een vel papier mengt en daarmee verrassende resultaten bereikt. Bijna zou je denken dat José Capricorne een waar kunstenaar is, iemand die (om met Van Dale te spreken) het vermogen bezit dat wat in de geest of gemoed leeft of daarin gewekt is tot uiting of voorstelling te brengen op een wijze die schoonheids- ontroering kan veroorzaken, Maar de hatelijkheden, die kwistig door het stuk gestrooid zijn, geven de lezer een heel ander beeld van Capricorne. Het begint al met dat aanhoren van mevr. Römer, de schilder die illustrator is en de associatie met zijn verleden als porcelein- schilder heeft uitgewist. De plaatjes, de handjes, de mannetjes... En dan: BOEM! "De tentoonstelling- bezoekers moeten selectiever en veeleisender worden, anders blijven we steken in provincialisme en middelmatigheid". Weg met Capricorne en zijn plaatjes! Gelukkig maar dat er mensen van onder de 30 zijn die wellicht al "selectief" bezig zijn...

Leg daarnaast de bespreking van Marjo Nederlof (naar alle waarschijnlijkheid de 30 ook al gepasseerd) in de Beurs van maandag. Zij is van mening dat het werk van Capricorne "van grote klasse" is. Zij heeft het over een internationaal niveau en hoopt van harte dat Capricorne's werk meer erkenning zal krijgen buiten de grenzen van het koninkrijk. Bij Nederlof lees je over een "enthousiaste en goeddoorwrochte toespraak" van mevr. Römer, waarin het "grote talent van José Capricorne en de boeiende, mystieke uitingsvorm daarvan in diens schilderijen en tekeningen" werd onderstreept. Marjo Nederlof ziet in Capricorne een kunstenaar wiens werk universeel is, zonder de eigen achtergronden te verdoezelen en zonder de eigen vormentaal los te laten.

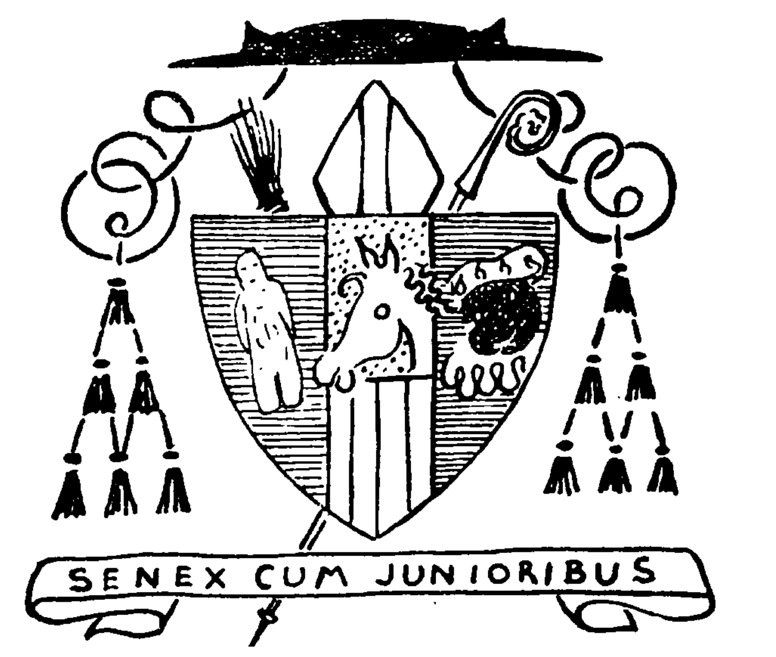
Dan is er het werk van Capricorne waar het allemaal om gaat. Voor een oppervlakkige of vooringenomen toeschouwer zijn alle schilderijen van Capricorne eender. Immers: het is geschilderd/getekend op doek/papier en er komen dierfiguren en ogen in voor. Zo zijn er "kunstkenners" die uit duizenden de Picasso's herkennen (dubbele neuzen), de Van Gogh's (kronkellijntjes), de Gauguin's (blote borsten), enz. Zo'n simpele ziel stelt zich tevreden met een vingerafdruk van de schilder en gaat voorbij aan de wereld van het schilderij, de boodschap die het brengt, de gevoelens die het overdraagt. Het zijn juist niet de dubbele neuzen en kronkellijntjes, de blote borsten of de dierfiguren die een boeiend schilderij opleveren. Hooguit kan de herkenbaarheid van een schilderij als werk van Capricorne (en niet van zijn buurman) en de fascinatie die er (ondanks) van uit gaat, een aanwijzing zijn dat het niet zomaar een leuk plaatje is.

Van een recensent verwacht je dan ook iets meer diepgang. Een analyse van de ontwikkelingen in het werk, het zoeken naar diepere waarheden van het uitgebeelde. En zeker bij Capricorne's werk. Die beestjes en rijdende geiten zijn niet de essèntie van zijn werk. het gaat om de ordening, de plaatsing, de hele entourage van het schilderij/de tekening waarmee gevoelens tot uiting worden gebracht en die een "schoonheids- ontroering" teweeg kunnen brengen bij de (ontvankelijke) toeschouwer.

Ach, het is natuurlijk waar dat over smaak niet te twisten valt. Als Sapaté 2 Capricorne's werk gewoon niet mooi zou vinden, dan kon je er nog vrede mee hebben. Maar Sapaté 2 toetst het werk van Capricorne aan onheuse normen. Wat is er bijvoorbeeld tegen "het kleine formaat"? Is een schilderij pas kunst als het tenminste één vierkante meter meet? Is alles beneden die maat per definitie geen kunst?

Wat heeft leeftijd met beoordelings- vermogen voor kunst te maken) Gelooft Sapaté 2 dat de smaak van pubers en adolescenten zaligmakend is? Sapaté 2 mist bij Capricorne "de kracht om het hele verhaal van «La Belle Caraibe» (N.B. de tentoonstelling heet «La Belle Caribe»!) in een enkel schilderij op zo'n manier uit te beelden dat alle andere plaatjes (!) overbodig worden". Je vraagt je dan af of Sapaté 2 werkelijk oprecht meent wat er staat. Eén Rembrandt (de rest is overbodig), één Picasso (de rest is overbodig), één... één schilderij, één boek, één melodietje (de rest is overbodig). Dat ene leven dat ons gegund is, wordt er in ieder geval een stuk makkelijker door: één gemoedstoestand, één kind, één hemd, één... Ja! Geef ons als lezers één kunst- recensent en alle schoenlappers worden overbodig!

CAREL DE HASETH

Herinneringen van een Sinterklaas

-door G.Richardson-

MEER DAN EENS was ik uitverkoren om begin december mij te verschuilen achter een ontzag inboezemende wit- grijze baard en een ongemakkelijk zittende tabberd, en — zij het voor korte tijd — de beschikking te hebben over een vrolijk doende, maar toch strenge knecht, en soms zelfs ook nog een particuliere secretaris.

Laat ik beginnen met de herinnering aan deze laatste. Het was een al wat kalende man, die wel eens wilde zien, hoe wij — jongeren — het aanpakten om voor een massa schoolkinderen de goedheilig man uit te hangen. Als een standbeeld stond hij naast me met "het boek" en bleef de hele ochtend onbewogen staren naar een punt in de verte, zonder een spier van zijn gezicht te vertrekken, wat hem hen aanzien gaf een echte particuliere secretaris te zijn. Daar kwam bij dat hij een zwart pak had aangetrokken en een priesterboord met paarse bef, hetgeen nogal wat verwarring schiep. Want toen we na het optreden op school, bij de zusters werden uitgenodigd voor een kopje koffie "met iets erbij", was de dienstdoende zuster wel in verlegenheid gebracht, omdat ze van de veronderstelling uitging dat het hier om een echte monseigneur ging. Hij werd dus veiligheids- halve het eerst bediend, en wist niet wat ze moest geloven, toen ik (Sinterklaas) haar probeerde duidelijk te maken dat ík de echte monseigneur was en niet die secretaris.

De ontvangst van de Goedheilig Man varieerde van groep tot groep, van school tot school, van jaar tot jaar. De ene keer plechtig, de andere keer enthousiast, de ene keer saai, de andere keer verrassend, al naar gelang de stemming en de al of niet serieuze voorbereiding door de organisatoren van de bijeenkomst. Na de aan de omstandigheden aangepaste entree komt het eigenlijke Sinterklaaswerk, aan de hand van het befaamde boek, of liever aan de hand van de ondergeschoven inlegvellen in meestal keurig schoolschrift van het onderwijzend personeel. Soms durft de Sint zelfs met gesloten boek te zeggen, dat hij over het algemeen tevreden is over deze school (luid gejuich). Een vieze handen- controle was ook altijd vaste prik. Sint inspecteert enkele jongens die voor hem staan, en Piet loopt door de klas waar ze op bisschoppelijke bevel alle handen in de lucht steken.

Sinterklaas, die vaak misbruikt wordt als opvoedkundig paardemiddel waar de bevoegde autoriteiten falen, kweet zich menigmaal van zijn opgelegde taak door het de kinderen stevig in te hameren dat ze na de eerste bel niet meer mogen doorgaan met spelen. Als hamer gebruikten we het spontaan gevormde rijmpje: "Bij eerste bel — staakt alle spel" dat we ze allemaal tegelijk en steeds harder lieten opdreunen.

Opmerkingen over ezelsoren (aan schriften en boeken), afkijken, laatkomen en vechten komen altijd wel van pas, vooral als de verstrekte gegevens nogal schaars zijn. Ik herinner me op een dorpsschool veel steun gehad te hebben van het hoofd der school, die niet van mijn zijde week, en me zo nu en dan iets wist in te fluisteren, alsook van de pastoor, die aan de andere kant zetelde en zo de hele parade van deugdzamen en deugnieten van dichtbij gadesloeg. De pastoor was het ook, die — toen Fientje op onze tevredenheids- betuigingen reageerde met een hartverscheurend gesnik — ons toevertrouwde: "Ze is óp van de zenuwen". We hebben onze bemoeienis met zenuwachtig Fientje terstond gestaakt, hetgeen onze verstandhouding met de dorpsherder ten goede kwam. Dat maakten we tenminste op uit de aanbieding van een sigaar: "Voor uw kamer, Sint".

Soms ben je blij dat je een baard hebt. Het kan je gezicht redden, als je niet weet hoe je moet kijken. Zo bijvoorbeeld als je uit bepaalde gegevens moet opmaken dat in de ogen van bepaalde opvoeders drie criteria beslissen over de volmaaktheid: vlak voor de bel in de rij staan, elke dag naar de kerk gaan, vooral in de Advent, en de zuster in de klas helpen.

Volmaakt waren in ieder geval niet de twee employees van de gemeentewerken, die een of andere klusje hadden opgeknapt en daaraan het recht ontleenden om op kosten van de gemeente de hele zitting bij te wonen, waarbij ze ook nog hun onverbloemde verlangen kenbaar maakten naar iets dat hun dorst kon lessen. Daar konden we echter niet op ingaan. We komen immers voor de kindertjes, die versjes opzeggen, stukjes voordragen en dansjes uitvoeren.

Daar moesten we ook onze eigen Pieten aan herinneren, toen we een bezoek brachten aan een horde welpen. De klachtenlijst vermeldde naast de gewone misdaden als ongehoorzaamheid, brutaliteit, opscheppen en oneerlijkheid ook nog een bijzondere tekortkoming: het plagen van de leidsters. Hier stonden we zwak, want op het moment liepen onze Pieten rond....... de leidsters te plagen.

Omdat de algemene stemming er rijp voor was, voelde Sinterklaas er zelf ook wel voor het accent even te verleggen van de jongens naar de leidsters. Daar gegevens over haar ons volledig ontbraken, kozen we er één wier verpleegsters- uniform ons in elk geval het aanknopingspunt bood voor een prijzend geluid over haar menslievendheid en sociaal gevoel. Tot dan toe ging alles goed, maar toen ontglipte ons in een overmoedige bui de opmerking, dat er op haar ook wel iets zou zijn aan te merken. Wat dit zou moeten zijn, was onszelf volkomen duister, zodat we er aan toevoegen dat Sinterklaas het beter vindt — met het oog op haar prestige als jeugd- leidster — hier verder niet op in te gaan. Maar wat gebeurt er?

De vrouwelijke nieuwsgierigheid komt boven en zij geeft ons te verstaan dat ze het toch wel graag wil weten. Met de moed der wanhoop hangen we dan een uit de duim gezogen verhaal op over haar wangedrag tijdens een of ander popfestival dat kort daarvoor had plaatsgevonden. Het slachtoffer zit sprakeloos, maar de aan haar zorgen toevertrouwde jeugd protesteert en zegt dat het niet waar is. Later vernemen wij dat deze leidster op de fatale datum ziek te bed heeft gelegen, wat aan de jongens bekend moet zijn geweest. Ook Sinterklaas kan zich vergissen.

Pakkerdjes

Gerard
Gefeliciteerd met het bereiken van deze respectabele leeftijd. Hadden een passend cadeau voor je op het oog, maar de levertijd van die rolstoel was te lang. Is een gehoor-apparaat ook goed?
De bootsjongens.

Theo,
Proficiat en nog vele gezonde jaren. Jammer dat je dit jaar de verjaardag in het hospitaal moet vieren, maar dat heb je als er een stoep in de weg zit. In ieder geval zul je wel extra verwend worden in het hospitaal, dat is toch ook wel gezellig.

Fiancee,
Heb je deze week maar weinig gezien. Wat zullen we een hoop bij te praten hebben.
je Verloofde.

Mooie meneer,
Het eten was lekker. Maar het was het gezelschap dat de avond eindeloos maakte.
Deftige dame

Hers
Thanks for the card.
I loved it almost as much as I love you.
His.

Porselein
Het etentje was heerlijk!
- Nogmaals bedankt -
Maar het smaakt naar meer
Herhalen dus weer
Hoe eerder, hoe beter
Want: van de honger verga ik alweer!
Holle Bolle Gijs.

Ru
Nog vele gezonde jaren op Aruba. Ook dezelfde prettige samenwerking. Ondanks dat je jezelf nu over twee bedrijven moet verdelen - dat is goed voor de lijn - gaat je goed af, zeker met snor. Vier de verjaardag maar eens gezellig thuis.
Jos.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

Aanslag op El-Al toestel was werk Israëlische Mossad

Omstreden uitlatingen van Franse premier Chirac zorgen voor heel wat opschudding

WASHINGTON/PARIJS— De omstreden uitlatingen van de Franse premier Jacques Chirac in de rechtse Amerikaanse krant Washington Times, vorige week, hebben heel wat stof doen opwaaien. Chirac bleef bij zijn verklaring dat zijn woorden onjuist zijn geïnterpreteerd, waarop de krant afgelopen maandag de letterlijke tekst van het interview met de premier publiceerde. Het Franse blad Le Monde wees er vorig weekeinde op dat de affaire de geloofwaardigheid van de premier en van diens beleid inzake het Midden-Oosten kan aantasten.

In het eerste stuk, dat vorige week vrijdag in de WT verscheen, trok Chirac de betrokkenheid van Syrië bij de verijdelde terroristische aanslag op het El Al-toestel, in april dit jaar in Londen, in twijfel. Dit zou niet het werk zijn geweest van het Syrische regime, maar van de Israëlische geheime dienst Mossad in samenwerking met opponenten van de Syrische president Hafez El-Assad, aldus Chirac volgens de WT.

Chirac beriep zich bij deze uitspraken op een onderhoud dat hij heeft gehad met de Westduitse Bondskanselier Helmut Kohl en zijn minister van Buitenlandse Zaken Hans-Dietrich Genscher. Bonn sprak echter onmiddellijk tegen dat dergelijke uitspraken tegenover Chirac zijn gedaan. Chirac liet toen in een eerste communiqué weten dat zijn woorden "onjuist" zijn geïnterpreteerd, waarop de krant dreigde met de publicatie van de letterlijke tekst.

Groot-Britannië heeft Syrië ervan beschuldigd het brein achter de verijdelde aanslag te zijn. De aangehouden Jordaanse terrorist Nezar Hindawi, die in verband met de aanslag door de Britse politie is aangehouden, had volgens Londen directe banden met de Syrische autoriteiten, met name met de Syrische ambassadeur in Londen.

Over Kohl en Genscher zei Chirac volgens de WT van afgelopen maandag letterlijk: "Ik ga niet zover als zij, maar mijn opvatting is dat het complot- Hindawi een provocatie was, die tot doel had Syrië in verlegenheid te brengen en het regime- Assad te destabiliseren. Wie zat daar achter? Waarschijnlijk mensen die banden hebben met de Israëlische Mossad in samenwerking met sommige Syrische elementen, die dicht bij Assad staan en die hem uit het zadel willen wippen" (...)

"Niemand weet precies welke rol zijn broer Rifaat speelt. Manipuleert Rifaat Assad? En wie manipuleert Rifaat? De deskundigen, die de Syrische ambassadeur kennen, die betrokken zou zijn bij het complot (tegen het Israëlische toestel in Londen — RED) en die uit Groot-Brittannië is uitgewezen, weten dat het geheel waarschijnlijk is, als niet onmogelijk, dat hij contacten heeft gehad met Hindawi. Dat Hindawi contacten heeft gehad met sommige leden van een Syrische dienst, is een andere

zaak", aldus Chirac.

De krant had de premier in het stuk van vorige week vrijdag volgens afspraak met Chirac niet letterlijk geciteerd. Toen deze de betrouwbaarheid van de WT en zijn directeur en auteur van het artikel, Arnaud de Borchgrave, in twijfel trok liet het blad weten de letterlijke tekst van het op band opgenomen gesprek te zullen publiceren.

Op de vraag of de Britse geheime dienst wist wat zich heeft afgespeeld tussen Hindawi en de Syrische ambassadeur zei de premier: "Niets is makkelijker dan dit soort bewijzen te fabriceren zonder dat de regerings- leiders weten wat het echte complot was".

Tegen de Syriërs zei Chirac te hebben gezegd geen enkele reden te hebben om dit land ervan te verdenken van verre of van dichtbij betrokken te zijn bij terroristische acties op Frans grondgebied. Op de vraag of Frankrijk zich vrij voelt om wapens aan Syrië te verkopen zei hij: "Dit is complete desinformatie. Toen ik de post van premier nam, heb ik ontdekt dat Frankrijk in 1982 en 1984 contacten heeft gehad over wapens. Ik heb deze opgeschort voordat dit alles (de beschuldigingen tegen Syrië) zich voordeed".

Hij benadrukte dat het grote gevaar niet de bommen zijn die in Parijs ontploffen, maar degene die in de Arabische wereld zou kunnen exploderen als de Arabische publieke opinie met haar rug tegen de muur komt te staan. Het voornaamste gevaar komt uit Iran, aldus Chirac. "En ons gemeenschappelijke doel hier zou moeten zijn het oprukken van het fundamentalisme in het hele gebied tegen te gaan".

"Frankrijk doet wat het moet doen in deze context, door Irak hierbij te helpen. Maar Groot-Brittannië gaat door met het verkopen van wapens aan Iran en nu horen wij dat de Verenigde Staten dit ook doen, en zij nemen niet eens de moeite om te verbergen wat zij doen. (...) En de Israëliërs??? Ook zij gaan door met het verkopen van wapens aan Iran". (...) "Dus wanneer men mij beticht van gebrek aan solidariteit met betrekking tot het jongste incident in Londen, staat u mij toe te zeggen dat ik wel iets belangrijkers aan mij hoofd heb", aldus Chirac.

De Amerikaanse aanval op Libië, in april dit jaar, heeft volgens Chirac een "geheel averechtse" uitwerking gehad, aldus de krant. "De Amerikanen hebben met hun groteske aanval de destabilisering van de regime van Gaddafi alleen maar vertraagd. (...) Als hun luchtaanval hem nou had gedood. (...) De vraag is mijns inziens te weten of de Verenigde Staten het vermogen en de wil hebben Libië en Syrië te onderwerpen.

Wat betreft de aanslagen in Israël zei de premier: "De Israëliërs maken zich kwaad wanneer een bom ontploft bij de Klaagmuur, maar zij lijken te vergeten dat wat de Arabieren zien, is dat de Israëliërs Palestijnse kampen bombarderen en allerlei onschuldige mensen doden en verminken".

Lichtzinnig

PARIJS — De Socialistische oppositie in Frankrijk heeft premier Jacques Chirac van "lichtzinnigheid" beschuldigd, naar aanleiding van het interview dat deze heeft gegeven aan de Amerikaanse krant Washington Times.

De voormalige Socialistische premier Laurent Fabius deed een aanval op Chiracs "politiek van voortdurende ontkenning", en herinnerde impliciet aan een ander geval, waarbij de regerings- leider moest terugkomen op verklaringen die hem waren toegeschreven in een interview van een Israëlische journalist.

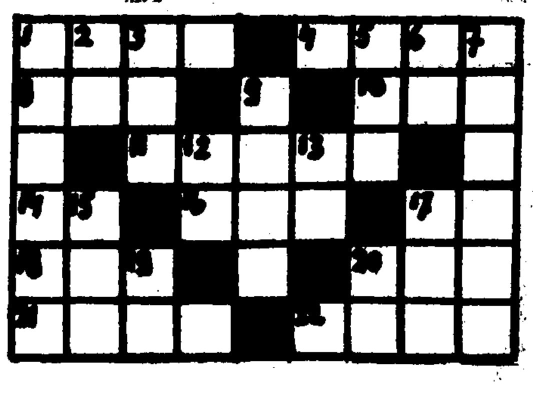
De voorzitter van de commissie van Buitenlandse Zaken in de Nationale Assemblee, de vroegere minister van Buitenlandse Zaken, Roland Dumas, noemde de affaire "uiterst ernstig" en wees erop dat "het woord van Frankrijk in Europa en in de wereld het gevaar loopt ongeloofwaardig te worden".

Binnen de Socialistische partij (PS) maakt men zich er voorts bezorgd over dat het imago van Frankrijk kan worden aangetast.

De Socialistische partij- secretaris Lionel Jospin noemde de situatie "vreemd en pijnlijk". De opvatting dat de Israëliërs betrokken zouden zijn bij de mislukte aanslag in Londen bestempelde hij als "dwaas en schrikwekkend".

De Franse communisten zeiden van hun kant dat rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat de Israëliërs betrokken zijn geweest bij de actie.

Binnen de neo- Gaullistische en Centrum- liberale meerderheid tracht men de zaak te minimaliseren. Gesproken wordt van een "politieke operatie" die tot doel heeft "Frankrijk te destabiliseren". Anderen spreken licht ironisch over Chiracs aventuren met de pers, in de hoop dat de affaire snel als bijzaak zal zijn vergeten.

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. ...gplaats; 4. hemellichaam; 8. grootvader; 10. ...lied; 11. krijg je als je ... op de bank zet; 14. te...sie; 16. rund; 17. afkorting van luitenant; 18. ...sjesnaam; 20. ontkenning; 21. beroemdheid; 22. ...hemellichaam.

VERTICAAL: 1. bediende in een kerk; 2. afkorting van Amsterdams Peil; 3. plaaggeest; 5. dicht; 6. en dergelijke (afkorting); 7. overblijfselen; 9. knevel; 12. Eerste Kwartier (afkorting); 13. voorzetsel; 15. springerig insect; 17. Bijbels figuur; 19. afkorting van Selenium; 20. achter.

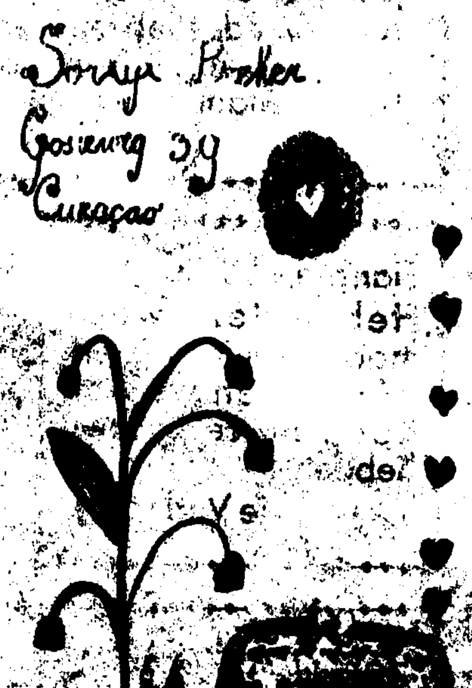
... VOOR oplossing en de ...naar de «Papilon» over ...e weken. Stuur je oplossing vóór 28 november ...86 naar de Amigoe ...herpenheuvel z/n of ...O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 100; Bonaire - de ...r Linkels, P.O.Box 122, ...aire) en zet op de envelope: KINDERPUZZEL. ...nnares van de week is:

Nielca Margaritha
Oleanderweg 8
Julianadorp
Curaçao

...ontvangt een waardebon van ƒ.15,- van Augustus Boekhandel.

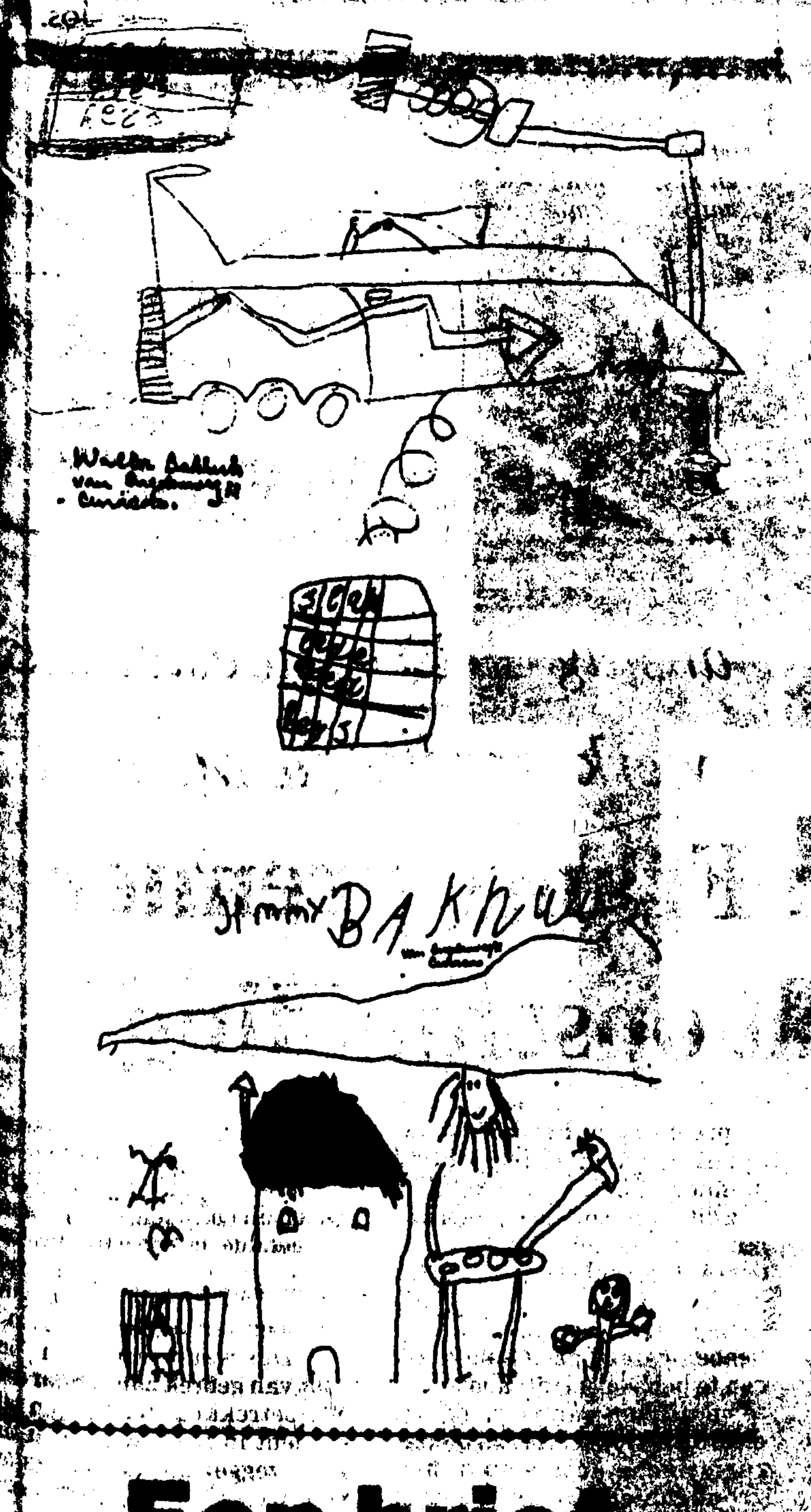
...eb twee mooie tekeningen bij de oplossingen van ...lter en Jimmy Bakhuis ...regen. Ik moest ze wel ...kleinen anders konden ...iet in de krant. Dank je, Walter en Jimmy!

...aya Beeker heeft ... tekening bij h... ...ing gemaakt. Pr... ...raya! Ook je ...

maakte ... ...

Tante Nel

Het deftige muisje

-door Nel Basilio-

"BAH", ZEI PONKIE Muis tegen haar papa en mama, "ik blijf niet langer in dit vieze muizennest wonen". "Vies muizennest!" riep mama Muis kwaad. "Hoe durf je dat te zeggen! Elke morgen leg ik er verse takjes en schoon zand in. Er is in de hele mondi geen schoner muizennest te vinden". "Takjes en zand!" zei Ponkie met opgetrokken neusje. "Geef mij maar het huisje van de kaboutertjes. Die hebben een tapijt op de vloer en een tafel en stoeltjes en bedjes met lakens. Daar wil ik wonen!"

"Dat is toch niets voor een muisje", zei papa. Maar niemand kon dat Ponkie uit haar domme hoofdje praten. Zelfs kabouter Brr niet. "Hoe moet dat nu?" piepte mama Muis verdrietig. "Laat haar dan maar een poosje bij ons logeren", zei kabouter Brr en gaf papa en mama Muis een knipoogje.

Dat Ponkie dat prachtig vond, snap je zeker wel. Vooral toen ze hoorde, dat ze een jurkje aan moest trekken, net als een echt kaboutertje. "Hiep hiep, hoeraa", piepte ze blij. Maar toen ze even later in een jurk van Poetsje de slaapkamer uit kwam, was ze niet zo vrolijk meer. Ze struikelde telkens over haar jurk. En het lopen op haar achterpootjes viel ook niet mee. Ze ... ... warm ... ... hele tijd voor ze goed en wel op haar stoeltje zat. En ... ... met haar vorkje in de erwtjes en maïskorrels op haar bordje. Kon ze maar gewoon op de grond zitten, met een maïskolf om af te knagen. Maar dat ging natuurlijk niet. Ze was nu een deftig muisje geworden. Net zo deftig als de kaboutertjes. Maar de erwtjes en maïskorreltjes vlogen alle kanten uit. En toen ze de papajavla met een lepeltje probeerde te eten, viel alles weer net zo in haar bordje. "Vind je de pudding niet lekker?" vroeg Poetsje. "Ja hoor, maar vandaag heb ik geen honger", zei Ponkie maar gauw. Het was maar goed, dat muisjes niet konden blozen, anders had ze een vuurrood hoofd van schaamte gehad.

Ai, wat had Ponkie 's avonds in bed honger. En wat lag ze ongemakkelijk in het kabouterbedje. Om lekker te kunnen slapen, rollen muisjes zich altijd als een balletje op, maar dat ging niet in het smalle kabouterbedje. Het liefst

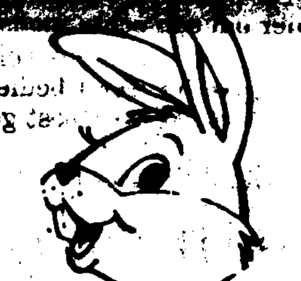

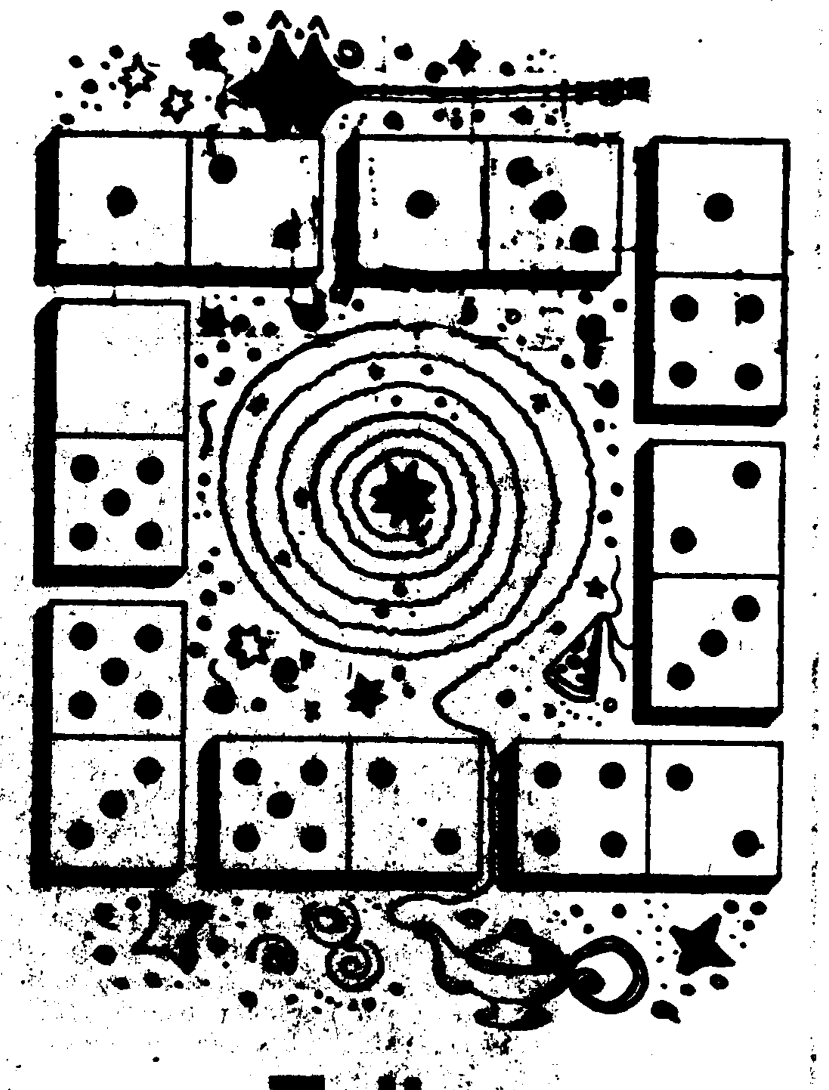
... ... Stel je voor, dat Poetsje binnen kwam en haar zo zou zien.

En de volgende dag was alles nog veel akeliger. Haar jurkje kon ze niet aan krijgen. Ze stak eerst een achterpoot in een mouw en toen een voorpoot in de halsopening. Maar eindelijk, toen ze hem ook nog een keer achterstevoren aangetrokken had, zat de jurk toch goed. "Ga vanmorgen maar eens fijn met Pinkie in de mondi wandelen", stelde Poetsje voor. Dat wilde Ponkie graag doen. Dan konden alle dieren zien, hoe deftig ze was geworden, dacht ze. En even later liep ze langzaam op haar achterpootjes naast Pinkie door de mondi.

Maar lang duurde haar plezier niet, want de dieren, die haar zagen, vonden haar helemaal niet deftig. Ze lachten haar alleen maar heel hard uit. Ponkie begon zich hoe langer hoe meer te schamen voor die malle jurk, waarover ze telkens struikelde. En toen ze in de verte een paar muizevriendjes aan zag komen, plofte ze op alle vier pootjes neer en trok Pinkie mee terug naar het kabouterhuisje.

"Ik wil niet meer deftig zijn", hijgde ze tegen de kaboutertjes. "Het is veel fijner om een gewoon muisje te zijn". En voor de kaboutertjes het wisten wat er precies gebeurde, lag de jurk op de grond en was Ponkie in haar blote muisvelletje de mondi in gerend. Naar het muizennest ... met de takjes en het schone zand, waarop je zo heerlijk opgerold kon slapen. ... ...

Tellen

MET EEN PAAR dominostenen kun je leuke sommetjes maken. Kijk maar eens naar de tekening. Probeer deze acht dominostenen zó te rangschikken, dat wanneer je de vier rijen optelt, ieder rij een som van 15 als uitkomst heeft. Het beste kun je deze stenen uitknippen of echte stenen erbij nemen.

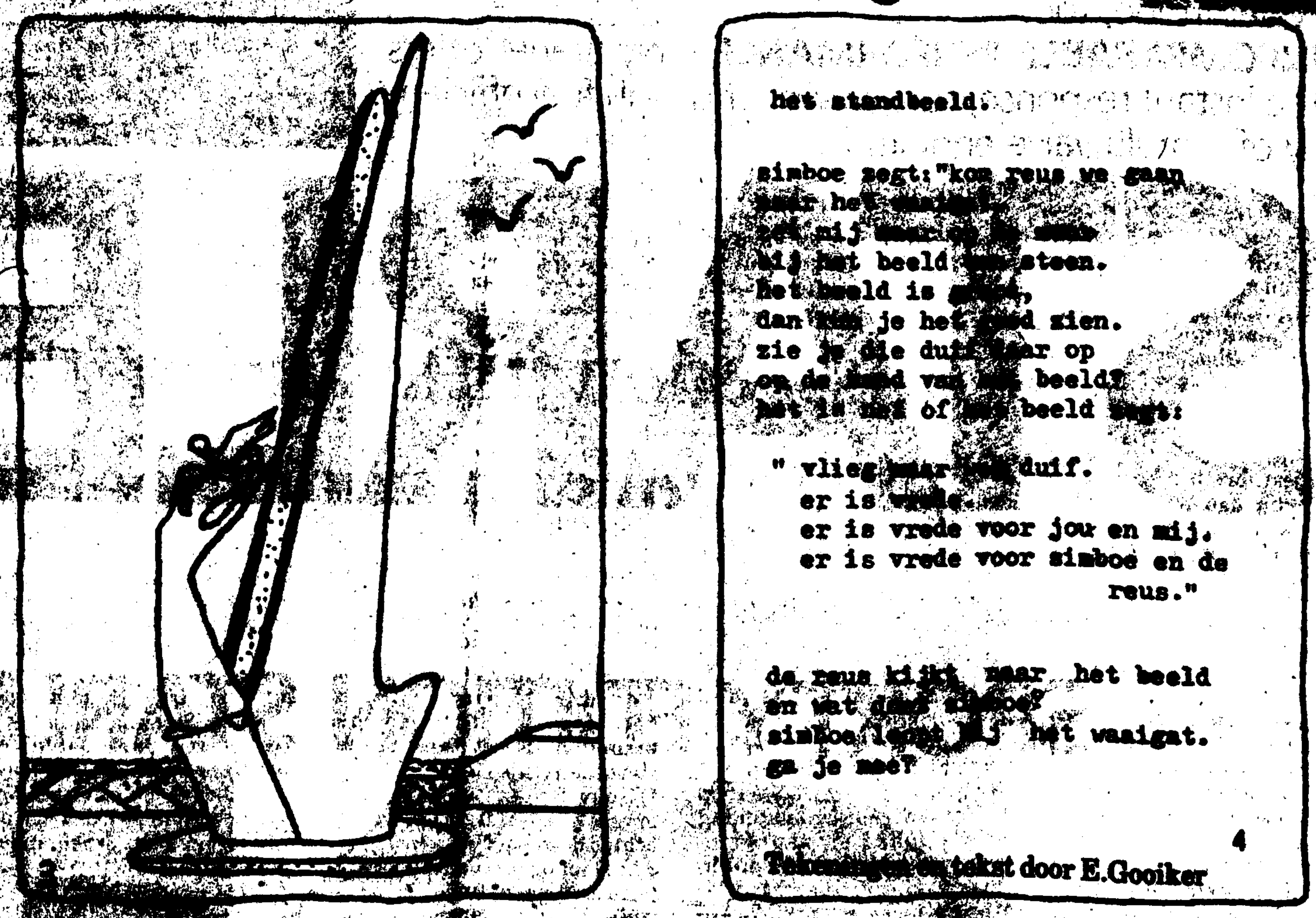
KWIS

ZELF EEN KWIS maken. Dat is erg leuk en heus niet zo moeilijk als het lijkt. Kijk maar eens in je schoolboeken of de krant en je schudt de vragen zo uit je mouw. Om je op weg te helpen, vind je hier de eerste tien vragen. De goede antwoorden vind je onderaan de pagina.

1. Hoe oud kan een ... ... worden?
2. Door wie wordt ... ... gevierd?
3. ... ... beeld. In welk land ...
4. ...
5. ... ... niet bij: Londen, ...
6. ...
7. ... ...eld?
8. ...
9. Wie ontdekte Amerika?
10. Geef een andere naam voor de ziekte de pest.

Simboe naar Waaigat

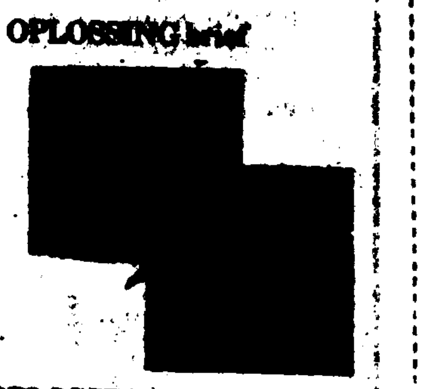

Tekeningen en tekst door E.Gooiker

Mopje

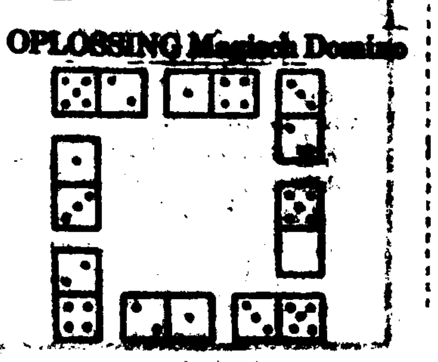
Emiel loopt een bloemenwinkel binnen om een krans te bestellen voor een vriend die overleden is.
Bediende: "Wat moet er op het lint gedrukt worden?"
Emiel: "Zet er maar op: rust zacht".
Bediende: "En de achterkant, moet daar iets anders op komen?"
Emiel: "Nee, druk alleen «Rust zacht» aan beide kanten.
En de lijkdragers grinnikten, toen ze op het lint van de krans zagen staan: «Rust zacht op beide kanten».

OPLOSSING brief

OPLOSSING Kwis
1. 350 jaar; 2. de joden; 3. Engeland; 4. Maastricht is geen hoofdstad van een land; 5. Parijs; 6. Mississippi; 7. Tokio; 8. St. Helena; 9. Colombus; 10. de Zwarte Dood.

OPLOSSING Magisch Domino

Een brief

CARLITO SCHRIJFT EEN brief aan Carlijn. ... ... te komen ... ... weg de ... ... thuis komt. Je mag alleen horizontaal of vertikaal gaan en je moet alle letters van het alfabet in de juiste volgorde passeren. Zie voor de oplossing onder aan de pagina.

Sleutelgattrucje

LAAT EEN SPEL kaarten schudden door ... die aan een ... ... en zeg: "Ik ga ... buiten en doe de deur dicht. Wil je dan een getal tussen de tien en vijfentwintig zeggen? Schud dan de kaarten en geeft ze aan X (hierbij noem je iemand met naam) die het genoemd aantal kaarten op tafel aftelt. De laatste kaart zal bij een julie ... ... weer in het spel stoppen. Daarna roepen jullie me weer ... ik probeer de uitgekozen kaart te vinden".

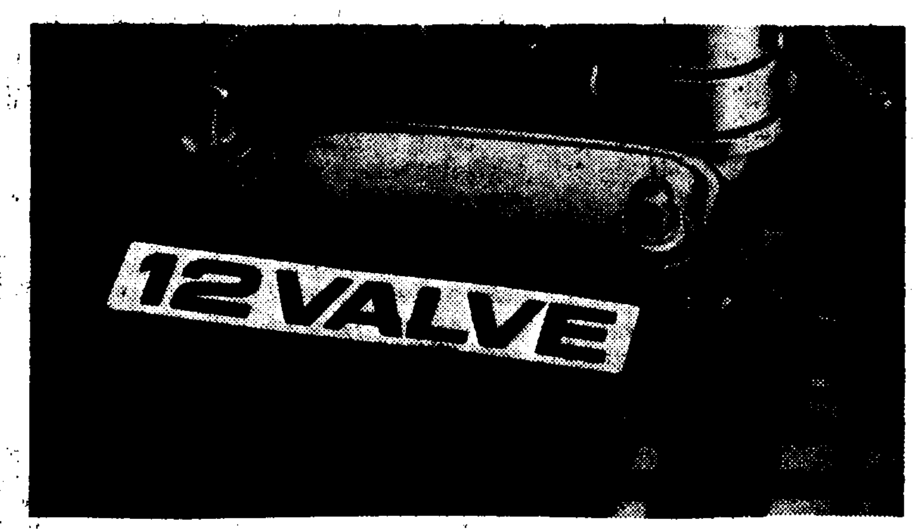

Hoe lukt het je? De geheime X is een helper van je, zonder dat de anderen dit weten. Als de uitgezochte kaart aan de toeschouwers wordt getoond, kan hij die zien, natuurlijk door het sleutelgat. Jullie moeten natuurlijk van tevoren wel goed bekijken, waar je helper moet staan, zodat jij de kaart door het sleutelgat kan zien. Daarna vind je de kaart met allerlei 'magische krachten' en een heleboel tover- formules.

BIGGER & BETTER

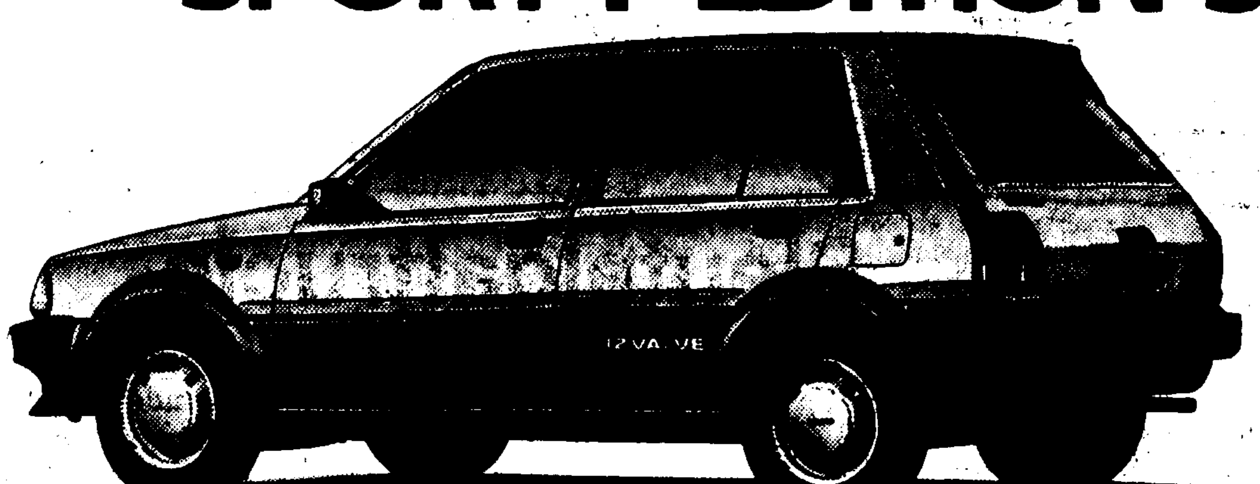

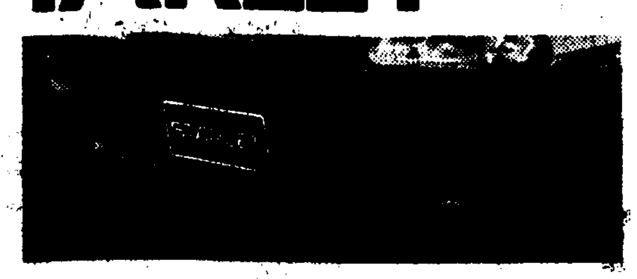
INCOMPARABLE QUALITY Starlet is the one car that gives you top-grade materials, superb fit and finish, plus proven durability. It's in a class by itself.
INCOMPARABLE COMFORT Compared with its leading competitor, Starlet is larger outside; higher and wider inside, too.
INCOMPARABLE PERFORMANCE Only Starlet offers the instant response, sure power and high fuel efficiency of a multi-valve engine.

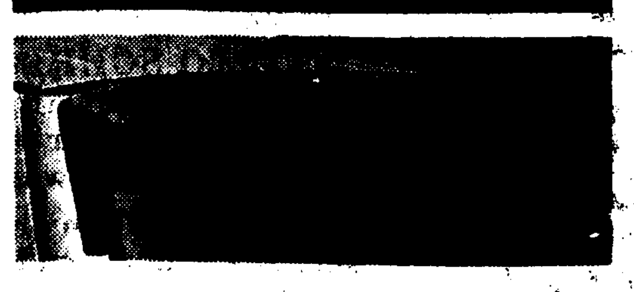

STARLET

SPORTY EDITION STARLET

■ Front Spoiler ■ Rear Spoiler ■ Special Two-Tone Paint with Sporty Side Sticker ■ Side Protective Moulding
■ Red-Stripe Bumpers ■ Door Sash Blackout Trim ■ Sporty Wheel Covers

TOYOTA

ARUBA AGENDA

...NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Sodá Fountain en Supermercado Pueblo.

NOORD: Lee Take Away, Noord 82.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenveldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-849.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Teenwolf* (14 jr.); 24.00 uur *Het Zweedse meisje in Parijs* (18 jr).
II: 20.45 uur *Mean Season* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 & 24.00 uur *Missing in Action II* (18 jr.).

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Sta. Cruz, tel.: 28028.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter T.H.K.Lin, Noord 68, tel.: 22694/21522.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter J.Tromp, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833/24300.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

ARUBA TIVOLICLUB: vanaf 20.00 uur Hollandse avond.

*****

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Teenwolf* (14 jr.).
II: 18.00 uur *El aniversario de oro del Pato Donald* (alle leeft.); 20.45 uur *Mean Season* (18 jr.).
DRIVE-IN; 21.00 uur *Missing in Action II* (14 jr.).

*****

Initiatiefnemer Malmberg tevreden

Palmreef project kan van start Staten unaniem achter garantie

ORANJESTAD — De Staten van Aruba hebben gistermiddag unaniem — zonder hoofdelijke stemming — de Landsverordening aangenomen, waardoor Aruba garant staat voor één miljoen dollar financiering voor het Palmreef Island- project, dat op het rif tegenover Balashi — ter hoogte van het WEB — gebouwd zal worden.

Initiatiefnemer, Harold Malmberg van De Palm Tours, was zeer ingenomen met de unanieme beslissing van de Staten. "Als je 27 jaar gewerkt hebt voor Aruba en het toerisme en de Staten nemen unaniem een dergelijke beslissing", aldus Harold Malmberg, "dan betekent dat men vertrouwen heeft en dat je goed gewerkt hebt". Eind van de maand zal het aannemers- bedrijf Van Kessel Construction beginnen met de aanleg van het strand op het eiland.

De Staten van Aruba hielden zich gisteren enige uren bezig met de ontwerp Landsverordening tot regeling van de te verlenen garantie. Uit de vragen bleek dat alle leden voorstanders waren van het project doch van de ministers Armand Engelbrecht en Don Mansur wat meer gegevens wilde weten over de garantie- verlening en de mogelijke gevolgen daarvan. Kort na drie uur werd gistermiddag het regerings- voorstel unaniem aangenomen.

De heer Harold Malmberg vertelde desgevraagd aan de Amigoe, dat reeds contacten met lokale aannemers werden gelegd voor uitbrengen van mogelijke offerten voor dit project. De acht houten gebouwen van een speciale open constructie zullen in Florida gebouwd worden. Het project — dat een totale investering van 2.2 miljoen vergt — zal in fasen worden uitgevoerd. In de eerste fase vinden ongeveer vijftig mensen werk. Bij de voorbereidingen die De Palm getroffen heeft, behoorde ook de bouw van een zichzelf voortbewegende barge — gewoonlijk wordt een barge gesleept — die nu gebruikt gaat worden om de bouwmaterialen naar het eiland te brengen. Daarna wordt deze barge omgebouwd in een soort ferry, die aan ongeveer 250 passagiers plaats zal bieden. Bij het WEB komt een terminal, van waar de ferry dan naar het rifeiland vaart.

De heer Malmberg vertelde nog dat men definitief van start zal gaan wanneer de financierings- papieren getekend zijn. Gistermiddag werd reeds de betrokken maatschappij in Nederland op de hoogte gesteld van de goedgekeurde garantie door de Staten. Hij verwacht dat in een week alles geregeld wordt.

DIVERSEN
SPORT
SOFTBALL
(toernooi «Double Elimination»)
10.00 uur Boogaloo vs Amstel Vets; 11.30 uur Savaneta Real vs Kibaima; 13.00 uur Sugar Kings vs Pova Vets; 14.30 uur Tromp Cement Production vs Scampy - Little League Ballpark.
(Bush League Copa San Nicolas)
09.30 uur Calabas Blue Jays vs Zeewijk Stars; 11.00 Brazil vs Westpunt Hitters; 12.30 uur Kibaima Vets vs Savaneta Real Vets; 14.00 uur Signor vs Cura Cabai; 15.30 uur Formosa vs Ski Hitters - veld Lago Heights.

ARUBA RACING ASSOCIATION: 10.,00 uur alg. vergadering - Antonio's Restaurant.

VOETBAL
(3de divisie)
09.30 uur Atl. Dept. vs RCA: 10.45 uur Riverplats vs CB Ayó; 12.00 uur Atl. Dept. vs RCA; 14.00 uur Dep. Nacional vs Sportboys - Noord Sportcentrum.
(jeugddivisie)
16.00 uur SLD vs La Fama - La Fama; Bubali vs RCA - RCA.
(Fedeveta)
16.30 uur Nacional Vets vs Flor de Oriente - Aruba Jr.

BASKETBALL: 14.30 uur **(jun.)** Oasis vs Rebels; 16.30 uur **(B-kl.)** Socotoro B-team vs Estrella - Aruba Jrs.

FIETSTOCHT: 08.00 uur start en finish bij «Double 7», Savaneta.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
WIT GELE KRUIS
zuigelingenbureau
09.30-12.00 uur te Paradera
(kleuterbureau volgens afspraak)

KIWANIS **(Palmbeach)**: 19.30 uur dinner meeting - Aruba Beachclub.

LIGA DI MARIA **(San Nicolas)**: iedere maandagochtend van 08.00-12.00 uur kan pakjes Ayudo Social afgehaald worden - Milagrosa Centrum - Theresiastraat 6.

TOERISTENSCHIP: 09.00-15.00 uur «Britanis» - vert. SELMA.

UPA: 09.00 uur buitengewone vergadering - Clubgebouw, Arendstraat 40.

SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» **(donderdag)**: 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel.
(zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - POVA-zwembad.

ARUBA WEIGHTLIFTING ASSOCIATION: 17.00-19.00 uur gewichtheftraining - Sportcentrum Noord.

VERENIGING VOOR ZWEMONDERWIJS ARUBA: 17.30-19.30 uur zwemlessen (voor dipl. B, E, D en F) - Americana Hotel.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» **(training)**: 16.00-17.00 uur Divi Divi Hotel.

ATTA: 15.30 uur trainingskamp - Club Don Bosco.

VOETBAL **(overheidstoernooi)**: 19.00 uur Setar vs Biblioteca Nacional - Lago Sportpark.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

Geen commentaar

Full time Statenlid werkzaam als advocaat

ORANJESTAD — Statenlid mr. John van der Kuyp weigerde gisteren aan Telenoticias om commentaar te geven op het feit dat hij als Statenlid een volle dagtaak heeft, maar dat hij desondanks gisteren bij begin van de openbare Staten- vergadering niet in de Statenzaal aanwezig was, maar in de rechtszaal een cliënt stond te verdedigen. Zoals bekend hebben sinds 1 januari 1986 de Arubaanse Statenleden aan hun lidmaatschap — waarvoor een behoorlijke salariëring wordt betaald — een volle dagtaak en kunnen daardoor geen ander werk gaan uitvoeren.

De heer Van der Kuyp liet Telenoticias weten, dat hij in deze geen verantwoording heeft af te leggen, alleen wees hij naar zijn presentielijst in de Staten, waar hij tot op heden altijd aanwezig is geweest. Overigens wees de heer Van der Kuyp op afwezigheid van andere Statenleden, die steeds afwezig zijn omdat zij op **reis gaan voor zaken, die niets met Statenwerk van doen hebben.** Zoals bekend is een commissie in de Staten doende een studie te maken van de "volle dagtaak" van de Statenleden en hoe dit opgevat dient te worden.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Lagoenweg 9A, 1e verdieping): iedere werkdag van 07.30-12.00 / 13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BIBLIOTECA NACIONAL **(openingstijden)**
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.00 uur; woensdagochtend gesloten, in de middaguren geopend van 12.30-19.00 uur, om 13.30 uur uitlenen van boeken; van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/13.00-17.00 uur studiezaal open voor publiek

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden)**: dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 The world of tools: «The hammer»; 18.15 The A-team: «Little woman with accent»; 19.00 Rikesa Universal; 20.00 Telenoticias; 20.30 Miami Vice: «Buddies»; 21.20 Estreno: «Mr. Scarface»; 23.00 CNN international hour; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Solid gold; 17.50 Quiz «13»: «Maria College vs Augustinus College»; 18.45 Count down; 19.30 Showtime; 20.30 Tele-Resumen; 21.00 Quo Vadis; 22.15 CNN international hour; 22.45 Santo Domingo invita; 23.30 Sluiting.

MAANDAG: 13.00-15.00 Take two (live); 18.00 Starfleet; 18.30 Telenovela: «La Sombra»; 19.30 The world tomorrow: «Is anything wrong anymore?»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 CNN international hour; 22.00 Dynasty; 23.00 Showbiz today; 23.30 Sluiting.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds H.Hessen (zondagsschool in het Jeugdcentrum).
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds H.Hessen (zondagschool op dezelfde tijd).
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.

*****

ORANJESTAD — Een gedeelte van het team van het Amerikaanse tijdschrift Essence is al op Aruba en is op de foto te zien met personeelsleden van het Toeristenbureau. Vlnr: Myrna Jansen- Feliciano (Toeristenbureau), Adri de Palm (Toeristenbureau), art director Gregory Gray, fotograaf Enrique Badulescu, PR- vrouw / coördinatrice Misani Gayle, mode- redactrice Ionia Dunn-Lee en Rafael Estrada (Toeristenbureau).

Acht maanden voor sieradendiefstal

ORANJESTAD — De man F.J. (26) werd op vrijdag terzake diefstal door de rechter veroordeeld tot een gevangenisstraf van acht maanden met aftrek, waarvan vier maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar en onder toezicht- stelling van de Reclassering.

Het vonnis was gelijk aan de eis van de officier. Beklaagde F.J. had op 10 augustus uit een woning te Catiri juwelen en andere artikelen ter waarde van zesduizend florin gestolen.

Geld, sieraden en portofoon buitgemaakt

ORANJESTAD — De recherche moest uitrukken voor inbraak in een woning aan de Belgiëstraat op de Eagle, waar een deur geforceerd en de inooedel overhoop werd gehaald. De meegenomen buit bestond uit sieraden en een bedrag van 500 florin.

De man G.G. liet zijn auto open staat bij een hotel aan de Smithboulevard, hetgeen in een dure grap resulteerde. Zijn radio- portofoon, ter waarde van 3500 florin, werd door een onbekende weggenomen.

In de Wilhelminastraat werd de ijzeren deur van een refresqueria geforceerd. Het mindere inspanning werd hierna uit een kasregister 120 florin, uit een speelautomaat 200 florin, 50 karton sigaretten en een hoeveelheid levensmiddelen meegenomen.

Nog steeds veel onverzekerde wagens

Grote jaarlijkse verkeers controles weer begonnen

BALASHI — Met de nodige "tam-tam" werd gisteren door de politie op Aruba een grote verkeers- controle aangekondigd. Op het laatste ogenblik werd de pers op de hoogte gesteld om daar ook bij te zijn.

De grote controle vormt de inzet van een aantal controles in verband met de komende feestdagen. Het is een traditie bij de politie geworden om tegen het eind van het jaar dergelijke controles te houden. Voordat gisteravond de grote verkeers- controle begon, werd bij de Verkeerspolitie de nodige uitleg gegeven over de controle. Bij de daarop volgende controle kon de pers van nabij zien, dat er nog veel automobilisten op Aruba zijn, die de mening zijn toegedaan van "laat de boel maar waaien". Zij moesten ervaren dat dit de nodige processen- verbaal kon opleveren, zeker tijdens een grote politie- verkeerscontrole, die in feite iedere dag moet worden gehouden.

Overigens bleek gisteravond bij de controle weer eens overduidelijk dat door "nalatigheid" van de regering om hiervoor wettelijke voorzieningen te treffen, nog vele auto's onverzekerd op Aruba rondrijden — gesproken wordt dat ruim dertig procent niet aan de wettelijke verzekerings- plicht voldoet omdat de regering nog steeds niet geregeld heeft dat bij betalen van de nummerplaat- belasting een verzekerings- bewijs moet worden overlegd.

De Amigoe tekent hierbij aan dat het mooi is met veel "tam-tam" een verkeers- controle te houden, maar dat de overheid zelf wat veiligheid op de weg een goed voorbeeld dient te geven. Ten aanzien van de wettelijke verzekering is dit — ondanks verzoeken van vele en vele malen — nog steeds niet geschiedt.

Begroting over twee weken in Centrale Commissie

ORANJESTAD — Statenvoorzitter Pedro Bislip bevestigde dat de begroting 1986 bij de Staten werd ingediend.

De voorzitter zal de Statenleden twee weken de tijd geven een en ander te bestuderen voordat de begroting in de Centrale Commissie wordt behandeld. Daarna zal gezien worden of de regering schriftelijk of mondeling in de Centrale Commissie antwoord op gestelde vragen zal geven, waarna behandeling in openbare vergadering kan plaatsvinden. Voorzitter Pedro Kelly bevestigde ook de ontvangst van de twee ontwerp- lands- verordeningen voor olie- exploratie en -exploitatie: een initiatief- voorstel van de MEP en één van de regering. Hij verwacht dat uiteindelijk de Staten zullen moeten beslissen hoe een en ander behandeld wordt.

ARUBAANS COMMMENTAAR

Regering regeer

MINISTER-PRESIDENT MR. Henny Eman stelt bij herhaling dat er veel projecten in de pijplijn zitten, maar dat het nog niet gelukt is die projecten eruit te krijgen. De vraag is dan: Hoe komt dat? Zou het kunnen zijn, dat onze overdreven bureaucratie zelf de schuld is van die trage gang van zaken? Moet het allemaal zo lang duren en zijn de problemen die door de verschillende departementen en ambtelijke instanties worden opgeworpen wel zo belangrijk. Wij hebben sterk de indruk dat er nog veel teveel red-tape is en sterker: er is in sommmige sectoren van de overheid absoluut geen besef van de crisis-situatie waarin Aruba verkeert.

Men heeft nog niet door, dat in deze tijd een project heel anders moet worden bekeken dan een paar jaar geleden. Toen kon men zeggen: leuk plan, maar u moet wel precies aan onze eisen voldoen en ontzettend veel geduld hebben. U zult dan ooit van ons wel horen op welke voorwaarden uw plan kan worden gerealiseerd. Dat die tijd voorbij is, wordt nog niet overal gezien. Allerlei ambtelijke instanties werken nog net zo langzaam als toen en ondernemers die de moed hebben om in deze moeilijke tijden met plannen te komen — en die zijn er gelukkig nog wel — ergeren zich groen en geel aan het wachten op antwoord van de overheid. Komt er dan eindelijk antwoord, dan is het nog vaak negatief of komen er condities bij die opnieuw veel tijd gaan vergen. Onze ministers zijn op dit punt veel te meegaand.

Een minister moet ervoor zorgen dat een project uit de pijplijn komt, erop toezien dat zo'n project niet te lang in de ambtelijke molen zit. Minister Mansur heeft deze week gezegd dat ieder project op zich moet worden beoordeeld en realiseerbaar moet worden gemaakt. In de praktijk mankeert het daar nog wel eens aan. Wij hopen dat de minister snel maatregelen neemt, zodat niet alleen zijn departement, maar ook die van collega ministers de in behandeling zijnde projecten coördineren en snel realiseerbaar maken. In een tijd van crisis kan het niet anders. De minister moet met zijn ambtenaren duidelijk afspreken wanneer een advies klaar zal zijn. Dat moeten dagen zijn en geen weken of maanden! Bovendien moet het advies gericht zijn op realisatie van het project en niet een vrijblijvend advies zijn of een afwijzing op grond van verouderde of in ieder geval in een tijd van crisis niet relevante regels. We kunnen ons nu niet veroorloven om een hotelproject van honderden kamers en dus honderden arbeidsplaatsen, de mist in te laten gaan, omdat een ondernemer een paar meter meer strand wil hebben.

We kunnen ook een belangrijk hotelproject niet eindeloos rekken, omdat we het niet eens kunnen worden over de daarvoor noodzakelijke verplaatsing van een politiewacht. Wie op deze manier nog bezig is, heeft nog niets begrepen van de situatie waarin Aruba nu zit. Ambtenaren vergeten vaak dat aan zo'n project moeizame onderhandelingen over financiering voorafgegaan zijn. Meestal zijn dat buitenlandse financiële instanties en als die merken dat het project om redenen van red-tape en bureaucratie niet snel rondkomt, dan gaan zij het geld dat voor het project beschikbaar gehouden werd een andere bestemming geven. Ambtenaren hebben geen idee van wat er in de wereld van ondernemen en financieren omgaat en dat is hen niet kwalijk te nemen. Maar ministers weten dat wel en die zijn verantwoordelijk voor de te langzame en weinig dynamische besluitvorming op hun departementen.

Algemeen werd verwacht dat met het wegvallen van de dubbele bestuurslaag van vóór de status aparte, er echt flitsend reageren en regeren mogelijk zou zijn. Het lijkt er nog niet op moeten we tot onze spijt constateren. Het werken in een coalitie van vier partijen zal daar wel mede debet aan zijn, maar dat dit onvermijdelijk is, kan er bij ons niet in. Het moet toch mogelijk zijn om in een Ministerraad de knelpunten van de in de pijplijn zittende projecten een of tweemaal per week door te nemen en in een gezamenlijk overleg de knopen waar nodig door te hakken.

Het eerste jaar van de regering-Eman en van het land Aruba is bijna om. Er is in dit jaar zeker veel werk verzet. Er is puin geruimd en de overheid draait op verschillende punten beter dan voorheen. Maar we zijn er nog lang niet. Deze regering heeft de prioriteit gelegd bij het op gang brengen van projecten in de particuliere sector. Dat is een goede prioriteit, hoewel de sanering van het overheidsapparaat ook heel urgent is, maar als dan diezelfde overheid niet met meer elan en durf met de ondernemers meedenkt en snel knopen doorhakt waar het rol van de overheid in die projecten betreft, dan ondergraaft zo'n overheid haar eigen doelstelling. Daarom zeggen wij tegen deze regering: kijk eens in die pijplijn, stimuleer uw ambtelijke instanties, stel tijdslimieten voor adviezen, neem uw eigen verantwoordelijkheid als ministers en wijk af van de adviezen als dat in onze huidige situatie nodig is, kortom: REGERING REGEER!

Oduber: Waarom kwam regering niet naar Staten voor garantie

MEP niet tegen jachthaven maar alleen mits goed gepland

ORANJESTAD — Na behandeling van het Swain Wharf- project door de Arubaanse Staten, welke werd besloten met afwijzing van een MEP-motie hierover, werd van de MEP- fractieleider Nelson Oduber een lange verklaring ontvangen. Hierin geeft hij opnieuw de uiteenzetting, dat weliswaar de MEP niet tegen het jachthaven- project is, mits goed gepland en uitgevoerd.

Hij herhaalt dan nog eens uitvoerig het standpunt van de MEP, zoals hij dat ook dinsdag en donderdag in de openbare vergadering van de Staten gedaan heeft. Onder meer houdt dit in, dat volgens de MEP de financiering van dit project niet rond is. Wel zou volgens Oduber de minister- president aan Bob Swain in een brief een garantie van twintig miljoen dollar hebben toegezegd. In dit verband vraagt Nelson Oduber zich af, waarom de regering wel met een garantie- verklaring voor het Palmreef- project van een miljoen dollar naar de Staten komt en niet voor de twintig miljoen dollar garantie van Swain.

Onder meer zou gebleken zijn dat na besprekingen op Domeinbeheer deze dienst een concept brief had opgesteld, waarin onder meer vermeld stond dat de regering na de ontvangen stukken te hebben bestudeerd, haar eindbeslissing zal geven of er wel of niet een garantie wordt gegeven. Volgens Domeinbeheer wilde de premier deze zinsnede niet in de bedoelde brief aan Swain zetten. Domeinbeheer zou opgemerkt hebben: "Er bestaat inhoudelijk een significant verschil tussen het dezerzijds opgestelde concept en de op 14 maart jl. aan de heer Swain verstuurde brief. Ook gaat de heer Oduber in zijn verklaring nog uitvoerig in waarom de heer Thompson zich uit de groep Swain terugtrok. Ook met de offerte voor het opvullen van het land waar de jachthaven zou moeten komen, zou volgens Nelson Oduber niet juist gehandeld zijn. Er was geen openbare aanbesteding en de firma ATCO zou een offerte hebben uitgebracht die vier ton lager lag. De Staten kregen geen inzage van deze offerte, wel van het contract tussen Swain en Van Kessel, die het werk uitvoert. De heer Oduber stelde tot slot dat zijn partij in de Staten een motie indiende om een en ander veilig te stellen en Aruba voor problemen te behoeden. Daarin werd opgemerkt dat de premier een garantie had toegezegd, terwijl de financiering niet eens rond is. Dat althans de Staten niet op de hoogte zijn van de totale kosten van het project en de som geld waarvoor de regering garant wenst te staan eveneens niet bekend is. Bij de regering werd aangedrongen nog voor het eind van dit jaar een met documenten onderbouwde ontwerp landsverordening voor de goedkeuring van een garantie voor een som geld ter financiering van het jachthaven- project bij de Staten in te dienen. Deze motie werd met 12-8 afgewezen.

Twee winnaars lotto

ORANJESTAD — Gisteren waren er wel twee winnaars voor de hoofdprijs (f.20.375,30) van de Sportlotto, waardoor ieder f.10.187,65 zal krijgen. De getrokken nummers waren 1-10-15-24. Voor de tweede prijs (f.8.644,25) waren er 58 winnaars en ieder van hen ontvangt f.149,05. De lotto van volgende week begint met de magere pot van ongeveer vijfduizend florin.

Record van aantal gezwommen banen met 126 verbeterd:

De 24-uurs zwemmarathon van de marinebasis Parera werd door het eigen team gewonnen

WILLEMSTAD — Zaterdag 8 november om precies 12.00 uur schoot de commandant van de marinebasis Parera, de luitenant-kolonel De Bruin, de jaarlijks terugkerende 24-uurs zwemmarathon met een oorverdovende knal van start.

In het zeer fraai opgetuigde marinezwembad te Parera gingen vijf teams de strijd met elkaar en de tijd aan. De grote afwezigen waren het team van de mariniierskazerne Savaneta en de 21e infcie Curaçao. De laatstgenoemde was nota bene de winnaar van vorig jaar.

Echter, de op het laatste moment uitgenodigde waterpolovereniging De Dolfijnen was meer dan een goede vervanger. De door de ploeg geleverde prestatie noodde het team van Marinebasis Parera alles te geven. Dit had tot gevolg dat het recordaantal banen van vorig jaar(3723) met liefst 126 banen werd verbeterd.

Alle vijf de deelnemende teams hebben het 24 uur volgehouden. Dit is voor alle teams en in het bijzonder voor het detachement Suffisant een goede prestatie. Op zondagmiddag 12.00 uur werd door de commandant het eindschot gelost en zag de stand er als volgt uit:

1. Comb. team Marinebasis Parera 3849 banen (96.2 km)
2. De Dolfijnen 3660 (92,5 km)
3. Tap Maar In 3316 (82.9 km)
4. Gezinsleden def. personeel 3183 (79,5 km)
5. Det. Suffisant 2750 (68,7 km)

Door de vele attracties rond het zwembad gedurende de volle 24 uur, werd het zwemgebeuren een ware happening. De zwemmers konden dan ook op grote belangstelling van het publiek rekenen op beide dagen.

Na een korte afsluitende toespraak van de commandant van de marinebasis Parera, waarin de deelnemers werden gefeliciteerd met hun prestatie en de organisatie werd bedankt voor het vele werk dat men had verzet (mede mogelijk gemaakt door de vele sponsors die aan dit evenement hun medewerking verleenden), werden de prijzen uitgereikt.

WILLEMSTAD — Het trotse team van de marinebasis Parera wordt gefeliciteerd door luitenant-kolonel De Bruin, de commandant van de basis. Het team brak het banen-record met maar liefst 126 banen.

TENNIS/NEW YORK — De Zweden Stefan Edberg en Joakim Nystrøm zijn zeker van deelneming aan het Master- toernooi, dat begin december in New York wordt gehouden. Edberg, die zondag het toernooi van Stockholm won, staat derde op de Grand Prix-lijst. Nystrøm staat een plaats lager. Ze kunnen in de resterende vijf toernooien niet verdwijnen uit de groep van de nummers een tot en met acht. Deze posities geven recht op deelneming aan de Masters-finale.

ZEILEN/FREMANTLE — Het Nieuwzeelandse jacht KZ 7 is alleen op de eerste plaats terecht gekomen van het zeilevenement, dat de uitdager van Australië in de strijd om de America Cup moet opleveren. Schipper Dick Jackson, 25 jaar pas, versloeg met zijn bemanning naaste concurrent "America 2" met een verschil van ruim twaalf en een halve minuut. Na 20 races leidt de KZ 7 met negentien overwinningen.

0-0-0-0-0

Vandaag finalewedstrijden schoolvoetbal-toernooi 100 jaar Fraters

WILLEMSTAD — Vanmiddag wordt het jeugd voetbal toernooi voor de basisscholen ter gelegenheid van 100 jaar Fraters in het Dr. Antoine Maduro stadion te Kintjan afgesloten.

In de strijd om de derde en vierde plaats strijden Brazilië (San Jose en Ala Blanca school) en Italië (Giovanni school) om de beker. Deze wedstrijd, die om 13.30 uur aanvangt, wordt om 14.45 uur gevolgd door de grote finale tussen Duitsland (Canisius college, Chaya Willems en M.L. King school), dat in de halve finale werd verrassend met 5-2 van Brazilië won op het terrein van Rust en Burgh, en de verrassing van dit toernooi Portugal (de scholen uit Koraal Specht).

Het geheel zal door twee muziekgroepen worden omlijst. Aan het einde van de wedstrijd zal frater Aurelio persoonlijk de mooie prijzen aan de winnaars uitreiken. Een van de hoofdprijzen zijn passage-biljetten naar Bonaire om aldaar tegen het basisschool team van Bonaire uit te komen.

WILLEMSTAD — De vier teams die in de finalewedstrijden uitkomen:
Om de 3e en 4e plaats: Brazilië (San Jose en Ala Blancaschool) vs Italië (Giovannischool).
Om de 1e en 2e plaats: Duitsland (Canisius college, Chaya Willems en M.L. Kingschool) vs Portugal (team van de scholen uit Koraal Specht).

... Italië ...

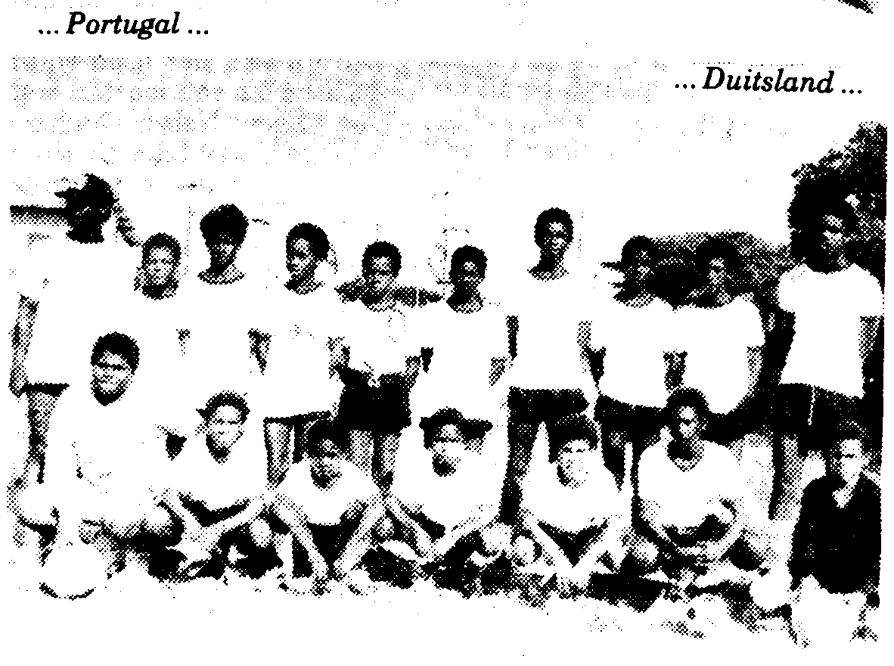
... Brazilië ...

... Portugal ...

... Duitsland ...

Frans voetbal:

Beide koplopers boekten winst

PARIJS — De 17e competitieronde in de hoogste Franse voetbalafdeling is woensdag zonder grote verrassingen verlopen. Aan de top wijzigde zich niets.

Zowel Marseille als Bordeaux zetten hun duels in winst om. Marseille wist in eigen huis Nice een 3-1 nederlaag te bezorgen. Bordeaux boekte de kleinst mogelijke overwinning in en op Auxerre: 0-1.

De uitslagen zijn:
Brest - Rennes: 2-1; Monaco - Nancy: 1-0; Toulouse - Le Havre: 3-0; Laval - Souchaux: 1-1; Auxerre - Bordeaux: 0-1; St. Etienne - Nantes: 0-0; Metz - Lille: 3-0; Racing Paris - Toulon: 2-0; Lens - Paris SG: 1-0; Marseille - Nice: 3-1.

De stand is:

1. Marseille	17-25
2. Bordeaux	17-25
3. Toulouse	17-21
4. Monaco	17-20
5. Auxerre	17-19
6. Paris SG	17-19
7. Nice	17-19
8. Nantes	17-18
9. Lens	17-18
10. Metz	17-17
11. Laval	17-17
12. Brest	17-17
13. Lille	17-16
14. Sochaux	17-16
15. Le Havre	17-15
16. St. Etienne	17-14
17. Racing de Paris	17-14
18. Nancy	17-11
19. Rennes	17-10
20. Toulon	17- 9

MALTA AMSTEL
SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
Damacor Bowling Club (Chuchubiweg)
open vanaf 17.00 uur.

TENNIS
(Amstel Dal e Numa-toernooi)
17.00-20.00 uur 4e ronde- wedstrijden - banen CSC, Damacor.

VOETBAL
(Kopa Antiyano)
20.00 uur Sithoc / Hubo (Curaçao) vs Real Rincon (Bonaire) - Stadion Dr. Antoine Maduro.

*****

ZONDAG
ATLETIEK
(Road Runners Club Kòrsou)
06.30 uur 8km Barbaraloop.

TENNIS
(Amstel Dal e Numa-toernooi)
16.00 uur finale verliezersronde;
17.15 uur finale winnaarsronde - banen CSC, Damacor.

ZWEMMEN
09.00 uur schoolwedstrijden - zwembad Asiento, Rust & Burgh.

*****

Team Animo 2 verloor bij default:

Lokale badmintoncompetitie had een zeer slechte avond

WILLEMSTAD — De laatste competitieavond van het lokale badminton is een zeer teleurstellende geweest. Bij het team van Animo 2 waren twee spelers afwezig, waardoor het team, toch tot aan dat moment goed meedraaiend in de top, twee onnodige verliespunten moest incasseren.

Felix Holiday zal vreemd hebben opgekeken toen hij bemerkte dat hij als enige speler van zijn team aanwezig was om Cadushi 1 te bestrijden. Hij deed wat van hem werd verwacht en versloeg Ryan Castel met 15-10, 15-7. Daarna was de strijd gestreden. Cadushi 1 won de andere vier wedstrijden bij default van de tegenstander.

Cadushi 2, uitkomend tegen het eerste team van Animo, was niet interessant. De enige partij die het vermelden waard is, is de strijd tussen Terrence Sybesma en Eugene Martens. Terrence verloor de eerste set met 15-11. Echter, in de tweede set kwam hij groots terug en trok de stand via 15-4 gelijk. In de derde, beslissende set maakte Eugene Martens echter duidelijk wie de sterkste was en won met 15-5. *Animo 1 won de andere vier partijen ook: 5-0.*

In de tweede klasse werd slechts één duel uitgevochten. Zeemacht 3 ging bij Cadushi 5 op bezoek. Zeemacht 3, trotse koploper in de tweede klasse, stond geen set af en pakte de twee competitiepunten via een 6-0 overwinning.

De stand tot aan vandaag:

Hoofdklasse:	
1. Animo 1	7-12 (27- 8)
2. Tampaña	6-10 (24- 6)
3. Animo 2	7-10 (20-15)
4. Cadushi 1	7- 8 (17-18)
5. Asiento 1	7- 2 (13-22)
6. Cadushi 2	(8- 0 (4-36)

Eerste klasse	
1. Animo 3	4-7 (18- 6)
2. Zeemacht 1	4-5 (15- 9)
3. Cadushi 3	4-0 (3-21)

Tweede klasse	
1. Zeemacht 3	8-15 (40- 8)
2. Cadushi 4	7-12 (34- 8)
3. Animo 4	7- 8 (23-19)
4. Asiento 2	7- 5 (18-24)
5. Cadushi 5	8-2 (14-34)
6. Zeemacht 2	7- 2 (7-35)

VOETBAL/ATHENE — Jong Griekenland heeft in Athene in een wedstrijd voor groep 5 van het kwalificatie-toernooi voor het Europees kampioenschap, met 2-1 gewonnen van de Hongaarse leeftijdgenoten. Eerder verloren de Grieken in het eerste duel in deze groep van Polen.

Als zich weer een incident voordoet:

Sponsor FC Den Haag overweegt ondersteuning te stoppen

DEN HAAG — FC Den Haag zal zondag in het bekerduel tegen SC Enschede in het Diekman stadion van FC Twente aantreden zonder de naam van de sponsor op de shirts. Geldschieter Hotelplan heeft besloten zijn naam niet meer te lenen aan de in opspraak geraakte eredivisieclub. De sponsor zal wel alle financiële verplichtingen met de voetbalclub nakomen. De overeenkomst loopt tot het einde van dit seizoen.

De directie van de reisorganisatie nam deze stap na overleg met het bestuur van FC Den Haag en het raadplegen van de eigen ondernemingsraad. Het verwijderen van de sponsornaam is onderdeel van een pakket maatregelen dat tot de winterstop geldt. Daartoe behoort ook het advies van het bestuur van FC Den Haag de uitwedstrijden zonder supporters te spelen.

De sponsor van FC Den Haag is teleurgesteld in het gedrag van de supporters. Zondag moest de competitiewedstrijd Excelsior - FC Den Haag door gewelddadigheden van de Haagse aanhangers worden gestaakt. Het bedrijf heeft nog geen beslissing genomen over een eventuele verlenging van het lopende contract. Een nieuwe overeenkomst wordt afhankelijk gesteld van de verdere ontwikkelingen gedurende dit seizoen. Bij een volgend incident, zo stelde de reisorganisatie, wordt financiële ondersteuning van de club onmogelijk. Hotelplan treedt al vier jaar op als geldschieter. Sponsor en bestuur willen de supporters vrijdag tijdens een gezamenlijke bijeenkomst van de ernst van de situatie overtuigen.

WIELRENNEN/AMSTERDAM — Jan van Wijk heeft voor de komende twee seizoenen een contract getekend met de wielerploeg van Peter Post. In 1986 heeft Van Wijk, in zijn eerste profjaar, voor de groep van Jan Gisbers/Roy Schuiten gereden.

SPORT IN HET KOR

BOKSEN/DEN HAAG — De Amsterdammer Jan van der Zee is tijdens het toernooi van de Nederlandse boksbond eveneens geslaagd voor zijn examen scheidsrechter/jurylid van de wereld amateur boksbond (AIBA).

0-0-0-0-0

WIELRENNEN/PARIJS — **De Zwitser Pascal Richard, zilveren medaille-winnaar bij de wereldtitelstrijd veldrijden, heeft een contract getekend bij de Franse wielerformatie La Vie Claire. De verbintenis geldt voorlopig voor een jaar. De Nederlander Johan Lammerts had al getekend bij deze ploeg. Richards landgenoot Serge Demierre vond onderdak bij de nieuwe Franse formatie 'Z'.**

0-0-0-0-0

TENNIS/HAREN — Marcella Mesker maakt 17 december haar rentree in het tennis tijdens de wedstrijden tussen 'oud en nieuw'. Deze ontmoeting vindt plaats in Groningen. Mesker, die in juli aan de knie werd geopereerd, denkt in maart weer te kunnen spelen in het enkelspel in het internationale circuit. In Groningen speelt zij met Tom Okker, Nicole Jagerman, Menno Oosting, Michiel Schapers en Marianne van der Torre.

0-0-0-0-0

HANDBAL/MUNCHEN — De Oostduitse jurist Ullmann heeft tevergeefs geprobeerd drie gevluchte junioren-handballers over te halen terug te keren naar hun vaderland. De drie, die na een toernooi in München achterbleven, kregen bezoek van de jurist, die hun moeders had meegebracht. De handballers gaven echter te kennen zij in Beieren wensen te blij

0-0-0-0-0

AUTOSPORT/PARIJS — internationale autosport-fe ratie Fisa belegt 15 decem een speciale vergadering. enige agendapunt is de kl van Peugeot tegen de org satoren van de rally van San mo. Die hadden alle Peug rijders uit de strijd genomen dat aan hun wagens een niet gestane technische verande was ontdekt.

0-0-0-0-0

VOETBAL/UTRECHT — eerste kwalificatie- wedst van het Nederlands Olymp voetbalelftal voor de Zomer len van Seoel (1988) wo woensdagavond 3 decembe het stadion van FC Utrecht speeld, aanvang half acht. genstander in De Galgenw is Oost-Duitsland.

0-0-0-0-0

WATERPOLO/UTRECHT Rob Tellegen uit Tilburg is genodigd als scheidsrechter treden bij de finale van de E pa Cup 1 waterpolo tussen D mo Moskou en Spandau Ber 29 november in Moskou.

0-0-0-0-0

VOETBAL/MONTE CA — De voetbalwedstrijd om de percup, tussen de winnaar de beker voor landskampioe en de winnaar van de cup voo kerwinnaars, vindt voort jaarlijks in Monte Carlo pl Steaua Boekarest en Din Kiev hebben 24 februari o leiding van de Italiaa scheidsrechter Agnolin de meur in het nieuwe stadion Monaco.

0-0-0-0-0

Derde ronde kende veel overwinningen in Groningen:

Rob Clerc verslaat medekoploper Galperin leidt nu het wereldkampioenschap dammen

GRONINGEN — De zeer hectisch verlopen derde ronde bij de strijd om de wereldtitel dammen, leverde donderdag zeven overwinningen en een protest op. Voor dat laatste zorgde Jannes van der Wal. De zeges werden opgeëist door vier van de vijf Sovjetgrootmeesters. Twee kwamen er op naam van Nederlanders Clerc en Vermin. De Surinamer Autar werkte zijn nul-parade weg door Van den Borst te verslaan. Rob Clerc veroverde door zijn overwinning op medekoploper Galperin alleen de leiding. De Nederlandse kampioen is de enige speler met de volle winst. Sovjet-kampioen Alexander Dibman klom naar de tweede plaats met een punt achterstand.

De strijdlust, die de meeste deelnemers ten toon spreiden, moest in deze ronde wel tot beslissingen leiden. In vrijwel alle partijen speelde de klok een zeer belangrijke rol. Rob Clerc liet het tegen Galperin aankomen op een dammen-eindspel, nadat de Israelische kampioen in het middenspel een kleine finesse had overzien. In een spannende tijdnoodfase toonde Clerc zich het slagvaardigst. Daardoor nam hij alleen de leiding.

Maar de Nederlander wordt op de voet gevolgd door Dibman. De Sovjet-kampioen leek in de eerste anderhalf uur meer na te denken over het tot kort voor de partij gelezen boek, dan over de **partij tegen Macodou N'Diaye.** Toch bleek dat schijn, want de strategie van de Sovjet was duidelijk. De Senegalees had in het middenspel zoveel tijd nodig, dat hij zijn voorsprong op de klok zienderogen zag teruglopen. In de tijdnoodfase volgde explosie op explosie. Niet alleen op het bord maar ook de klok moest harde klappen verwerken. Zo zeer zelfs, dat arbiters de spelers wat betreft tot enige kalmte moesten manen. Het publiek vond het schitterend. Dibman besliste in de fase de partij, alhoewel de Senegalees nog bijna twee uur nodig had de Sovjetsuprematie te erkennen.

De Belg Casaril bleek de aanvalsdrift van Mitsjanski niet tijdig tot staan te kunnen brengen. De Malinees Mamina N'Diaye werkte min of meer mee aan zijn eigen ondergang tegen Baljakin.

Wereldkampioen Anatoli Gantward mist duidelijk de vorm van de toernooien van 1980 en 1984. Hij moest de Afrikaanse kampioen Kane remise toestaan. Het protest van Van der Wal betrof een zuiver reglements-affaire. In de tijdnoodfase drukte Guinard de klok in, zonder een zet te doen. Van der Wal reageerde onmiddellijk met een volgende zet, maar daar ging Guinard niet mee akkoord. der het toeziend ook van aa mend international arbiter rinho uit Brazilië, annuleerd Fransman Van der Wals tw zet en vervolgde de partij als re er niets gebeurd. De Br aan beduidde Van der Wal d te spelen, hetgeen de o wereldkampioen ook deed. afloop diende hij echter een test in tegen deze gang va ken, waarover de beroepsc missie zich nu mag buigen.

Hans Vermin had meer m met de Braziliaan Leandro diens plaats op de ranglijst vermoeden. De Nederla won in de slotfase alsnog ove gend. Van der Borst we zichzelf tegen Autar in de pr men en kwam daar niet meer De hekstelling van Gerard sen tegen Koeperman had teindelijk voor de Nederla nummer drie niet het gew effect. Na een spannende denspelfase kwam hij niet der dan remise.

De stand na drie ronden is:
1. Clerc
2. Dibman
3. Baljakin, Galperin, Koe man, Korenevski, Mitsjan Vermin
9. Gantwarg, Jansen, Kane, der Wal
13. Autar, Van den Borst, C ril, Guinard, Kouame, Ma N'Diaye
19. Macodou N'Diaye
20. Leandro

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**Openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**Openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

JAZZCONCERT (**15 november**): 20.30 uur in de Neptuneroom, Bonaire Beach Hotel.

SPORT
VOETBAL
(**Kopa Antiyano**)
20.00 uur Vitesse (Bonaire) vs Victory Boys/ UTCO (Curaçao) - Stadion te Playa.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

WILLEMSTAD — In verband met het 100- jarige verblijf van de de Congregatie van Fraters van Tilburg op de Nederlandse Antillen heeft de gevolmachtigde minister in Nederland Boy Fernandez het speciaal voor dit jubileum uitgegeven boek "De Fraters van Zwijsen" overhandigd aan premier Ruud Lubbers. Dit gebeurde gisteren bij de aanvang van een vergadering van de Rijks- ministerraad.

Tijdelijke werknemers DOW laten opruimen

Bonhata maakt zich bezorgd over de voortschrijdende vervuiling

KRALENDIJK — In een brief aan het BC van Bonaire heeft het bestuur van de Bonaire Hotel and Tourist Association (Bonhata) zich bezorgd uitgelaten over de vervuiling die de laatste jaren op Bonaire hand over hand toeneemt. Juist het komende toeristen- seizoen moet volgens Bonhata een dringende reden zijn voor het BC de hand aan de ploeg te slaan en de tijdelijke werknemers van DOW in plaats van een machete in de hand te geven, maar liever weggegooide flessen, cups en autowrakken te laten opruimen.

Het dagelijks bestuur van de Bonhata, voorzitter Kees Fekkes, vice- voorzitter Paul Maduro, en verkoop- directeur Hugo Gerharts benadrukken in hun brief aan het BC, dat Bonaire met de reputatie van schoon eiland langzaam maar zeker vervuilt. Juist nu de kersttijd nadert, aldus het Bonhata- bestuur en het drukke toeristen- seizoen voor de deur staat, waarbij niet alleen legio toeristen per vliegtuig, maar ook vier maanden lang per cruiseschip zullen arriveren, worden er vele tours over het eiland gemaakt om het natuurschoon van Bonaire te bewonderen.

Het is bekend, aldus het Bonhata- bestuur, dat het BC uit sociaal oogpunt tegen de kersttijd zoveel mogelijk mensen tijdelijk werk wil verschaffen en het Bonhata- bestuur verzoekt derhalve aan het BC om voor 1986 de werkzaamheden die gewoonlijk worden verricht, enigszins te veranderen. Geef deze arbeiders geen machete meer, aldus de raad van Bonhata, waarmee de mooie bomen en planten genadeloos worden weggemaaid, maar laat de arbeiders de her en der verspreid liggende rommel opruimen die daar is neergegooid door de lokale bevolking en de vele bezoekers, onder andere uit Curaçao. Mensen die zonder nadenken hun flessen, cups en ander afval gewoon tijdens het rijden uit de auto werpen. Ook de eigen bevolking, aldus Bonhata, is daar debet aan.

VOORBEELD

Verkoopdirecteur van Bonhata, Hugo Gerharts, is onlangs in Singapore geweest voor bijwoning van de ASTA- conferentie. Singapore heeft een oppervlakte die twee keer Bonaire bedraagt. In tegenstelling tot de ruim tienduizend inwoners van Bonaire, wonen er te Singapore echter 2,5 miljoen, hetgeen dus op een oppervlakte van tweemaal Bonaire aanzienlijk hogere bevolkings- dichtheid betreft. Toch, aldus Hugo Gerharts, kan Singapore buiten de Verenigde Staten, als een van de schoonste landen beschouwd worden. Mede omdat daar een wet is aangenomen, die het werpen van afval op de openbare weg strafbaar stelt.

Zelfs toeristen die zich bezondigen aan het werpen van afval — en daaronder valt ook een sigarettepeuk! — worden bestraft met een hoge geldboete. De Bonhata vraagt zich af of een dergelijke wet op Bonaire ook niet zinvol zal zijn. De toeristen- opbouw op Bonaire is van een te groot belang, aldus de Bonhata- vertegenwoordigers, om niet reeds nu te beginnen met plannen voor de toekomst die de groei van het toerisme zullen verzekeren.

Volgens Broertje Janga (POB)

EG financiering opgespaard voor verkiezings doeleinden

KRALENDIJK — De leiders van de Bonaireaanse Arbeiders Partij (POB) hebben de inhoud van de overeenkomst die moest leiden tot de renovatie en wegaanleg van het Washington- park tot in de puntjes bestudeerd. Volgens Broertje Janga is er een bedrag achter gehouden, dat tegen de verkiezingstijd gebruikt zal worden voor het creëren van werkgelegenheid en het daardoor behalen van stemmen. De POB meent dan ook dat een onderzoek naar de financiële afwikkelingen door de EG veel duidelijk zal maken.

De overdracht van het project Washington- park werd een besloten zaak. Noch de bevolking van Rincon, die toch veel belang had bij de uitvoering van het project, maar evenmin de lokale pers werden uitgenodigd aanwezig te zijn. De overdracht van het project ging volgens de POB gepaard met de aanbieding van een schaaf- machine en de inmiddels beruchte lucht gekoelde jeep. In de raad zijn daar vele vragen over gesteld, maar volgens de POB zijn daar tot op heden geen antwoorden op gegeven. Wel heeft de POB uit de lokale pers vernomen, dat de wegen in het Washington- park geasfalteerd zullen gaan worden. Al enkele malen heeft de politieke partij POB een geldbedrag aangeboden voor de fotograaf die de asfaltwegen in het Washingtonpark wist te vereeuwigen. Nu, aldus Broertje Janga, is er plotseling 350.000 gulden beschikbaar om een asfaltweg aan te leggen. Uit diepgaande financiële bestudering echter meent de POB dit bedrag een leugen en meent dat het BC zelfs een bedrag van 675.000 gulden heeft achter gehouden om te besteden in de verkiezingstijd.

De EG zal een onderzoek moeten instellen, aldus de POB-woordvoerder, die daaraan toevoegt dat het BC gehouden is met onmiddellijke ingang de weg van het Washingtonpark te asfalteren. Volgens Janga is een tweede eis, dat de werkzaamheden worden uitgevoerd door de aannemer en dus niet door DOW, derhalve in eigen beheer. Dat beschouwt de POB als een overwinning van een strijd die in het welzijn van Bonaire is gevoerd. Nog slechts 161 dagen, aldus Broertje Janga, en de verkiezingen zullen de POB binnen het BC brengen, aangezien noch de PDB noch de UPB buiten de sleutel- positie van de POB om zal kunnen.

Tentoonstelling 100 Jaar Fraters

Excursie in het verleden

WIE VAN GESCHIEDENIS houdt en graag naar oude foto's en documenten kijkt, heeft nu de gelegenheid een excursie te doen in het verleden.

Vrijdagavond was de feestelijke opening van een tentoonstelling in het kader van de viering van de 100-jarige aanwezigheid van de fraters van Tilburg op Curaçao. In de vroegere kapel van het oude St. Thomas College is een schat van herinneringen van de periode van 1886-1986 bijeen gebracht.

Na het spelen van de volksliederen door de St. Vincentius Harmonie kon gedeputeerde ing. Salsbach dan ook op zijn vraag: "Waar zijn de fraters gebleven?" antwoorden, dat de bezoekers in deze expositie de gelegenheid wordt geboden, een reflectie van de werkelijkheid te kunnen zien. De heer Pedro Maduro ging in zijn inleiding nader in op het werk en de namen van de fraters, welke aan verschillende generaties Curaçaoënaars niet alleen les hebben gegeven, maar daarnaast ook voor een verdergaande vorming zorg droegen. Frater Walfried van Etten, voor de feestelijkheden samen met algemeen overste Wim Verschuren teruggekeerd, knipte het lint door.

Een rondgang langs de 141 tentoongestelde foto's begint bij een opname van het afscheid in Nederland van de fraters Mauritius, Ludgerus en Patritius, die op 13 november 1886 als eersten van de in totaal 204 fraters vanuit Tilburg naar de Benedenwindse eilanden werden uitgezonden en geeft blijk van de diverse activiteiten van de fraters: het Colegio Santo Tomas, weeshuis Scherpenheuvel met zijn ambachts- opleidingen, Jonge Wacht, RK verkenners en zeeverkenners, voetbal en muziek- opleiding.

Een tweede belangrijke gedeelte van de tentoonstelling wordt gevormd door het grote aantal schoolboeken dat door de fraters werd geschreven en uitgegeven, met daarnaast antiquarische uitgaves onder andere de recentere leerboeken Spaans «El Puente» en «Zonnig Nederlands», een methode die speciaal voor het Antilliaanse kind bedoeld is en nu nog op de scholen wordt gebruikt.

Niet alleen op onderwijsgebied hebben de fraters hun sporen achtergelaten, hun veelzijdigheid wordt duidelijk bij het bekijken van de rond twintig schilderijen en tekeningen, allemaal van de hand van de fraters.

SAPATE 3

100 jaar Fraters, Akademia di Arte, Roodeweg 7 tot 28 november van 10.00-12.00/16.00-22.00 uur.

Geslaagden spellingsexamen

KRALENDIJK — Van de 72 leerkrachten die het spellings- examen hebben afgelegd, zijn er vijftig geslaagd. Dat het resultaat enigszins mager lijkt, wijt Kopebo-voorzitter Norwin Willem onder andere aan het feit, dat alle leerkrachten aan het examen hebben deelgenomen; ook de zes die het Papiamentu mondeling noch schriftelijk beheersen.

Zoals bekend werd de cursus voor iedere leerkracht verplicht gesteld, zonder dat er enig onderscheid werd gemaakt tussen op Bonaire geboren leerkrachten die afkomstig van Curaçao, Aruba, Suriname of Nederland. De vijftig geslaagden zijn:

Helen Getrouw-Brandon, Adeline Thomas, Rignald Wout, Susan Atmodimedjo, Brenda Tjie-Tjie, Cristine Willem-Landwier, Gerrit Zijlstra, Magna Thodé, Gregorita Thodé, Francisca St. Jago, Nilva Wout, Emma Winklaar, Elvio Thomas, Jacintha Wout, Ligia Sambo-Martijn, Gabriela Thielman, Norwin Willem, Sergia Winklaar, Morela Wanner-Pourier, Jacintha Schlingman, Geraldina Dammers, Benita Balentien-Janga, Crispina Cicilia-Janga, Vilma Albertsz, Theodora Booi, Magda Booi, Enigma Giskus, Yolanda Cicilia-Jacobina, Alex Frans, Espedita Carolina, Ephrima Hoyer-de Windt, Carmo Cecilia, Geraldine Cicila-Sealy, Otti Korridon, Lea Bernabela, Miralda Frans, Filomena de Palm, Tecla Piar, Berta Martis, Judith Statie, Urba Pourier, Elia Statius, P. Martis, Gerda Mercera-Janga, M. Ludowika, Andrienne Landwier, Roberta Robles, Violeta Rosario, Thea Pauletta, E. Pourier-Emerenciana.

100 jaar St. Thomas

WILLEMSTAD — In het kader van het 100- jarig bestaan van het Sint Thomascollege is aanstaande maandag 17 november een wandelmars door Otrabanda, van half negen tot tien uur 's morgens, met daaropvolgend een tekenwedstrijd van half elf tot half een. Dinsdag is er een Toneelvoorstelling door en voor de leerlingen, en woensdag een sport- en spellen- dag. De vieringen worden vrijdag afgesloten met de onthulling van het naambord van de school en de prijsuitreiking voor de tekenwedstrijd en de sport- en spellendag.

Officier eist zware straffen

Vervolg van Pag. 3

heeft vrijgemaakt met het voorop gezette doel een bepaalde handelaar te begunstigen. Daarvoor zou deze ambtenaar tot twee keer toe 500 gulden hebben ontvangen. Dit wordt door hem ontkend, terwijl Jackson naar voren bracht dat het niet als bewezen kan worden geacht door andere verklaringen, daar die tegenstrijdig zijn. De advocate eiste vrijspraak voor haar client in plaats van de geeiste 30 maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf met aftrek van het voorarrest en achtte tevens de eis voor onmiddellijke ingevangenis- neming niet terecht, waarin de rechter met haar meeging.

DOUANE-COMMIES

Advocate Jackson verdedigde, samen met advocaat Moenir-Alam eveneens de douane- commies die gisteren voor de rechter verscheen en voor wie de Officier eveneens een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van 30 maanden met aftrek van het voorarrest eiste. Deze heeft altijd alles ontkend, echter uit verschillende andere verklaringen en andere bewijzen, achtte de Officier het bewijs voldoende aanwezig dat de douane- commies niet alleen giften heeft aangenomen voor het vrijmaken van containers zonder dat over de geimporteerde goederen invoerrechten betaald was, maar dat de commies eveneens was betrokken bij de invoer van gestolen auto's en de verkoop daarvan. Zo is gebleken dat de douane- commies banden had met een der handelaren die gistermiddag voorkwam en met wie hij nog naar Miami is geweest. Het ticket en de verblijfskosten aldaar zouden door de betrokken handelaar zijn betaald. Daarnaast voerde Piar aan dat de douane- commies een garnalen- handel voerde en de garnalen in de vrieskist van de supermarkt van de betrokken handelaar werden opgeslagen. Deze argumenten werden echter door advocaat Jackson in een zeer uitgebreid pleidooi ontkend. De reis naar Miami zou door de douanecommies ondernomen zijn voor een eigen zaak, hetgeen zij trachtte te bewijzen door het overleggen van een brief van het bedrijf waarmee haar client toen onderhandelingen had gevoerd. Dat de beklaagde bevriend is met de betrokken handelaar, werd niet ontkend, echter dat hoeft niet te betekenen dat de beklaagde dan ook in de zaakjes van die handelaar betrokken is. Het garnalen- bedrijf zou van de vrouw zijn met wie de douanecommies samenwoont, voor het opslaan in de vrieskist was een zakelijke regeling getroffen, aldus Jackson wiens pleidooi later werd aangevuld door Moenir-Alam. Ook de douane- commies zelf voerde nog het woord en bracht naar voren dat hij bezig is met het aantrekken van een industrie dat alleen maar baat kan hebben voor ons eiland en waar ook arbeidsplaatsen door worden geschapen. Een gevangenisstraf zou dit alles in het water doen gooien, zo bracht de man naar voren die wederom ontkende iets met de kwestie te maken te hebben. Ook hij mocht huiswaarts keren, waarbij hij het verzoek van de Officier voor onmiddellijke ingevangenis- neming afgewezen werd.

ZIJN BROER

De laatste advocaat die gisteravond aan het woord kwam, was mr Martina die de tweede handelaar verdedigde. Ook deze wordt van heling van de gestolen auto's beschuldigd, van oplichting en van het overtreden van de in-, uit- en doorvoer wet, hetgeen door de beklaagde tot op heden ontkend is. Volgens hem zou zijn broer erin betrokken zijn en heeft hij er zelf niets mee te maken. Al zijn handelingen zouden legaal verricht zijn, waarbij de beklaagde ook nooit getracht heeft het een of ander te verschuilen, hetgeen er volgens Martina op duidt dat de beklaagde zich van geen kwaad bewust was. Dat de handelaar een auto in het bezit had die in Miami gestolen bleek te zijn, en waarvan zijn kwitantie een latere aankoopdatum bevat dan de dag waarop de auto gestolen zou zijn, ligt volgens Martina aan het feit dat de auto's veel later dan dat ze gestolen waren als zodanig werden opgegeven, om de gelegenheid te scheppen de auto's het land uit te krijgen. Dat de kwitantie vals was, werd dan ook door Martina ontkend die eveneens vrijspraak in plaats van de geeiste 20 maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf met aftrek van voorarrest eiste.

Rechter Stuger, die gisteren de marathon- zitting van 12 uur voorzat, zal over drie weken, op 3 december, 's morgens om half negen uitspraak doen in alle vijf zaken.

GOBIERNU DI KORSOU
KAMPAÑA PA ERADIKA SANGURA
"AEDES AEGYPTI" I LIMPIESA DI KORSOU

Gobièrnu di Kòrsou ta partisipá ku durante e siman di djaluna dia 17 di novèmber te i ku djabièrnè dia 21 di novèmber 1986, kontrolùr di SERVISIO KUIDO MEDIKO I DI SANIDAT, ta inspekshoná kada kas den siguiente kaya i bario:

— Fokkerweg - Lindberghweg - Ontarioweg - Siriusweg - Miraweg - Schottegatweg Oost for di Rotònde Saliña te Biesheuvel - Castorweg - Polarisweg - Kaminda Michigan - Erieweg - Parti ost di Rijkseenheid Blvd. - Astroidenweg - Rigelweg - Aquariusweg - Eridanusweg - Grt. Davelaarweg - Pos Cabaiweg - Schouwburgweg - Rooi Catootjeweg - Gaitoweg - Scalaweg - Grt. Kwartierweg - Dr. Henri Fergusonweg - Prof. Kernkampweg.

— De Biesheuvel patras di pòmp di gasolin - Parti sùit di Snipweg - Blenchiweg - Kaminda Phoenix - Kaminda Lora - Kaminda Para Karpinté - Kaminda Palomba - Francia - Dornasolweg - Kaminda Aguila - Ala Blancaweg - Pimpiriweg.

— Reigerweg te na Schout bij nacht Doormanweg - Parti wèst di Scht. bij N. Doormanweg - Parti sùit di George Maduroweg - Kaya Roi Catochi - Kaya Flamboyant - Kaya Urdal - Kaya Ixora - Kaya Trinitaria - Kaya Tuturutu - Magadalenaweg - Trompetbloemweg - Resedaweg - Mahaaiweg - Jasmijnweg - Fransche Bloemweg - Djonoramarthaweg - Lelieweg - Rozenweg - Anglóweg - Gladiolenweg - Anjelierweg - Zuikertuintjeweg - Sta. Rosaweg parti nort te George Maduroweg - Dr. Lensweg - Dr. J. Eykmanweg te George Maduroweg - Schout bij Nacht v. Staverenweg te George Maduroweg - Charles Debrotweg - Dr. Caprilesweg - Dr. Evertszweg - Dr. Jacques Ellisweg.

— Barbouquet - Parti nort di Seru Loraweg te Sta. Rosaweg - Clioweg - Didoweg - Daphneweg - Pasenshiweg - Benturaweg - Penelopeweg - Sta. Rosaweg for di Penelopeweg te pòmp di gasolin Sta. Rosa.

— Emmastad kompleto.

— Sto. Domingoweg - Julian - Pto. Ricoweg - Abacoweg - Bona Vista - Avesweg - St. Barthsweg - Los Roquesweg - Bermudaweg - Martiniqueweg - Swanweg - Pinosweg - Baraonaweg - Guadeloupeweg - St. Johnsweg - Turneffeweg - Kaya Bastimentos - St. Croixweg - Montserratweg - Sombreroweg parti sùit di Winston Churchillweg.

— Blanquillaweg - Watlingweg - Roatanweg - Androsweg - Nevisweg - Orchillaweg - Mayaguanaweg - Cubaweg - Blomonteweg - Parti ost di F.D. Rooseveltweg for di Cubaweg te pòmp di gasolin Sta. Maria - Marie Galanteweg - The Bottomweg - Kaya San Andres - San Nicolasweg - Arenasweg - Bonaccaweg - Samanáweg - Antillenweg - Kaya Viques - Balataweg - Utilaweg - Turksweg - Pto. Cabelloweg - Caicosweg - Monaweg - Gonaveweg - Kwattaweg - Tortugaweg - Eendrachtweg - Borinquenweg - Kralendijkweg - Philipsburgweg - Hispañolaweg - Marigotweg - Matanzasweg - Kingstonweg - Guajiraweg - Paraguanaweg - Grenadaweg - Juanota.

UN SANGURA INFEKTA KU DENGUE POR OKASHONA UN DESASTER. PUES................ YUDA NOS KABA KU NAN.

Dept. R.P.

Koordinador di Kampaña,
Ing. W.M. Franco.

Tegen Hasenfus 30 jaar geeist

MANAGUA — De officier van Justitie van het Sandinistische tribunaal heeft de maximale straf van 30 jaar geeist tegen de Amerikaan Eugene Hasenfus.

Ivan Villavicencio, vertegenwoordiger van de procureur generaal en Rodrigo Reyes, minister van Justitie, presenteerden gisteren hun geschreven conclusies in welke zij Hasenfus schuldig achten aan acties tegen de openbare veiligheid, terrorisme en illegale activiteiten.